NA CD: VŠE PRO SPRÁVU FOTOGRAFIÍ

17/2010

počítač

PRO KAŽDÉHO

16. 8. 2010 • 69,90 Kč • 3,60 €. Pro předplatitele: 39,80 Kč • 3,20 €. Ceny v eurech platí pouze v SR.

3 PLNÉ VERZE

- Dokumentární film
- Bezpečné mazání dat
- Výuka Wordu a Excelu

VELKÝ BRATR INTERNET

Jak ochránit své soukromí strana 40

KUPUJEME ZRCADLOVKU

- Podle čeho vybírat
- Výhody a nevýhody
- Přehled přístrojů od 9 000 do 40 000 Kč strana 8

FOTKY V POČÍTAČI

Třídíme a ukládáme fotografie strana 36

NEJLEPŠÍ PRODUKTY

Multifunkční tiskárny, LCD monitory, přehrávače MP3 a Wi-Fi routery strana 31

10 STRAN NÁVODŮ JAK NA TO:

- WWW stránky snadno a rychle strana 21
- Řady dat v tabulkách Excelu strana 23
- Úpravy šablon ve Wordu strana 25
- Tipy pro správce souborů strana 27
- Bezpečné mazání citlivých dat strana 29

PŘEDSTAVUJEME

LENOVO THINKCENTRE A70Z

Počítač v monitoru

strana 16

CANON CANOSCAN 9000F

Kvalitní skener i na diapozitivy

strana 19

Inzerce

OBSAH ▶ PPK 17/10

4 **Co najdete na CD**
6 **Novinky ze světa počítačů**

TÉMA ČÍSLA

8 **Kupujeme zrcadlovku**
Kromě rad a tipů pro nákup digitální zrcadlovky a potřebného příslušenství vám nabídneme i přehled všech cenově dostupných přístrojů na našem trhu.

PŘEDSTAVUJEME

16 **Počítač v monitoru**
Počítač Lenovo ThinkCentre A70z má PC komponenty ukryty v zadní části 19palcového LCD monitoru.
17 **Skvělé slovníky**
18 **Otočný monitor s kvalitním obrazem**
19 **Kvalitní skener i na diapozitivy**
Otestovali jsme skener Canon CanoScan 9000F.
20 **Kopírujte a zálohujte pomocí USB 3.0**

JAK NA TO

21 **Vlastní WWW stránky snadno a rychle**
23 **Řady v MS Excelu**
25 **Tipy pro MS Word**
Vhodnou úpravou šablony si můžete ušetřit práci při úpravách nového dokumentu.
27 **Záložky zrychlí práci**
Několik tipů na usnadnění práce s programem FreeCommander, určeným pro správu souborů.
29 **Snadné mazání důvěrných dat**

RADY A NÁVODY

31 **Rádce kupujícího**
Nejlepší 24palcové LCD monitory do 13 000 Kč, přenosné přehrávače do 5 000 Kč, multifunkční tiskárny do 2 000 Kč, Wi-Fi routery do 6 000 Kč.
33 **Tipy redakce**
34 **Schránka na Gmailu**
36 **Třídíme a ukládáme fotografie**
Jak správně fotografovat, jak snímky uložit na disk, jak je zveřejnit na internetu nebo jak z nich udělat klasické fotografie.
40 **Braňte své soukromí**
V našich končinách platí, že anonymita na internetu je chimérou – pokud je důvod vás dohledat, existují k tomu postupy, a to i když jste na internetu nikdy neuvedli své skutečné jméno.

INTERNET

42 **Prezentujte (se) na internetu**
44 **Google není jen vyhledávač**

46 **Křížovka**
Netbook, digitální fotoaparát a přehrávač MP3 věnuje pro výherce Národní centrum bezpečnějšího internetu.
47 **Listárna**

Témata z titulní strany jsou v obsahu vyznačena červeným číslem stránky.

ÚVODNÍK

VELKÝ BRATR VÁS SLEDUJE

Vážení čtenáři, jeden z hrdinů mého oblíbeného televizního seriálu Teorie velkého třesku prohlásil, že na internetu není místo pro pravdu. Tato věta má přinejmenším dva významy. Za prvé vyzývá čtenáře k obezřetnosti. Zapomeňte na pořekadlo „Co je psáno, to je dáno“ a nedůvěřujte slepě všemu, co si na internetu přečtete. Pamatujte na to, že na internetových stránkách může kdokoli zveřejnit cokoli a že obsah takového sdělení (včetně informace o totožnosti autora) nemusí být pravdivý. Za druhé jde o to, že každý, kdo prostřednictvím internetu zveřejňuje jakékoli (pravdivé) informace o sobě, měl by tak činit velmi opatrně a jen v nezbytně nutné míře. I takový údaj, který momentálně považujete za neškodný, může být za určitých okolností nebo třeba v budoucnu zneužitelný. Vycházejte z toho, že cokoli umístíte na internet, to už nikdy nelze utajit a může to být použito proti vám nebo proti vašim blízkým. A nemusí jít jen o často uváděný jednoduchý příklad situace, kdy ve svém veřejném profilu v sociální síti uvedete adresu svého bydliště a pak zveřejníte termín plánované zahraniční dovolené. I zdánlivě nevinná nebo vtipná fotografie vašeho kamaráda s (ne)patřičným popiskem mu může způsobit problémy v rodině nebo v zaměstnání. I na internetu platí heslo „Nemyslíš – zaplatíš“.
Přeji všem krásný zbytek prázdnin.

Ivan Heisler, šéfredaktor

8 Kupujeme zrcadlovku.

18 Monitor LG Flatron W2220P-BF.

OBSAH ▶ CD ČASOPISU PPK

SLEVY NA SOFTWARE!
Ve spolupráci se společností **Miton CZ** (provozovatelem serveru **www.sw.cz**) vám přinášíme další slevy na nákup zajímavých programů. **Více informací naleznete na přiloženém CD.**

East-Tec Eraser 2009

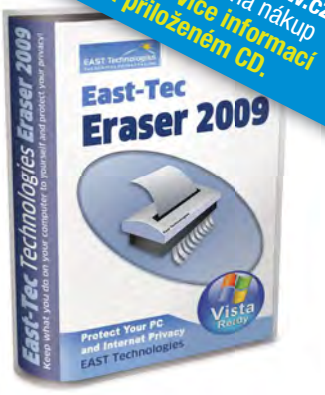

Pomocí plné veze programu East-Tec Eraser 2009 snadno odstraníte všechny nežádoucí pozůstatky, které vzniknou při každodenní práci s počítačem a zůstanou v něm uloženy. Riziko zneužití hrozí zejména tehdy, když s jedním počítačem pracuje více uživatelů bez oddělených uživatelských účtů. Snadno ovladatelný nástroj spolehlivě zlikviduje historii navštívených stránek na internetu, dočasně stažená data, seznamy naposledy otevřených dokumentů nebo přehrávaných videí a hudebních souborů.

rubrika na CD: obsah CD / bonusy

PROGRAMY NA CD

BONUSY
East-Tec Eraser 2009
Kostra
Video-Office 2003&2007

TŘÍDÍME A UKLÁDÁME FOTKY
Album Burger Photograph 2007b
Avanquest SendPhotos 5.3.1.0
Awesome Duplicate Photo Finder 1.0
FastStone Image Viewer 4.2
FastStone Photo Resizer 3.0
IrfanView 4.27
JAlbum 8.9.2
JetPhoto Studio 4.8
Picasa 3.6
Rajče.net 1.57 Beta
StudioLine Photo Basic 3.70
Windows Live Fotogalerie

NOVINKY
CDBurner XP 4.3.6.2284
CPU-Z 1.55
Orbit Downloader 4.0.0.1
Pidgin 2.7.2
RaInlendar 2.7 LIte
Recuva 1.38.504
SeaMonkey 2.0.6
SmartFTP 4.0.1124.0
Speccy 1.03.162
SpeedFan 4.41
Super AntiSpyware Free 4.41.1000
TrueCrypt 7.0
Vista Codec Package 5.7.9
Winamp 5.581
Windows 7 Codecs 2.5.7
YouTube Downloader 2.5.7

ZAJÍMAVOSTI
BestSync 2010
FairStars CD Ripper 1.32
FairStars MP3 Recorder 2.20
Free 3GP Video Converter 3.5
Free Media Catcher 1.1
FreeCommander 2009.02a
Postbox Express 1.0.1
Spicebird 0.8
Windows Live Essentials 2011 Beta

Rainlendar 2.7 Lite

Rainlendar je velice zajímavý kalendář určený na plochu počítače. Ke každému dni lze přiřadit nějakou událost nebo si můžete sestavit denní plán, takže kalendář poslouží částečně i jako diář. Je plně skinovatelný a podporuje řadu grafických efektů, jako jsou stíny nebo průhlednost.

rubrika na CD: obsah CD / novinky

LICENČNÍ KLÍČ PRO F-SECURE INTERNET SECURITY

Licencl antlvlrového programu F-Secure Internet Securlty 2010, který jsme uvedli jako bonus na PPK CD 3/2010, prodloužíte o další tři měsíce (do konce října 2010) pomocí následujícího licenčního klíče:
GR7H-Z3F0-1F64-8DNM-PCLQ

Dokumentární film Kostra

Dokumentární film Kostra shrnuje život všech živočichů na naší planetě. 40 000 druhů živočichů – od mořských sasanek až po velryby, od brouků až ke slonovi – má vždy určitou formu podpůrného mechanismu uvnitř svého těla či na jeho vnější straně. Tento dokument v průřezu zobrazuje, jak se vyvíjela kostra jednotlivých živočišných druhů, jakou má funkci, i to, jak se člověk díval na kostlivce v průběhu staletí a věků.

rubrika na CD: obsah CD / bonusy

Awesome Duplicate Photo Finder 1.0

Potřebujte ušetřit místo na pevném disku? Udělejte si pořádek ve své sbírce fotografií a odstraňte duplikáty snímků. Volně šiřitelná aplikace Awesome Duplicate Photo Finder je přehledný a snadno ovladatelný nástroj pro vyhledávání duplicitních obrázků. Program porovnává obrázky ve formátech JPG, BMP, GIF a PNG. V okně programu jsou zobrazovány náhledy nalezených duplicitních obrázků a číselné (v procentech) vyjádření míry shody obrázků.

rubrika na CD: obsah CD / třídíme a ukládáme fotky

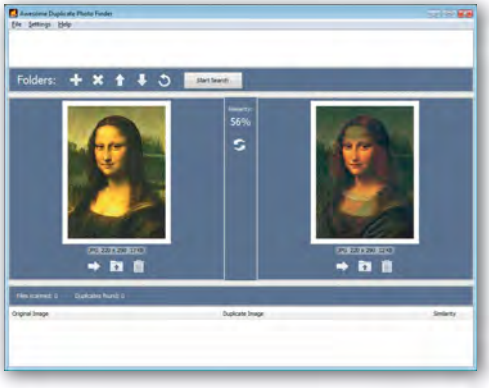

Inzerce

NOVINKY

AKTUALITY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ A SPOTŘEBNÍ ELEKTRONIKY

BENQ W600+

Filmový projektor pro domácí kino

BenQ W600+ je nový projektor, který dokáže zobrazovat obraz v HD kvalitě (720p), a který je tedy vhodný i pro promítání filmů ve vysoké kvalitě. Tento projektor je založen na technologii DLP a počítač a videotechniku lze k němu připojit prostřednictvím videovstupu HDMI.
K dispozici jsou i porty pro kompozitní a komponentní video a také videovstup S-Video. Projektor je „vyzbrojen" technologií BrilliantColor, která podle výrobce dovoluje zvýšit jas až o 50 %, zlepšuje zobrazení středních odstínů a pro realističtější a živější reprodukci barev rozšiřuje klasickou RGB paletu (červenou, zelenou a modrou barvu) o další barvy: žlutou, bílou, fialovou a azurovou. Svítivost dosahuje 2 600 ANSI lumenů a kontrastní poměr uvádí výrobce 4 000 : 1. Příkon v pohotovostním režimu se pohybuje pod hranicí 1 wattu.

BENQ W600+
cena s DPH: 17 990 Kč
více info: www.benq.cz
NÁZOR REDAKCE: Projektor BenQ W600+ je díky schopnosti zobrazovat obraz ve vysokém rozlišení vhodný i pro promítání filmů.

BENQ GL2030M

Na vzhledu záleží

Společnost BenQ uvádí na trh 20palcový LED monitor GL2030M. Displej má lesklý povrch, širokoúhlý poměr stran 16 : 9 a pracuje v rozlišení 1 600 × 900 bodů. Výrobce uvádí typický kontrast 1 000 : 1, dobu odezvy 5 ms a svítivost 250 cd/m². Výbava konektorů zahrnuje porty D-Sub a DVI-D, zvukový vstup i zdířku pro připojení sluchátek. Navíc je monitor vybaven dvěma reproduktory o výkonu 1 W. Monitor GL2030M používá k podsvícení displeje úspornou technologii LED a jeho maximální příkon činí 27 W. V režimu Eco lze podle výrobce dosáhnout snížení spotřeby elektrické energie dokonce o 39,3 %. Úhly pohledu činí 170° ve vodorovném směru a 160° ve svislém směru.

BENQ GL2030M
cena s DPH: 3 468 Kč
více info: www.benq.cz
NÁZOR REDAKCE: Pro zájemce o levný a přitom energeticky úsporný monitor je 20palcový model BenQ GL2030M s LED diodami vhodnou volbou.

ASUS EEE PC

Nové netbooky Asus

Společnost Asus představila tři netbooky Eee PC. Tyto malé přenosné počítače jsou poháněny buď procesorem Intel Atom N455, nebo procesorem N475 a obraz vykreslují na 10palcovém (25,4cm) displeji. Model Eee PC 1018P zaujme hliníkovým šasi, dvěma rychlými porty USB 3.0 a čtečkou otisků prstů. Je osazen 1 GB paměti a pevným diskem o kapacitě 250 GB a jeho hmotnost činí pouhých 1,1 kg. U modelu Eee PC 1015P mohou uživatelé díky technologii Super Hybrid Engine očekávat až 13hodinovou výdrž na baterie. Netbook 1015P je poháněn procesorem Intel Atom N455, zatímco výkonnější 1015PN je osazen procesorem Intel Atom N475 v kombinaci s grafickým čipem nVidia Ion a také videovýstupem HDMI. Asus Eee PC 1016P je poháněn procesorem Intel Atom N455, disponuje 2 GB paměti a pevným diskem o kapacitě 250 GB. Na jedno nabití by měl netbook pracovat až 10 hodin.

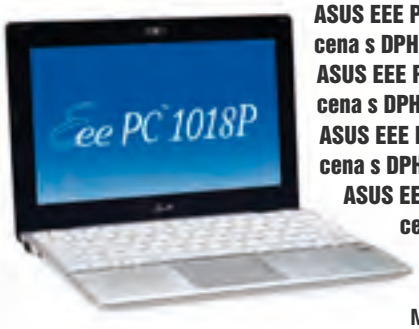

ASUS EEE PC 1018P
cena s DPH: 10 990 Kč
ASUS EEE PC 1015P
cena s DPH: 8 890 Kč
ASUS EEE PC 1015PN
cena s DPH: 9 590 Kč
ASUS EEE PC 1016P
cena s DPH: 11 390 Kč
více info: www.asus.cz
NÁZOR REDAKCE: Malé netbooky Asus jsou vhodné pro uživatele požadující počítač i na cestách. Modely 1018P a 1015P pracují pod operačním systémem Windows 7 Starter, řada 1016P používá OS Windows 7 Professional.

SOFTWARE

Kasa.cz zavádí provizní systém
Internetové nákupní centrum Kasa.cz spustilo provizní systém, který umožňuje inzertním partnerům, webovým serverům a bloggerům profitovat z prodejů uskutečněných na základě reklamy umístěné na jejich stránkách. K tomu, aby se zájemce zapojil do systému, se stačí zaregistrovat na *http://provize.kasa.cz*, vybrat si produktovou oblast a požadované rozměry inzerátu a vygenerovaný kód vložit na příslušné místo na svém webu. Výška provize se dle kategorie zboží pohybuje v rozmezí od 1 do 6 % z ceny zakoupeného zboží bez DPH. Provozovatel může mít spuštěno více kampaní, avšak pouze na stránkách, které nejsou v rozporu s právním řádem České republiky, nemají pornografický obsah nebo obsah, který by mohl poškodit dobré jméno centra Kasa.cz a jeho obchodních partnerů.
http://provize.kasa.cz

Identifikace rizikových WWW stránek
Nová studie Norton ukázala, že výsledky vyhledávání více než třetiny nejčastěji hledaných termínů obsahují nejméně 10 % nebezpečných odkazů. Reakcí na to je bezplatný nástroj Norton Safe Web Lite, který identifikuje rizikové webové stránky dříve, než na ně uživatelé kliknou ve výsledcích hledání. Nástroj Norton Safe Web Lite je po stažení z adresy *http://safeweb.norton.com/lite* přístupný jako malý panel nástrojů v aplikaci Internet Explorer nebo Mozilla Firefox. Skener Norton Safe Web for Facebook je k dispozici na adrese *http://apps.facebook.com/nortonsafeweb*. Panel nástrojů Norton Safe Web Lite je k dispozici pouze v angličtině pro uživatele systémů Windows XP, Windows 7 a Windows Vista. Pracuje v aplikacích Internet Explorer 6.0 nebo vyšší a Mozilla Firefox 3.0 nebo vyšší. Všichni současní uživatelé aplikací Norton 360 a Norton Internet Security již mají v rámci svého přihlášení k odběru plně funkční panel nástrojů Norton, který kromě technologie hodnocení Norton Safe Web poskytuje také vestavěnou ochranu proti phishingu a aplikaci Identity Safe, která slouží ke správě přihlašovacích údajů a hesel.
www.symantec.cz

HP PROBOOK 5320M

Lehoučký notebook

Při váze 1,7 kg a šířce pouze 2,35 cm je HP ProBook 5320m jedním z nejtenčích notebooků, které firma HP v současné době nabízí. Displej s úhlopříčkou dlouhou 13,3 palce (33,8 cm) pracuje v rozlišení 1 366 × 768 bodů a je podsvícen LED diodami. Klávesnice je odolná proti polití tekutinou. I když se jedná o ultratenký notebook, nabízí díky výkonným procesorům Intel s technologii Hyper-Threading vysoký výkon. Ve výbavě nechybí technologie Wi-Fi ani Bluetooth a pro připojení externího monitoru slouží analogový port D-Sub nebo digitální rozhraní DisplayPort. K pohodlnému přihlášení lze kromě tradičního hesla využít i technologii rozpoznání tváře nebo čtečku otisků prstů. Podle výrobce dokáže HP ProBook 5320m se šestičlánkovou baterií pracovat po dobu až 11 hodin.

HP PROBOOK 5320M

cena s DPH: 21 600 Kč

více info: www.hp.cz

NÁZOR REDAKCE: HP Probook 5320m je lehký notebook, který je zajímavý i díky funkci HP QuickLook, jež do několika sekund zobrazí e-maily, kalendář, poznámky či kontakty – není tak nutné čekat na start operačního systému.

KINGSTON DATATRAVELER

Data na cestách

Společnost Kingston oznámila uvedení dvou nových USB flash disků DataTraveler 160 a DataTraveler G3. Flash disky DataTraveler 160 jsou určeny uživatelům, kteří oceňují zajímavý vzhled. Mají design bez víčka a nabízejí pogumovaný úchop pro palec. Vysunovací část chrání konektor a zajišťuje odolnost disku. Disky Kingston DataTraveler 160 jsou k dispozici s kapacitou 4 GB, 8 GB, 16 GB a 32 GB. Flash disky DataTraveler G3 mají klasický design a kapacitu od 2 GB do 32 GB. Modely s kapacitou 16 GB a 32 GB nabízejí vyšší přenosové rychlosti – až 10 MB/s při čtení dat a až 5 MB/s při jejich zápisu.

KINGSTON DATATRAVELER 160

cena s DPH:

4 GB: 250 Kč; 8 GB: 425 Kč; 16 GB: 820 Kč; 32 GB: 1 680 Kč

KINGSTON DATATRAVELER G3

cena s DPH: 2 GB: 177 Kč; 4 GB: 228 Kč; 8 GB: 417 Kč; 16 GB: 787 Kč; 32 GB: 1 670 Kč

více info:

www.kingston.cz

NÁZOR REDAKCE:

USB flash disky jsou ideálními prostředky pro přenášení dat mezi počítači. Mají malé rozměry a dostatečnou kapacitu a jsou dostupné za nízkou cenu.

INZERCE

Kupujeme zrcadlovku

Fotoaparáty se sklopným zrcátkem, zkráceně nazývané zrcadlovky, je už nějaký čas možné pořídit za částku okolo deseti tisíc korun včetně základního objektivu, a tak se stávají dostupné pro velkou část fotografické veřejnosti. Vyplatí se koupit zrcadlovku, nebo raději podobnou částku investovat do koupě kvalitního kompaktního fotoaparátu?

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- na co si dát při koupi pozor
- na co byste neměli zapomenout
- s jakými dalšími náklady počítat
- rady a tipy pro nákup
- přehled cenově dostupných zrcadlovek

Při koupi zrcadlovky není vhodné brát v potaz jen cenu a zaměřit se na nejlevnější modely. Cena malého letadla se také blíží ceně luxusního auta, a přesto si je nekoupí každý, kdo na ně má. Podobně jako při pořizování letadla je nutné počítat s prostředky na uložení, i koupě zrcadlovky s sebou přináší další náklady, se kterými je dobré dopředu počítat, pokud chce majitel využít možností, které tento systém nabízí.

NEJEN PRO TY, CO CHTĚJÍ BÝT IN

Rozhodnutí koupit si nejlevnější zrcadlovku místo malého kompaktu jen na okrasu, abych ukázal, že mám velký fotoaparát, že jsem „in“, ale pak fotografovat pouze na automatický režim a nechat techniku zahálet, je bohužel poměrně časté, ale ne zrovna to správné. Majitel zrcadlovky se sice naoko může předvádět, ale ve skrytu duše ho mrzí, že s sebou musí tahat velký a těžký fotoaparát, že „kompaktisté“ mají lepší rozsah zoomu a že mají vyklápěcí displej. Nebo že za cenu jeho zrcadlovky si ostatní pořídili fotoaparát a příslušenství, jejichž pomocí dosahují lepších výsledků než on s tou „cool“ zrcadlovkou.

Základem je tělo fotoaparátu a od něj se odvíjí nejen snadnost obsluhy, ale i koupě dalšího příslušenství včetně objektivů, blesků a filtrů. Výběr správného těla je tedy to nejdůležitější rozhodnutí.

UMĚT SE DÍVAT

Vždy platilo (a bude tomu tak i nadále), že součástí „fotovýbavy“ je oko a umění dívat se skrz hledáček (případně na displej). Sebelepší technika může pořízení výsledné fotografie ulehčit, zpříjemnit, doplnit o další možnosti, ale základ je pořád stejný. Takže kompaktem za pět tisíc klidně můžete pořizovat lepší snímky, které diváka zaujmou, než technikou za dvacet i více tisíc korun.

PŘESTUPNÍ STANICE

Řada lidí se pro koupi zrcadlovky rozhodne, když zjistí, že jim možnosti kompaktů nedostačují. Někteří zkusí přestupní stanici v podobě EVF kompaktů, které nabízejí řadu možností shodných se zrcadlovkami, jako je např. možnost použít externí blesky a filtry nebo ručně měnit ohniskovou vzdálenost objektivu. A nakonec zjistí, že pro jejich potřeby je nejvhodnější zrcadlovka.

> „Nejdůležitější součástí ‚fotovýbavy‘ je oko a umění dívat se skrz hledáček, případně displej.“

KDYŽ MOŽNOSTI KOMPAKTŮ NEDOSTAČUJÍ

Pokud se dostanete do fáze, kdy vám manuální režimy kompaktů nestačí, potřebujete fotografovat na vyšší citlivost a omezuje vás výrazný šum malých čipů, chcete pořizovat kvalitní makrosnímky, na které makrorežim malých fotoaparátů nestačí a je pro vás důležitá rychlost snímání, kterou kompakty nezvládnou, pak vám nezbývá než se po nějaké zrcadlovce poohlédnout.

POČÍTEJTE I S NEVÝHODAMI

Kromě vyšších nákladů je však nutné počítat také s výrazně větší velikostí výbavy, která bude zabírat místo v batohu nebo kufru auta, s nutností se něco nového naučit a také s pomalejší flexibilitou.

Skoro všechny zrcadlovky se nabízejí jen v černé barvě. Pokud se z nějakého důvodu chcete odlišovat a máte zájem o pestřejší nabídku, můžete si vybrat Pentax K-x, který je kromě černé nabízen i v béžové, bílé, červené, fialové, hnědé, modré, olivové, oranžové, stříbrné a zelené barvě.

Přece jen vytáhnout malý kompakt z kapsy, zamířit a vyfotografovat zabere mnohem méně času než rozepnout kapsu brašny, vytáhnout tělo, zamířit, zjistit, že nasazený objektiv nevyhovuje, vyměnit jej, nastavit filtr, vybrat nejvhodnější clonu a čas a nakonec zjistit, že slunce se schovalo za mraky, a obávat se, aby se vám během čekání na lepší světlo do záběru nepostavil autobus s turisty.

Zvyknout si musí i vaše okolí. To bylo doposud zvyklé na to, že v případě zajímavého záběru jste vyndali fotoaparát, cvakli jste a šlo se dál. A teď záběr najednou trvá déle, někdy je potřeba roztáhnout stativ, nastavit filtr, počkat, až někdo odejde ze záběru. Ale v tolerantních rodinách to nebývá problém a čas strávený při fotografování mohou ostatní využít k odpočinku, občerstvení nebo k poklidné cestě napřed.

TĚLO JAKO ZÁKLAD

Základem zrcadlovkového systému je tělo. I když se největší hádky na internetových fórech vedou mezi dvěma výrobci, je jich více. Každá ze značek má své plusy i mínusy a nejlepší je před konečnou volbou zajít do prodejny a jednotlivé typy a jejich ovládání si osahat. Každému může vyhovovat něco jiného, a tak skočit hned po první nabídce z letáku nějakého hypermarketu není příliš vhodné.

Každý výrobce nabízí několik řad, které se liší funkcemi, možnostmi a typem ovládání. U levnějších modelů je řada možností skryta v menu a musíte se k nim „proklikat“. Dražší je mají na těle přístroje. Pokud tedy máte představu, co všechno chcete mít po ruce, zaměřte se i na tyto parametry.

Nemusí nutně znamenat, že uživatel začínající fotografovat zrcadlovkou musí zvolit ten nejlevnější model. Mohl by pak záhy litovat, že si nepřiplatil pár korun navíc za vyšší model, který by mu ulehčil práci. Na druhou stranu, jak jinak než používáním jiné zrcadlovky zjistit, co chci mít po ruce, co chci používat a co mi vyhovuje. Většinou tak po koupi základního modelu těla následuje za pár let koupě těla, které nárokům fotografa lépe vyhovuje.

> **BEZZRCADLOVKY, NEZRCADLOVKY**
>
> Nezmiňujeme se o zrcadlovkách bez zrcátka, někdy také nazývaných kompakty s výměnnými objektivy nebo zkráceně bezzrcadlovky nebo nezrcadlovky. Nabízejí podobné výhody jako zrcadlovky a většina textu v článku by se dala použít i na ně. Jim se ale budeme časem věnovat v samostatném článku.

PŘECHOD Z KINOFILMU

Zklamáni mohou být majitelé kinofilmové zrcadlovky, která málokdy měla nějaké větší menu a veškeré možnosti nabízela na těle. Ti se pak často musí poohlédnout po nějakém z nejdražších modelů. Problém mohou mít také tehdy, když chtějí použít staré objektivy. Aby byl zachován kinofilmový rozsah, musí sáhnout po tzv. modelu full frame, tedy po zrcadlovce se snímacím čipem velikostně odpovídajícím kinofilmovému políčku. Takové modely stojí přes 50 tisíc korun.

ROZLIŠENÍ A VELIKOST SNÍMAČE

Nezmiňujeme se o rozlišení snímačů, protože bereme jako samozřejmost, že zájemce o zrcadlovku vědí, že v dnešní době je rozlišení snímačů záležitostí marketingu, že vyšší hodnota neznamená automaticky lepší výsledky a že kompakt s 14 miliony bodů nedosahuje lepších výsledků než zrcadlovka s 10 miliony bodů.

Hlavní předností i těch nejlevnějších zrcadlovek je velikost obrazového snímače, které se kompakty se svými pidičipy ani zdaleka neblíží. Ale abyste mohli plně využít velikost čipu, je k tomu potřeba kvalitní optika, kterou levné setové objektivy nedisponují.

CENA KOMPLETŮ

Ceny kompletů těla zrcadlovky a objektivu jsou sice lákavé, někdy je dokonce set stejně drahý nebo levnější než samotné tělo. Někdy je možné narazit na sety těla a kvalitního objektivu, ale jsou to spíš výjimky a v takových případech tělo s objektivem nezačíná na částce deseti tisíc korun.

Častěji tak musíte při koupi těla řešit i pořízení kvalitního objektivu, ať už se značkou výrobce fotoaparátu, nebo od alternativních výrobců objektivů, jako je např. Sigma, Tamron nebo Tokina. S vyšší cenu dodatečných objektivů se někteří uživatelé vyrovnávají tak, že si koupí setové objektivy, které si později – po pořízení kvalitnějších modelů – ponechají jako záložní.

> „Kromě obrazových výhod je nutné při používání zrcadlovky počítat také s nevýhodami, jako je velikost, váha a horší flexibilita.“

Pokud by se vám snad koupě lepšího objektivu zdála zbytečná, zkuste porovnat setový objektiv s jiným s kvalitní optikou, a poznáte ten rozdíl. Můžete mít sebelepší tělo fotoaparátu, ale máte-li špatný objektiv, budete zklamáni. A naopak někdo, kdo místo do dražšího těla investoval do kvalitní optiky, bude za stejnou cenu dosahovat lepších výsledků.

RŮZNÍ VÝROBCI, RŮZNÉ CENY

Při hledání vhodného objektivu nebo objektivů také snadno můžete zjistit,

Řada modelů nabízí vyklápění a natáčení displeje, což přijde vhod například při fotografování v davu nad hlavou, nebo naopak u země při pořizování makrofotografie.

že tělo fotoaparátu, které se na první pohled zdálo cenově výhodné, může v konečném součtu (po započtení cen objektivů) vyjít dráže než obdobně vybavené tělo od jiného výrobce.
Někteří výrobci si totiž za své značkové objektivy nechávají draze zaplatit, zatímco jiní jsou při tvorbě cen střídmější. Svou roli hraje i stabilizace, která je někdy součástí těla fotoaparátu a za kterou někdy musíte zaplatit u objektivů. Objektivy od Sigmy, Tamronu a Tokiny jsou pro všechny výrobce podobné, jen je nutné zvolit správný bajonet pro konkrétní značku těla fotoaparátu.
Při hledání vhodného a dobrého objektivu je dobré pročíst si pár recenzí a diskusních fór na internetu. Ne vždy musí platit, že to dražší je lepší. Neznačkové objektivy stojí většinou o třetinu až polovinu méně než jejich značkoví kolegové stejné obrazové kvality.

ZÁKLADNÍ OBJEKTIVY

Nejdůležitější je výběr základního objektivu, tedy objektivu, který bude na těle zrcadlovky nasazen téměř pořád a který nahradíte jiným, jen když vám ohnisková vzdálenost nebo parametry nebudou vyhovovat. Takový objektiv by měl být zoomového typu, měl by tedy disponovat změnou ohniskové vzdálenosti. Tento typ je variabilnější a pro většinu situací vhodnější.
V přepočtu na kinofilm se jako ideální rozsah jeví objektivy s ohniskem 24 až 100 milimetrů, které dokáží ob-

Vhodným doplňujícím objektivem může být taktéž zoomový teleobjektiv, který buď bude na základní objektiv navazovat, nebo se s tím základním bude částečně překrývat.

sáhnout naprostou většinu běžných záběrů.
Vhodným doplňujícím objektivem může být taktéž zoomový teleobjektiv, který buď bude na základní objektiv navazovat, nebo se s tím základním bude částečně překrývat. Nejdelší ohnisko by pak v přepočtu na kinofilm mělo dosahovat 300 až 400 milimetrů, čímž pokryjete i snímání vzdálenějších objektů, na které při fotografování narazíte. Kdo si libuje ve fotografování detailů zvířat, ten možná zvolí ohnisko s větším dosahem.

DALŠÍ OBJEKTIVY

K zoomovým objektivům můžete pořídit i pevná skla. Ta sice nenabízí variabilitu zoomových objektivů, ale za zajímavou cenu můžete koupit kvalitní objektiv s velkou světelností, kterému se zoomový objektiv nevyrovná. Užitečný může být širokoúhlý objektiv, tedy v přepočtu na kinofilm objektiv asi 20milimetrový, a pevné sklo okolo 50 milimetrů v přepočtu na kinofilmové políčko; toto sklo nahrazuje dříve oblíbené a hojně používané „padesátky“ z fotoaparátů značek Zenit a Practica. Někdo může pevným sklem nebo skly nahradit i zoomový teleobjektiv.
Pevná skla díky zmiňované velké světelnosti můžete využít i při fotografo-

Jako základní doporučujeme cirkulární polarizační fitlr. Je sice dražší než UV nebo sky filtr, ale výsledný efekt je na snímcích mnohem více patrný a má širší uplatnění.

vání z ruky za zhoršených světelných podmínek, a to i bez použití extrémních hodnot citlivosti. Ať už jde třeba o fotografování v jeskyních, v nichž použití blesku degraduje původní atmosféru, anebo třeba o fotografování uvnitř památek, kdy není dovoleno použít stativ. Velkou světelnost oceníte i při snímání objektů v pohybu – můžete si pak dovolit využít rychlejšího času. Mezi pevnými skly najdou řadu vhodných modelů i zájemci o portrétní fotografii nebo o makrofotografii.
Je samozřejmě možné pořídit si širokorozsahový objektiv, který pokryje jak rozumné nejkratší ohnisko, tak dostatečné ohnisko nejdelší. Takové ultrazoomy se pro zrcadlovky také vyrábějí, ale cenově dostupné modely nelze srovnávat s kvalitou objektivů s běžným rozsahem, o pevných sklech nemluvě. Takové objektivy jsou vhodné jako kompromis pro situace, kdy nemůžete měnit objektivy a potřebujete pokrýt celý rozsah snímání.

Vhodným doplňkem fotoaparátu je i stativ. Velké uplatnění najde při pořizování snímků se samospouští i při pořizování nočních snímků nebo záběrů za zhoršených světelných podmínek, kdy je nutné fotografovat na delší čas a fotoaparátem nepohnout.

FILTRY K OBJEKTIVŮM

Když máte objektivy vybrané, je vhodné k nim vybrat i příslušné filtry. Je možné fotografovat bez filtrů, ale kromě toho, že slouží jako ochrana pro sklo objektivu, mají příznivý vliv na výslednou fotografii, který se v počítači už nedožene. Mezi základní filtry patří UV filtr nebo sky filtr, které si na snímcích dobře poradí s namodralými dálkami.
My však jako základ doporučujeme pořízení cirkulárních polarizačních filtrů. Jsou sice dražší než UV nebo sky filtry, ale výsledný efekt je na snímcích mnohem více patrný, neboť zvyšují kontrast mezi mraky a oblohou. Lze jimi i eliminovat atmosférický opar nebo odražené sluneční světlo a tím zvýšit sytost barev. Polarizačním filtrem dosáhnete i potlačení odlesků na vodě nebo na skle.
Pokud si nemůžete dovolit koupi polarizačního filtru pro každý objektiv, je možné koupit jen typ pro největší průměr závitu a k tomu redukce, které stojí zlomek ceny filtru. Když se podíváte na ceny filtrů, zjistíte, že ceny se značně odlišují podle průměrů. Při koupi objektivů tak může hrát roli i velikost průměru závitu nebo shoda průměru více objektivů.
Podobně jako u objektivů je podstatná i kvalita filtru. Můžete mít drahé tělo a špičkový objektiv, ale koupí nekvalitního filtru výsledek degradovat. Filtr je další vrstvou, kterou vkládáte do optické cesty světla, a pokud na něm budete šetřit, můžete zhoršit kresbu objektivu. Proto se na filtru nevyplatí šetřit

Na horním displeji dražších modelů zrcadlovek se zobrazují nejdůležitější údaje o expozici a o nastavení snímku.

– samozřejmostí by měla být koupě filtru od renomovaných značek, jako jsou například Hoya nebo B+W, a i z jejich modelů volit dražší typy s ochrannými a antireflexními vrstvami.

STATIV NEJEN PRO SAMOSPOUŠŤ A PRO NOČNÍ SNÍMKY

Vhodným doplňkem fotoaparátu je i stativ. Velké uplatnění najde při pořizování snímků se samospouští. Je

> „Rozhodnutí pro danou značku těla je důležité, protože se kupuje celý systém a nelze jej snadno měnit jako v případě kompaktů.“

SLOVNÍČEK

ZRCADLOVKA: fotoaparát se sklopným zrcátkem uvnitř těla přístroje. Zrcátko slouží k přenesení obrazu scény z objektivu do optického hledáčku. Tento systém byl zvolen v době kinofilmových zrcadlovek a zatím přežívá i v digitální éře, i když se jej postupně snaží nahradit zrcadlovky bez zrcátka.

BEZZRCADLOVKY: zrcadlovky bez zrcátka se objevily v době, kdy Olympus a Panasonic přišly se systémem, který využíval velikosti snímacího čipu zrcadlovky a možností výměnných objektivů, ale v konstrukci těla přístroje zrušil zrcátka. Namísto toho se buď používá LCD hledáček (podobně jako u EVF kompaktů), nebo jen samotný displej.

EVF KOMPAKT: kompakty, které mají elektronický hledáček a často jsou doplněny o ultrazoomový objektiv, tedy o objektiv s velkým rozsahem.

KOMPAKT: malý kompaktní fotoaparát do kapsy nebo kabelky.

ŠIROKOÚHLÝ OBJEKTIV: objektiv, který dokáže zachytit širokou scénu; do záběru se vejde více než při fotografování za použití běžného objektivu. Nejčastěji se jedná o velikost 24 milimetrů a nižší v přepočtu na kinofilm.

TELEOBJEKTIV: objektiv s velkým přiblížením, který má dlouhé ohnisko. Většinou se jedná o velikost 300 milimetrů a delší v přepočtu na kinofilm.

SVĚTELNOST: určuje, jak je objektiv světelný, jakou minimální clonu lze ve fotoaparátu nastavit.

CROP FAKTOR: koeficient pro přepočet ohniskové vzdálenosti objektivu na velikost, jakou by měl se stejným zorným úhlem u kinofilmu. Slouží pro lepší představu a srovnání, protože rozsah kinofilmových objektivů má většina fotografů z dřívějších dob zažitý. Čím vyšší hodnota, tím je čip ve srovnání s kinofilmovým políčkem menší.

INZERCE

sice možné využít podstavců v okolí, případně si pomoci oblečením či brašnou, ale nikdy to nebude tak ideální jako při snímání s trojnohým stativem, jinak označovaným také jako tripod. Je možné požádat o pomoc i kolemjdoucí, pokud jsou na blízku a pokud se s nimi umíte dorozumět, ale i když zaženete obavy z krádeže přístroje, riskujete, že výsledný snímek bude pořízen jinak, než jste si přáli. Tedy že na záběru bude něco chybět, že budete na snímku příliš malí, nebo že naopak budete něco zakrývat.

Proto není nad to, vše nastavit podle sebe, srovnat fotografované osoby tam, kam potřebujete, v klidu zkontrolovat záběr a do realizovaného snímku doběhnout. Pokud se snímek nepovede, můžete nadávat jen na vlastní neschopnost. Stativ má ale samozřejmě

	CANON EOS 1000D	CANON EOS 550D	CANON EOS 50D	CANON EOS 7D	NIKON D3000	NIKON D5000	NIKON D90	NIKON D300S	OLYMPUS E-450
Internetová cena s DPH	9 000 Kč	18 000 Kč	20 700 Kč	37 000 Kč	9 500 Kč	13 500 Kč	21 000 Kč	40 000 Kč	9 000 Kč
SNÍMAČ:									
Typ	CMOS	CMOS	CMOS	CMOS	CCD	CMOS	CMOS	CMOS	Live MOS
Velikost (mm)	22,2 × 14,8	22,2 × 14,8	22,3 × 14,9	22,3 × 14,9	23,6 × 15,8	23,6 × 15,8	23,6 × 15,8	23,6 × 15,8	17,3 × 13
Efektivní rozlišení	10,1 Mpx	18 Mpx	15,1 Mpx	18 Mpx	10,2 Mpx	12,3 Mpx	12,3 Mpx	12,3 Mpx	10 Mpx
Max. rozlišení snímků	3 888 × 2 592 bodů	5 184 × 3 456 bodů	4 752 × 3 168 bodů	5 184 × 3 456 bodů	3 872 × 2 592 bodů	4 288 × 2 848 bodů	4 288 × 2 848 bodů	4 288 × 2 848 bodů	3 648 × 2 736 bodů
Citlivost ISO	100 – 1 600	100 – 12 800	100 – 12 800	100 – 12 800	100 – 3 200	100 – 6 400	100 – 6 400	100 – 6 400	100 – 1 600
Poměr stran	3 : 2	3 : 2	3 : 2	3 : 2	3 : 2	3 : 2	3 : 2	3 : 2	4 : 3, 3 : 2, 16 : 9, 6 : 6
LCD A HLEDÁČEK:									
Velikost LCD	2,5"	3"	3"	3"	3"	2,7"	3"	3"	2,7"
Rozlišení LCD	230 000 bodů	1 040 000 bodů	920 000 bodů	920 000 bodů	230 000 bodů	230 000 bodů	920 000 bodů	920 000 bodů	230 000 bodů
Vyklápěcí displej	ne	ne	ne	ne	ne	ano	ne	ne	ne
Živý náhled	ano	ano	ano	ano	ne	ano	ano	ano	ano
Očnice	21 mm	19 mm	22 mm	22 mm	18 mm	17,9 mm	19,5 mm	19,5 mm	14 mm
Dioptrie hledáčku	–3 až +1	–3 až +1	–3 až +1	–3 až +1	–1,7 až +0,5	–1,7 až +0,7	–2 až +1	–2 až +1	–3 až +1
Horní displej	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ano	ano	ne
DALŠÍ VÝBAVA:									
Crop faktor	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	2
Stabilizace v těle	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Rychlost snímání	3 sn./s	3,7 sn./s	6,3 sn./s	8 sn./s	3 sn./s	4 sn./s	4,5 sn./s	7 sn./s	3,5 sn./s
Rychlost závěrky (s)	30 – 1/4 000	30 – 1/4 000	30 – 1/8 000	30 – 1/8 000	30 – 1/4 000	30 – 1/4 000	30 – 1/4 000	30 – 1/8 000	60 – 1/4 000
Korekce expozice	+/–2,0 EV po 1/3 nebo 1/2 EV krocích	+/–5,0 EV po 1/3 nebo 1/2 EV krocích	+/–2,0 EV po 1/3 nebo 1/2 EV krocích	+/–5,0 EV po 1/3 nebo 1/2 EV krocích	+/–5,0 EV po 1/3 EV krocích	+/–5,0 EV po 1/3 nebo 1/2 EV krocích	+/–5,0 EV po 1/3 nebo 1/2 EV krocích	+/–5,0 EV po 1/3, 1/2 nebo 1 EV krocích	+/–5,0 EV po 1/3 EV krocích
Zaostřování	7 bodů	9 bodů	9 bodů	19 bodů	11 bodů	11 bodů	11 bodů	51 nebo 11 bodů	3 body
Směrné číslo blesku	13	13	13	12	12	12	12	12	12
Synchronizace blesku	1/200 s	1/200 s	1/250 s	1/250 s	1/200 s	1/200 s	1/200 s	1/200 (1/320) s	1/180 s
Videosekvence	ne	ano	ne	ano	ne	ano	ano	ano	ne
Max. rozlišení videa	—	1 920 × 1 080 bodů	—	1 920 × 1 080 bodů	—	1280 × 720 bodů	1 280 × 720 bodů	1 280 × 720 bodů	—
Paměťové karty	SD, SDHC	SD, SDHC, SDXC	CF	CF	SD, SDHC	SD, SDHC	SD, SDHC, Eye-Fi	SD, SDHC, Eye-Fi	CF, MD, xD
Napájení	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor
Výdrž	500 snímků	440 snímků	640 snímků	800 snímků	500 snímků	510 snímků	850 snímků	850 snímků	500 snímků
Vstupy, výstupy	USB, V	USB, AV, mini HDMI	USB, AV, mini HDMI	USB, AV, mini HDMI	USB, V	USB, AV, mini HDMI	USB, AV, mini HDMI	USB, AV, mini HDMI	USB, V
České menu	ano	ano	ano	ano	ne	ne	ne	ne	ano
Rozměry v mm (š × v × h)	126 × 98 × 62	129 × 97 × 62	146 × 108 × 74	148 × 111 × 74	126 × 97 × 64	127 × 104 × 80	132 × 103 × 77	147 × 114 × 74	130 × 91 × 53
Hmotnost	450 g	530 g	730 g	820 g	485 g	560 g	620 g	840 g	380 g

mnohem širší uplatnění, především při pořizování nočních snímků nebo záběrů za zhoršených světelných podmínek, kdy je nutné fotografovat na delší čas a fotoaparátem nepohnout. Výhod stativu využijete i v případech, kdy chcete fotografovat s velkou clonou a nízkou citlivostí a chcete si být jisti stabilitou. K tomuto účelu můžete použít i zkrácené, dvousekundové samospouště, kterou většina zrcadlovek nabízí, případně použít dálkovou nebo drátěnou spoušť. Na trhu je řada modelů od různých značek a v různých cenových relacích. Jestliže stativ příliš nepoužíváte, vystačíte si s levnějšími modely. Ty se sice rychleji opotřebují, získají větší vůli, přestanou být tak pevné, ale svou úlohu splní. Pokud plánujete pravidelnější používání stativu, vyplatí se investice do dražšího

OLYMPUS E-620	OLYMPUS E-30	OLYMPUS E-3	PENTAX K-X	PENTAX K-7	SONY ALPHA A290	SONY ALPHA A390	SONY ALPHA A450	SONY ALPHA A550	
15 000 Kč	22 000 Kč	30 000 Kč	12 700 Kč	23 000 Kč	10 000 Kč	12 000 Kč	13 000 Kč	18 000 Kč	**Internetová cena s DPH**
									SNÍMAČ:
Live MOS	Live MOS	Live MOS	CMOS	CMOS	CCD	CCD	CMOS	CMOS	**Typ**
17,3 × 13	17,3 × 13	17,3 × 13	23,6 × 15,8	23,4 × 15,6	23,5 × 15,7	23,5 × 15,7	23,4 × 15,6	23,4 × 15,6	**Velikost (mm)**
12,3 Mpx	12,3 Mpx	10,1 Mpx	12,4 Mpx	14,6 Mpx	14,2 Mpx	14,2 Mpx	14,2 Mpx	14,2 Mpx	**Efektivní rozlišení**
4 032 × 3 024 bodů	4 032 × 3 024 bodů	3 648 × 2 736 bodů	4 288 × 2 428 bodů	4 672 × 3 104 bodů	4 592 × 3 056 bodů	4 592 × 3 056 bodů	4 592 × 3 056 bodů	4 592 × 3 056 bodů	**Max. rozlišení snímků**
100 – 3 200	100 – 3 200	100 – 3 200	100 – 12 800	100 – 6 400	100 – 3 200	100 – 3 200	200 – 12 800	200 – 12 800	**Citlivost ISO**
4 : 3, 3 : 2, 16 : 9, 6 : 6	4 : 3, 3 : 2, 16 : 9, 6 : 6, 5 : 4, 7 : 6, 6 : 5, 7 : 5	4 : 3	3 : 2, 16 : 9	3 : 2, 16 : 9	3 : 2, 16 : 9	3 : 2, 16 : 9	3 : 2, 16 : 9	3 : 2, 16 : 9	**Poměr stran**
									LCD A HLEDÁČEK:
2,7"	2,7"	2,5"	2,7"	3"	2,7"	2,7"	2,7"	3"	**Velikost LCD**
230 000 bodů	230 000 bodů	230 000 bodů	230 000 bodů	921 000 bodů	230 400 bodů	230 400 bodů	230 400 bodů	921 600 bodů	**Rozlišení LCD**
ano	ano	ano	ne	ne	ne	ano, na 2 strany	ne	ano, na 2 strany	**Vyklápěcí displej**
ano	ano	ano	ano	ano	ne	ano	ano	ano	**Živý náhled**
18 mm	24,2 mm	20 mm	16,5 mm	16,5 mm	16,5 mm	19,7 mm	16,5 mm	19 mm	**Očnice**
–3 až +1	–3 až +1	–3 až +1	–2,5 až +1,5	–2,5 až +1,5	–2,5 až +1	–3 až +1	–2,5 až +1	–2,5 až +1	**Dioptrie hledáčku**
ne	ano	ano	ne	ano	ne	ne	ne	ne	**Horní displej**
									DALŠÍ VÝBAVA:
2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	**Crop faktor**
ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	**Stabilizace v těle**
4 sn./s	5 sn./s	5 sn./s	4,7 sn./s	5,2 sn./s	2,5 sn./s	2,5 sn./s, 2 sn. s živým náhledem	5 sn./s, 4 sn. s živým náhledem	5 sn./s, 4 sn. s živým náhledem	**Rychlost snímání**
60 – 1/4 000	60 – 1/8 000	60 – 1/8 000	30 – 1/6 000	30 – 1/8 000	30 – 1/4 000	30 – 1/4 000	30 – 1/4 000	30 – 1/4 000	**Rychlost závěrky (s)**
+/–5,0 EV po 1/3 nebo 1/2 EV krocích	+/–5,0 EV po 1/3 nebo 1/2 EV krocích	+/–5,0 EV po 1/3 nebo 1/2 EV krocích	+/–3,0 EV po 1/3 nebo 1/2 EV krocích	+/–5,0 EV po 1/3 nebo 1/2 EV krocích	+/–2,0 EV po 1/3 EV krocích	+/–2,0 EV po 1/3 EV krocích	+/–2,0 EV po 1/3 EV krocích	+/–2,0 EV po 1/3 EV krocích	**Korekce expozice**
7 bodů	11 bodů	11 bodů	11 bodů	11 bodů	9 bodů	9 bodů	9 bodů	9 bodů	**Zaostřování**
12	13	13	16	13	10	10	12	12	**Směrné číslo blesku**
1/180 s	1/250 s	1/250 s	1/180 s	1/180 s	1/160 s	1/160 s	1/160 s	1/160 s	**Synchronizace blesku**
ne	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne	ne	**Videosekvence**
—	—	—	1 280 × 720 bodů	1 280 × 720 bodů (16 : 9), 1 536 × 1 024 bodů (3 : 2)	—	—	—	—	**Max. rozlišení videa**
CF, MD, xD	CF, MD, xD	CF, MD, xD	SD, SDHC	SD, SDHC	SD, SDHC, MS Pro Duo	SD, SDHC, MS Pro Duo	SD, SDHC, MS Pro Duo	SD, SDHC, MS Pro Duo	**Paměťové karty**
Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	4× AA baterie	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	Li-Ion akumulátor	**Napájení**
500 snímků	—	610 snímků	—	—	500 snímků s hledáčkem	500 snímků, 230 snímků v režimu živého náhledu	1050 snímků s hledáčkem	950 snímků, 480 snímků v režimu živého náhledu	**Výdrž**
USB, V	USB, V	USB, V, Ethernet	USB, AV	USB, AV, mini HDMI	USB, mini HDMI	USB, mini HDMI	USB, mini HDMI	USB, mini HDMI	**Vstupy, výstupy**
ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	**České menu**
130 × 94 × 60	142 × 108 × 75	143 × 117 × 75	123 × 92 × 68	131 × 97 × 73	128 × 97 × 80	128 × 97 × 84	137 × 104 × 81	137 × 104 × 84	**Rozměry v mm (š × v × h)**
475 g	655 g	810 g	515 g	670 g	456 g	497 g	520 g	599 g	**Hmotnost**

a masivnějšího modelu. Dražší modely bývají i těžší, pokud tedy více chodíte pěšky a vadí vám každý kilogram zátěže navíc, je vhodné zvážit i tento parametr. Existují i malé stativy pro zrcadlovky – ty je možné připevnit třeba na kmen stromu a nezabírají moc místa.

EXTERNÍ BLESK

Pokud jste při dosavadním fotografování zjistili, že vám dosah integrovaných blesků pro řadu situací nestačí nebo že jejich účinek bez možnosti směrování světla je pro vaše záběry nevhodný, měli byste do konečné sumy započítat i cenu externího blesku. Pro velkou část záběrů je vhodnější použít vyšší citlivost a vyhnout se fotografování s bleskem, ale někdy je použití blesku nevyhnutelné a pak přijde externí blesk vhod.

Když máte koupeno tělo, objektivy, filtry, případně stativ a blesk, je vhodné vybrat i brašnu nebo fotobatoh. Je sice možné vše naskládat do univerzálního batohu, ale nikdy nebudete mít tak pohodlný přístup k technice jako při použití specializovaného obalu.

Je možné jej naklápět, použít různé rozptylky a odrazné destičky pro lepší rozptýlení účinnosti světla, a navíc většinou nehrozí jev červených očí (oproti blesku integrovanému). Na trhu je řada modelů jak od výrobce těla fotoaparátu, tak od univerzálních výrobců, jako je Metz a Sigma. Podobně jako u objektivů záleží na konkrétních sáňkách, blesk pro tělo jednoho výrobce nelze použít na těle jiné značky fotoaparátu. Blesky firmy Metz jsou univerzálnější, lze u nich prohazovat výměnné destičky podle značky fotoaparátu.

Vhodným doplňkem zrcadlovek je i externí blesk, který má větší dosah a lépe se vypořádá s efektem červeným očí.

KAM VŠE ULOŽIT – FOTOBRAŠNA NEBO BATOH

Když máte koupeno tělo, objektivy, filtry, případně stativ a blesk, je vhodné vybrat i brašnu nebo fotobatoh. Je sice možné vše naskládat do univerzálního batohu, ale nikdy nebudete mít tak pohodlný přístup k technice jako při použití specializovaného obalu. Zatímco fotobrašnu nebo fotobatoh je možné upravit i pro uskladnění dalších věcí potřebných pro cestování, obráceně je to mnohem komplikovanější a technika pak často přichází k újmě.

Pokud máte v oblibě delší pěší túry, je vhodné zvolit fotobatoh. Váha se lépe rozloží a tolik ji nepocítíte. Fotobatoh také snadno pojme svačinu a lépe na něj připevníte stativ. Nevýhodou je, že při výměně objektivů nebo při nasazování příslušenství musíte batoh nejdříve sundat a rozložit – a to už může být na některé záběry pozdě.

Jestliže se styl vašeho fotografování více blíží cestování dopravními prostředky a kratším výletům po městě či okolí, je výhodnějším řešením brašna přes rameno, ve které máte všechno rychle po ruce – při delších výletech je však brašna nepohodlná a bolí z ní ramena.

V nabídce několika výrobců je spousta modelů různých velikostí. Můžete si tak vybrat přesně ten typ, který pojme vaši výbavu. Výhodou fotobrašen a fotobatohů je variabilita vnitřního prostoru, jehož uspořádání měníte podle svých potřeb za pomoci přepážek se suchými zipy.

ŽIVOTNÍ ROZHODNUTÍ

Koupě zrcadlovky tak nespočívá jen v setu těla a objektivu za deset tisíc korun. Člověk se ani nenaděje a podobně jako při koupi auta se základní ceníková cena při výběru lepšího motoru, výbavy a výběru doplňkové výbavy může ztrojnásobit.

Oproti kompaktu je výběr zrcadlovky důležitým životním rozhodnutím, které se nebojíme přirovnat k manželství. Kvůli nekompatibilitě jednotlivých výrobců a nemožnosti přehazovat objektivy napříč značkami je výběr značky těla osudový.

Určitou světlou výjimku tvořila těla firmy Fujifilm, která měla bajonet shodný s modely značky Nikon, vlastní objektivy však Fujifilm nenabízel. Existuje i systém 4/3 společností Olympus a Panasonic, jejichž objektivy také bylo možné zaměňovat. Jen Olympus používá stabilizaci v těle a Panasonic stabilizaci v objektivech. Ovšem Fujifilm ani Panasonic už několik let novou zrcadlovku nepředstavily, takže výhody prohazování objektivů se vytrácejí.

K zrcadlovce si časem koupíte objektivy, blesky, filtry, a jestliže zvolíte správně, vydrží vám dlouhé roky. Stačí pak měnit jen těla, pokud starší model morálně zastará, nebo přikoupit druhý, když vám začnou některé funkce a možnosti scházet.

VÝMĚNA SYSTÉMU SE PRODRAŽÍ

Výměna celého systému za jinou značku je později hodně složitá. Může se stát, že vaši kompletní výbavu někdo koupí v bazaru, ale stejně tak se vám může stát, že vám zůstane drahá technika, která v případě přechodu na jinou značku zůstane nevyužita – maximálně na některé nové objektivy použijete filtry.

KDE NAJÍT POTŘEBNÉ INFORMACE

Proto je vhodné zjistit si před koupí o zrcadlovkách vše potřebné na stránkách výrobců a v internetových diskusích, zjistit si možnosti a vyzkoušet ovládání, prohlédnout si ukázkové snímky a nejlépe ještě u prodejce pořídit snímky vlastní za použití několika těl a objektivů. Důležité je také spočítat si cenu jednotlivých kompletů – původně drahé tělo se vlivem různých cen kvalitních objektivů a filtrů může rázem stát cenově zajímavým.

Při „jednoznačném“ doporučování – ať už na internetu, nebo při osobním kontaktu – je nutné dát si pozor na názory zaslepených jedinců, kteří vidí jen to své; vychválí tu svou značku, pro kterou se rozhodli, a naopak pohaní ty ostatní.

ZRCADLOVKU I KOMPAKT

Ať už zvolíte jakýkoli model, zrcadlovkou vždy pořídíte lepší snímky než kompaktem, pokud se ji naučíte ovládat a využívat jejích předností. Časem však třeba nakonec zjistíte, že kromě zrcadlovky je často vhodné mít po ruce i kompakt.

David Dee Nesiba

Inzerce

LENOVO THINKCENTRE A70Z: osobní počítač s LCD displejem

Počítač v monitoru

LENOVO THINKCENTRE A70Z je zástupcem tzv. počítačů AIO (All-In-One), které počítačové komponenty a monitor sdružují do jednoho „balení“. Velkou výhodou tohoto řešení je úspora místa na pracovním stole.

Tento počítač je určen pro uživatele, kterým při práci stačí 19palcový monitor a kteří nepožadují vysoký grafický výkon. Displej s úhlopříčkou dlouhou 19 palců (48,3 cm) má matný povrch a širokoúhlý poměr stran 16 : 10. Obraz se na něm vykresluje v rozlišení 1 440 × 900 bodů. Počítačové komponenty jsou ukryty v zadní části monitoru.

Přístroj nabízí celkem šest portů USB: tři jsou přístupné v pravém boku a další tři najdete v zadní části počítače. Vzadu je i zdířka pro připojení síťového kabelu a sériový port. V pravém boku jsou umístěny zvukové zdířky pro připojení mikrofonu a sluchátek a líbila se nám dvojice tlačítek pro úpravu jasu displeje. Škoda že tento přístroj není vybaven tlačítky pro nastavení hlasitosti reproduktorů. Ty jsou v tomto modelu zabudovány dva a mají výkon 3 W.

> „Počítač Lenovo ThinkCentre A70z má PC komponenty ukryty v zadní části 19palcového LCD monitoru.“

V pravém boku počítače najdete tři porty USB, zdířky pro připojení sluchátek a mikrofonu a také dvě tlačítka pro nastavení jasu displeje.

VÝKONNÝ PROCESOR

Tato sestava sice není vybavena výkonnou grafickou kartou (grafický čip Intel GMA X4500 je integrován na základní desce), ale může se pochlubit výkonným dvoujádrovým procesorem Intel Core 2 Duo E7500, jehož dvě výpočetní jednotky pracují na frekvenci 2,93 GHz. Operační paměť má velikost 2 GB a pevný disk nabízí kapacitu 320 GB. To není mnoho, ale zájemci o tento typ počítače pravděpodobně nebudou nadšenci do multimediálních aplikací, které vyžadují velký úložný prostor. Při prvním startu počítače si můžete vybrat, zda operační systém Windows 7 Professional má s vámi komunikovat česky, nebo anglicky.

Ve výbavě počítače kromě již zmíněných portů USB, síťové karty a reproduktorů figuruje i webová kamera s rozlišením 1,3 Mpx a DVD vypalovačka. Vedle ní je uprostřed horní obruby monitoru umístěn i mikrofon. V balení je obsažena ještě myš a klávesnice, další výbavu však od této sestavy nečekejte. Chyběl nám u ní např. adaptér Wi-Fi pro bezdrátové připojení do počítačové sítě a také čtečka paměťových karet.

VÝSLEDKY TESTŮ

PC Mark Vantage: 4 392 bodů
3D Mark 2006: 849 bodů
Cinebench 9.5: 22 s
Cinebench R10: 2:27 min.
Převod hudby do MP3: 1:07 min.
HDD – přístupová doba: 16,9 ms
HDD – rychlost čtení: 87,7 MB/s

LENOVO THINKCENTRE A70Z

cena s DPH: 20 150 Kč
poskytl: Lenovo; www.lenovo.cz
LCD displej: 19" (48,3 cm), matný, 1 440 × 900 bodů
procesor: Intel Core 2 Duo E7500/2,93 GHz
velikost paměti: 2 GB
čip grafické karty: Intel GMA X4500
pevný disk: Seagate, 320 GB
operační systém: Windows 7 Professional (32bitová verze)
rozměry: 472 × 356 × 73 mm

POČÍTAČ V PROVOZU

Při startu počítače nás pokaždé přivítal hluk ventilátorů, projevující se po dobu několika sekund, pak se otáčky snížily a počítač pracoval velmi tiše, a to i při provádění zátěžových testů. Díky výkonnému procesoru jsme naměřili velmi dobrý výsledek v testu PC Mark Vantage, kterým zjišťujeme celkový výkon sestavy. V grafickém testu 3D Mark 2006 se projevil nižší výkon grafického čipu a u pevného disku jsme zaznamenali dobrou rychlost čtení dat. Líbila se nám i nízká spotřeba energie počítače: Ta se ve vypnutém stavu pohybovala od 0 W do 0,4 W, zapnuté PC mělo příkon 46 W a nejvyšší spotřebu energie jsme naměřili 83 W.

HODNOCENÍ:

+ výkon procesoru, tichý chod, nízká spotřeba energie
– chybí Wi-Fi a čtečka paměťových karet, menší kapacita pevného disku

Martin Semrád

Skvělé slovníky

Společnost Lingea doplňuje řadu elektronických slovníků Lingea Lexicon 5 o slovníky oborové, které obsahují slovní zásobu pro právníky, lékaře, techniky nebo ekonomy.

DOSUD PŘIPRAVENÉ OBOROVÉ SLOVNÍKY
ekonomický (A, N, F)
lékařský (A, N)
právnický (A, N)
technický (A, N)
elektronické verze anglických výkladových slovníků
cena s DPH:
jednotlivé slovníky 890–1490 Kč
více info: www.lingea.cz

Vloňském Počítači pro každého číslo 3 jsme vám představili obecné slovníky několika cizích jazyků Lingea Lexicon 5 (článek najdete v PDF na přiloženém CD).

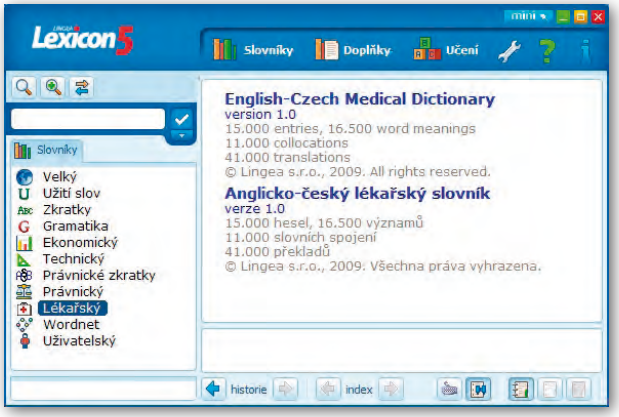

Přehledná informace o zařazených slovnících a jejich parametrech.

ZÁKLAD JE STEJNÝ

Všechny základní vlastnosti produktu Lingea Lexicon 5 (LL5), které jsme ve zmiňovaném článku uvedli, platí i pro dnes představované oborové slovníky. Jde především o přehledné a graficky vhodně členěné pracovní prostředí (včetně miniikon pro ovládání a barevného rozlišení slovních druhů), silnou programovou podporu pro efektivní využití rozsáhlých datových knihoven ve formě tvaroslovného i fonetického hledání, plně fulltextovou podporu, výslovnost namluvenou rodilým mluvčím, vyhledávání příbuzných slov a o gramatické a tvaroslovné informace. Samozřejmě nechybí ani další uživatelsky oceňované možnosti, jako např. mouse-over (po najetí myší na požadované slovo se ihned zobrazí jeho překlad), přenos textu přes schránku, fonetické vyhledávání (zápis slova podle výslovnosti) a vyhledávání tvaroslovné (slovo v libovolném gramatickém tvaru).

INSTALACE A POUŽITÍ

Pokud instalujete první slovník LL5, provede se standardní instalace, při instalaci dalších slovníků se jejich datové soubory přidají k těm stávajícím a v seznamu dostupných slovníků se jen přidá další záznam s příslušnou grafickou ikonou, která se potom zobrazuje u vyhledaných dotazů, aby bylo zřejmé, ve kterém slovníku bylo zadané heslo nalezeno.

Snad ještě více než u slovníků obecných ocení uživatelé možnost zobrazovat příbuzná slova a příklady užití, které usnadní co nejpřesnější překlad požadovaného hesla. Častěji budou jistě využívat také možnost přizpůsobit si velikost jednotlivých oken, dále fulltextové zobrazení a zobrazení příbuzných slov. Pro právnickou oblast je dostupný i slovník zkratek, který obsahuje 1 200 hesel s jejich výkladem.

Slovníky Lingea Lexicon 5 vám významně pomohou při orientaci v cizím textu nebo při jeho překladu.

HODNOCENÍ:

+ velmi rozsáhlé a profesionálně zpracované elektronické slovníky, uživatelsky příjemné a snadné ovládání

Milan Pola

INZERCE

LG FLATRON W2220P-BF: otočný 22palcový LCD monitor

Otočný monitor s kvalitním obrazem

LG FLATRON W2220P-BF je 22palcový monitor, jehož displej lze otočit i do polohy na výšku. Díky technologii E-IPS nabízí tento monitor velmi kvalitní obraz s velkými zornými úhly.

Pokud sháníte kvalitní monitor pro práci, který je obdařen výškově nastavitelným podstavcem a displejem otočným do polohy na výšku, pak by vás měl zaujmout i monitor LG Flatron W2220P. Na displeji s úhlopříčkou dlouhou 22 palců (55,9 cm) se vykresluje obraz v rozlišení 1 680 × 1 050 bodů a zobrazovací plocha má širokoúhlý formát – poměr stran je 16 : 10.

Spodní okraj displeje ve vodorovné poloze se díky výškově nastavitelnému podstavci může nacházet nad deskou stolu ve výšce 9,2 cm až 20,4 cm. Díky tomu snadno umístíte monitor tak, aby vám výškové nastavení displeje vyhovovalo – horní okraj displeje by měl být cca ve výšce očí.

Pro připojení k počítači je monitor vybaven digitálním (DVI) i analogovým (D-Sub) vstupem a v jeho výbavě nechybí ani videovstup HDMI. Díky tomu můžete monitor připojit k počítači i k videopřehrávači. V balení jsou spolu s monitorem přiloženy i kabely s koncovkami DVI a D-Sub.

AUTOMATICKÉ NASTAVENÍ OBRAZU

Menu monitoru nekomunikuje s uživatelem česky (kromě běžných světových jazyků je však vyvedeno např. i v polštině a ukrajinštině) a ani jeho procházení a nastavování parametrů pomocí čtyř dotykových tlačítek není příliš intuitivní. V menu monitoru se ale nemusíte zdržovat nijak často – z našeho pohledu stačí pouze vypnout ostře svítící diodu červené barvy, která signalizuje zapnutí monitoru, nastavit jas a kontrast a zvolit ostrost obrazu. Při výběru ostrosti máte k dispozici stupnici od nuly do deseti. Nám vyhovovala zlatá střední cesta – zvolili jsme hodnotu 5.

Jinak se o nastavení obrazu velmi dobře postará automatika monitoru, která se spustí po stisknutí tlačítka Auto/Set. Navíc monitor nabízí již předvolené režimy pro různé činnosti: režim Movie (film), Text, Photo, sRGB a User (pro uživatelské nastavení obrazu).

Tlačítka pro ovládání monitoru jsou dotyková a jsou umístěna v pravém dolním rohu čela přístroje.

> „Tento monitor nabízí kvalitní obraz s velkými zornými úhly a displej otočný do polohy na výšku.“

NAMĚŘENÁ SPOTŘEBA

spotřeba v běžném provozu: 52 W
maximální naměřená spotřeba: 69 W
spotřeba vypnutého monitoru: 0,2 W

VÝBORNÝ OBRAZ, VYŠŠÍ SPOTŘEBA

Displej je založen na technologii E-IPS, díky které nabízí velmi dobrý jas (naměřili jsme 295 cd/m²), šachovnicový kontrast je 171 : 1 a naměřená doba odezvy činí výborných 7 ms. Vynikající jsou také úhly pohledu – ve svislém i ve vodorovném směru jsme naměřili 176°.

Výborné je rozlišení škály šedé a stejnoměrné podsvícení displeje. Daní za velmi pěkný obraz je však vyšší spotřeba energie. Ta v běžném provozu činila 52 W a nejvíce jsme naměřili 69 W. Ve vypnutém stavu kolísá spotřeba monitoru mezi 0,1 a 0,2 W.

LG FLATRON W2220P-BF

cena s DPH: 5 700 Kč
poskytl: LG Electronics CZ, s. r. o., www.lge.com/cz
úhlopříčka displeje: 22 palců (55,9 cm)
typ displeje: E-IPS
rozlišení: 1 680 × 1 050 bodů
udávaný jas: 300 cd/m²
udávaný kontrastní poměr: 1 000 : 1
udávaná doba odezvy: 2 ms
obrazové vstupy: DVI, D-Sub, HDMI

HODNOCENÍ:

+ kvalitní obraz, velké úhly pohledu, videovstup HDMI, výškově nastavitelný podstavec, displej otočný do polohy na výšku
– vyšší spotřeba energie

Martin Semrád

Displej monitoru lze otáčet do polohy na výšku.

Kvalitní skener i na diapozitivy

počítač PRO KAŽDÉHO TIP REDAKCE

SKENER CANON CANOSCAN 9000F osloví i skutečně náročné uživatele – papírové předlohy i vyvolané 35mm filmy a filmové diapozitivy převádí do digitální podoby velmi rychle a také ve výtečné kvalitě.

Je vybaven snímačem CCD, který umí papírové dokumenty zachytit v rozlišení až 4 800 × 4 800 dpi a průhledné předlohy skenuje v maximálním rozlišení 9 600 × 9 600 dpi. Svou práci tento model navíc vykonává ve velmi vysokém tempu – barevné papírové předlohy v rozlišení 300 dpi byly zachyceny za pouhých 7 sekund, při volbě rozlišení 600 dpi bylo snímání dokončeno za 20 sekund. Pořízení náhledu trvá 6 sekund.

> „Skener Canon CanoScan 9000F pořizuje vysoce kvalitní skeny a je vhodný i pro skenování diapozitivů.“

Pro připojení k počítači se používá rozhraní USB 2.0 a zprovoznění skeneru je otázkou několika minut, než se z instalačního CD do počítače nainstalují příslušné ovladače a případně programy, které se se skenerem dodávají. Nabídka programů je v tomto případě velmi pěkná: Se skenerem jsme obdrželi i programy ArcSoft PhotoStudio, Adobe Photoshop Elements a SilverFast SE.

VYLEPŠOVÁNÍ OBRAZU

Posledně jmenovaný program je určen pro zlepšení kvality nekvalitních předloh, ale samotný skener je pro tuto činnost již připraven. O vylepšení kvality skenovaných filmů se stará technologie FARE Level 3 (Film Automatic Retouching and Enhancement), která hledá na povrchu filmu vady (jako jsou škrábance, prach nebo vybledlé barvy) a automaticky je dokáže odstraňovat. Požadavek na vylepšení obrazu zadáte v ovládacím programu skeneru, a to i u papírových předloh – na výběr máte funkci na zeslabení prachu a škrábanců, na opravu vyblednutí, na opravu zrnitosti a na opravu podsvícení a při skenování knih se vám bude hodit funkce pro opravu stínu podél vazby.

Ovládací program skeneru komunikuje s uživatelem česky a nabízí tři režimy pro různě pokročilé uživatele.

Ovládací program komunikuje s uživatelem česky a pro různě pokročilé uživatele má připraveny tři režimy: základní režim, rozšířený režim a režim automatického skenování. Skener kromě papírových předloh zachycuje i vyvolané 35mm filmy a diapozitivy. Za tímto účelem se se skenerem dodávají nástavce pro založení těchto průsvitných předloh na skenovací plochu. V ovladači skeneru pak vyberete, zda budete skenovat negativní, či pozitivní film.

I při snímání méně kvalitních předloh jsme prostřednictvím tohoto skeneru za použití vyjmenovaných funkcí získali kvalitní skeny. Když jsme za stejným účelem použili program SilverFast SE, testovací počítač zpracovával obrázky podstatně delší dobu než při použití nástrojů, které nabízí tento skener. Vedle vysoké kvality skenování velmi kladně hodnotíme i rychlost skenování, a proto jsme tomuto velmi kvalitnímu skeneru udělili ocenění Tip redakce. Jeho cena je sice vyšší, ale svými kvalitami nás tento přístroj přesvědčil, že se jedná o doporučeníhodnou volbu.

RYCHLOST SKENOVÁNÍ

náhled strany A4: 6 s
sken strany A4 (300 dpi): 7 s
sken strany A4 (600 dpi): 20 s

CANON CANOSCAN 9000F

cena s DPH: 5 300 Kč
poskytl: Canon CZ, s. r. o.; www.canon.cz
rozhraní pro připojení k PC: USB 2.0 Hi-Speed
typ snímače: CCD
optické rozlišení: 9 600 × 9 600 dpi (vyvolané filmy), 4 800 × 4 800 dpi (papírové dokumenty)
rozměry: 270 × 480 × 111 mm
hmotnost: 4,6 kg
dodávané programy: ArcSoft PhotoStudio, SilverFast SE, Adobe Photoshop Elements

HODNOCENÍ:

+ vysoká kvalita skenování, rychlost skenování, ovládací program nabízí režimy pro různě zkušené uživatele, možnost skenování diapozitivů a vyvolaných filmů, bohaté programové vybavení

– vyšší cena

Martin Semrád

Patriot PCUSB3PCIE a PCUSB3EXP; A-Data NH01; WD My Book 3.0

Kopírujte a zálohujte pomocí USB 3.0

USB 3.0, až desetkrát rychlejšího nástupce rozšířeného USB 2.0, jsme vám na stránkách PPK již představili. Nyní se stručně podíváme na dvě zařízení pro doplnění portů USB 3.0 do počítače (notebooku) a představíme vám také mobilní disk, vhodný pro přenos dat, a externí disk ideální pro jejich zálohu.

počítač PRO KAŽDÉHO TIP REDAKCE

Z testovaných produktů se nám nejvíce líbil externí disk Western Digital My Book 3.0.

ŘADIČE USB 3.0

Značka **Patriot** má velmi dobrý zvuk hlavně díky svým spolehlivým operačním pamětem, ale vyrábí také různá paměťová zařízení a nyní má v nabídce i dva řadiče přidávající po dvou portech USB 3.0 i do těch počítačů, které jimi standardně nedisponují. **PCUSB3PCIE** (cca 680 Kč) je řešení pro stolní počítače. Jedná se totiž o přídavnou kartu pro sběrnici PCI Express 2.0 na základní desce – po instalaci této karty získáte na zadní straně počítačové skříně dva porty USB 3.0. **PCUSB3EXP** (cca 800 Kč) je pak rozšiřovací karta pro notebooky vybavené rozhraním ExpressCard.

Oba řadiče mají dva porty USB 3.0 s podporou pro aktuálně maximální teoretickou přenosovou rychlost 5 Gb/s. Kromě nových zařízení pro USB 3.0 k nim lze ale díky zpětné kompatibilitě připojit i zařízení navržená pro USB 2.0 nebo pro USB 1.1. Na přiloženém instalačním CD jsou k dispozici ovladače pro Windows XP, Windows Vista a Windows 7 (včetně 64bitových verzí Windows Vista a Windows 7). Obě zařízení během našich testů pracovala naprosto bezproblémově.

Patriot PCUSB3EXP je rozšiřovací karta pro notebooky, konkrétně pro rozhraní ExpressCard.

A-Data NH01 je malý, snadno přenosný externí disk.

MOBILNÍ DISK

Společnost A-**Data** vyrábí kromě operačních pamětí a paměťových karet také různé přenosné disky a model **NH01** patří k jejím nejnovějším počinům. Dodává se ve variantách o nominální kapacitě 320 GB (cca od 1 550 Kč), 500 GB a 640 GB. Jde o 2,5" pevný disk, nevyžadující samostatné napájení a koncipovaný pro přenos dat mezi počítači. Do vínku dostal podporu pro USB 3.0 a samozřejmě je zpětně kompatibilní i s USB 2.0. Disk A-Data NH01 se díky rozměrům 134 × 82 × 16 mm a hmotnosti 240 gramů snadno přenáší.

Na první pohled zaujme stylová lesklá svrchní část, která působí velmi elegantně, ale na níž je také vidět každý otisk prstu i sebemenší zrnko nečistoty, což není zrovna praktické. Uvnitř se skrývá pevný disk běžné konstrukce s 5 400 otáčkami za minutu. Na spodní straně chybí gumové nožičky, takže disk vcelku snadno může sklouznout ze stolu (pokud třeba zavadíte o kabel) a zcela optimálně nejsou tlumeny ani vibrace disku. Tím se zvyšuje hlučnost, ale pořád je v mezích přijatelné normy. Součástí balení je kabel USB 3.0.

DISK PRO ZÁLOHOVÁNÍ

My Book 3.0 je nejnovějším přírůstkem do rodiny oblíbených externích pevných disků od společnosti **Western Digital**, který přináší podporu pro USB 3.0, a tedy možnost přenášet data teoreticky až rychlostí 5 Gb/s. My Book 3.0 lze připojit i k portu USB 2.0, ale samozřejmě za cenu snížení maximální přenosové rychlosti. Jedná se o zařízení vhodné zejména pro zálohu dat, k čemuž poskytuje i dostatečný úložný prostor. Dodává se v provedení s kapacitou 1 TB (od cca 3 000 Kč) nebo 2 TB. Rozměry tohoto disku jsou 165 × 135 × 48 mm a hmotnost činí 1,18 kg. Nejde tedy o žádného drobečka – zařízení je navrženo pro stacionární využití, nejedná se o mobilní disk.

Uvnitř se skrývá pevný disk běžné konstrukce se 7 200 otáčkami za minutu, který tedy vyžaduje samostatné napájení z elektrické sítě. Potřebný adaptér je stejně jako kabel USB 3.0 součástí balení. My Book 3.0 má elegantní černé tělo se zaoblenými rohy a zakulaceným čelem. Je to vcelku pěkná designérská práce. K odvodu tepla slouží otvory na zadní a vrchní straně (rozhodně tedy tento disk nepatří do stísněné poličky). Navzdory zdánlivě vratké orientaci na výšku je velmi stabilní. Může se také pochlubit tichým provozem. Za to vše si zaslouží naše redakční ocenění.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

Vlastní WWW stránky snadno a rychle

EXTRA
PŘÍLOHA DO VAŠÍ SBÍRKY
V TOMTO ČÍSLE NAJDETE:
str. 21 • Vlastní WWW stránky snadno a rychle
str. 23 • Řady v Excelu
str. 25 • Tipy pro MS Word
str. 27 • Záložky zrychlí práci
str. 29 • Snadné mazání důvěrných dat

WEBNODE

jazyk: čeština
cena: základní služby zdarma
info: www.webnode.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak se zaregistrovat a zvolit kostru stránek
- jak upravit záhlaví stránky
- jak upravit menu stránky
- jak na stránky vložit obsah

stupeň obtížnosti: snadné

Toužíte vytvořit si vlastní internetové stránky, ale bojíte se, že na to nemáte potřebné znalosti? Ukážeme vám způsob, jak si vytvořit internetové stránky, aniž byste museli něco programovat nebo používat speciální programy. Využijte bezplatnou webovou službu, kterou najdete na stránkách *www.webnode.cz*.

JAK SE ZAREGISTROVAT A JAK ZVOLIT TYP STRÁNEK

Nejprve je třeba se zaregistrovat – k úpravě svých stránek přistupujete pomocí přihlašovacího jména a hesla. V internetovém prohlížeči otevřete stránky *www.webnode.cz* (obr. 1). Dále zadejte svou e-mailovou adresu, vepište heslo a také jméno své internetové stránky. Adresa stránky bude ve tvaru jménostránky.webnode.cz. Nakonec klikněte na tlačítko **Registrovat**, a na adresu, kterou jste udali, bude zaslán ověřovací e-mail.

Po kliknutí na odkaz, který je v ověřovacím e-mailu zahrnutý, se vaše adresa ověří. Nyní můžete začít své stránky vytvářet. V dalším kroku zvolte, jaký typ stránek chcete vytvářet (obr. 2). Můžete si vybrat, zda chcete tvořit osobní stránky, firemní stránky, anebo stránky s e-shopem. Po kliknutí na vybranou variantu se zobrazí formulář. Do něj vepište slogan svých stránek, určete jazyk prezentace a klikněte na tlačítko **Pokračovat**.

Na další stránce zvolte jednu z šablon prezentací. Tyto šablony můžete ještě později do jisté míry upravit. Opět klikněte na tlačítko **Pokračovat**. Tím se dostanete na poslední stránku registrace, kde zvolíte, které součásti – sekce – by měla vaše internetová prezentace obsahovat. Označte je zaškrtnutím (obr. 3) a klikněte na tlačítko **Dokončit registraci**.

OBR. 1

OBR. 2 **Zvolte, který typ stránek chcete vytvářet, a klikněte na tlačítko Pokračovat.**

OBR. 3 **Označte zatržítkem, které podstránky má váš web obsahovat.**

JAK UPRAVIT ZÁHLAVÍ A NAHRÁT OBRÁZKY

Dále se zobrazí stránka s editací vašeho webu. Jednotlivé části můžete velmi snadno upravovat. Pokud chcete upravit záhlaví webu, které obsahuje obrázek, název webu a slogan, pak na toto záhlaví stačí dvojitě kliknout. Otevře se okno **Hlavička** (obr. 4). Prostřednictvím tohoto dialogového okna můžete změnit název webu

Příloha JAK NA TO k vyjmutí. 10 stran návodů do vaší sbírky

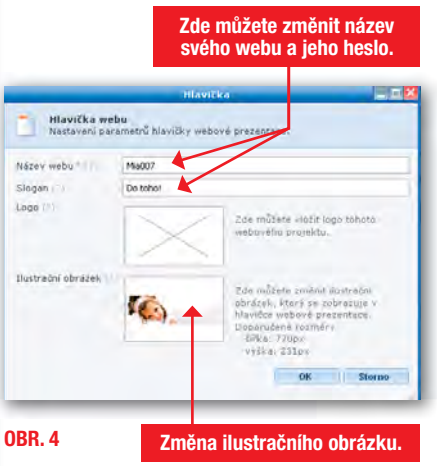

OBR. 4

a slogan a také můžete vložit logo a jiný obrázek. Obrázky musíte na web ze svého počítače nejprve nahrát. Klikněte do políčka s nápisem **Logo** nebo s náhledem již použitého obrázku. Otevře se

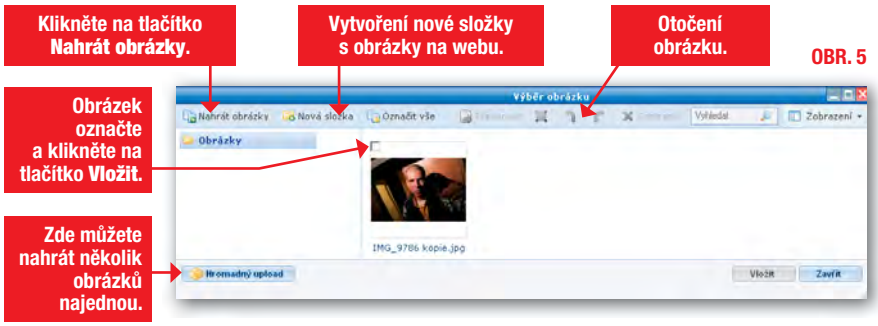

OBR. 5

okno **Výběr obrázku** (obr. 5). Klikněte na tlačítko **Nahrát obrázky**, a otevře se okno **Vyberte soubory k nahrání** – maximální velikost obrázku může být 8 MB. Klikněte na tlačítko **Procházet** a vyhledejte obrázek, který má být nahrán na web.

Takto pokračujte podle toho, kolik obrázků chcete na web nahrát. Poté klikněte na tlačítko **Nahrát**, a obrázky se na server nahrají. Nahrané obrázky se zobrazí v okně **Výběr obrázků**, odkud je můžete kdykoliv vložit do různých částí své internetové prezentace. Když na obrázek v okně **Výběr obrázků** kliknete, zobrazí se několik tlačítek s ikonami nástrojů, které slouží k úpravám obrázků. Chcete-li obrázek na dané místo vložit, označte ho zatržítkem a klikněte na tlačítko **Vložit**.

JAK UPRAVIT MENU STRÁNKY

Jednotlivé součásti stránky jsou umístěny ve speciálních boxech – jestliže určitý box nechcete, stačí jej kliknutím označit a kliknout na tlačítko se symbolem křížku. Chcete-li upravit menu a strukturu webu, klikněte na tlačítko **Upravit menu**. Zobrazí se okno **Editace menu** (obr. 6). V hlavním poli tohoto okna najdete podstránky svého webu. Jestliže chcete vytvořit novou podstránku, klikněte na položku **Nová stránka**, a otevře se stejnojmenné okno. Do něj vepište název této stránky (obr. 7). Dále určete stránku nadřazenou – klikněte na symbol adresářové struktury a vyhledejte složku. Nakonec zvolte šablonu, podle které bude kostra stránky vytvořena, a klikněte na tlačítko **Uložit**.

Zpátky v okně **Editace menu** najdete celou strukturu svých stránek.

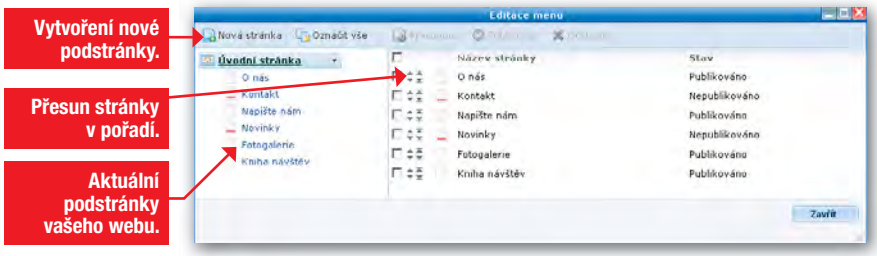

OBR. 6

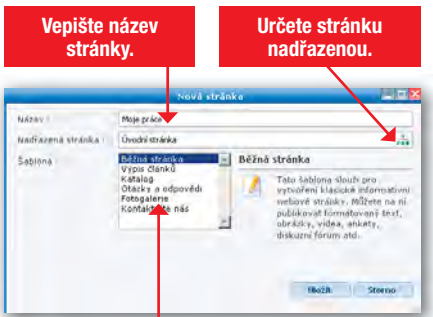

OBR. 7

Kliknete-li na šipku u určité stránky v seznamu, rozbalí se nabídka. Pomocí ní můžete změnit pořadí stránek, odstranit je nebo nastavit přístup k nim. Pokud zvolíte položku **Vlastnosti**, zobrazí se okno, ve kterém můžete název stránky upravit a vepsat její titulek, klíčová slova a popis (obr. 8).

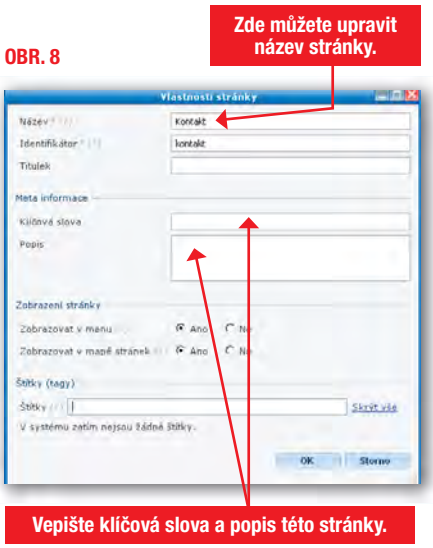

OBR. 8

JAK VLOŽIT NA STRÁNKY OBSAH

Obsah vkládáte na stránky tak, že kliknete na příslušné místo upravované stránky. Chcete-li vložit text, klikněte na položku **Upravit text**. Otevře se okno **Formátovaný text** s různými nástroji na formátování. Text sem můžete vepsat nebo vložit a dále jej formátovat, jak jste zvyklí třeba z Wordu. Lze sem také vkládat různé objekty, jako jsou třeba odkazy, obrázky či HTML kód.

Nakonec klikněte na tlačítko **Uložit a zavřít**. Dále můžete vkládat také obrázky, včetně fotogalerie. K jejímu vložení slouží odkaz **Fotogalerie** v menu. Po kliknutí na něj klikněte na tlačítko **Správa fotek** a tak, jako jste fotografii vkládali na začátku, nahrajte a vložte obrázky do galerie. Dále klikněte na tlačítko **Nastavení**, a otevře se stejnojmenné okno, ve kterém fotogalerii pojmenujete. Dále určete, kolik fotografií má být na stránce zobrazeno, zda má být zobrazen popis snímku apod. Určete také velikost náhledu fotografie. Klikněte na **OK**, a fotogalerie se vytvoří. Aby se veškeré změny na vaší internetové stránce projevily, klikněte na tlačítko **Publikovat**, umístěné v levém horním rohu.

Michaela Kadlecová,
miakadlecova@gmail.com

Řady v MS Excelu

Už jste někdy slyšeli o možnosti pracovat s řadami v MS Excelu? Jedná se o užitečnou funkci, která automaticky doplní celé datové, textové či číselné řady. Přitom můžete pracovat pomocí dialogového okna nebo jen rychle pomocí myši.

EXCEL 2007

Součást MS Office 2007
jazyk: česky
info: www.microsoft.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak vytvořit řadu názvů měsíců
- jak vytvořit řadu čísel
- jaký je rozdíl mezi kopírováním hodnoty a vytvořením řady hodnot
- jak vytvořit řadu textů se změnou pořadového čísla

stupeň obtížnosti: snadné

JAK PRACOVAT S MĚSÍCI

Do libovolné buňky napište název měsíce **červen** (obr. 1). A nyní si představte, že do dalších buněk pak můžete pomocí myši snadno doplnit názvy měsíců dalších (červenec, srpen, září atd.). Jak?

Stačí, když myší najedete do pravého dolního rohu buňky se zapsaným měsícem (červen), kde je vidět malý černý čtvereček. Jakmile se kurzor myši změní v malý křížek, stiskněte levé tlačítko myši a táhněte tím směrem, kam je třeba doplnit následující hodnoty, například svisle. Hodnoty lze doplňovat vždy jen v jednom směru (tedy buď svisle, nebo vodorovně).

Už během tahu myší zjistíte, že u kurzoru myši se objevují následující měsíce. Po uvolnění levého tlačítka myši se pak v buňkách, přes které jste myší přejeli, zobrazí doplněné hodnoty i s formátováním. Tento způsob pak můžete využít i při práci s jinými řadami. Na stejném principu funguje i vytvoření řady názvů dnů nebo řady římských čísel do XII a také vytvoření různých vlastních seznamů. Jen byste měli ještě vědět, že pokud vyplňujete řadu směrem dolů nebo doprava, hodnoty se zvětšují, pokud směrem nahoru nebo doleva, získáváte hodnoty menší (u měsíců by to byly například měsíce květen, duben, březen atd.).

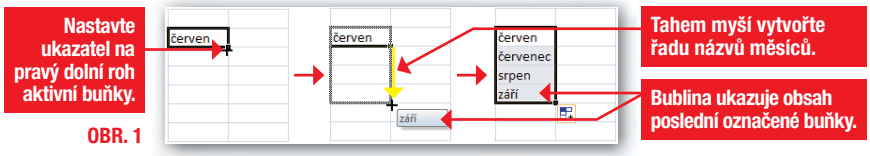

OBR. 1

VYTVOŘENÍ ŘADY, NEBO KOPÍROVÁNÍ HODNOT?

Na ukázce měsíců jste mohli vidět, jak práce s řadami prakticky funguje. Nyní je ale třeba podívat se na to, co se stane, když zapsaný text či hodnota MS Excelu nic neříkají, protože je nezná. Pokud budete mít v buňce například slovo **den** (obr. 2), pak se toto slovo tahem myší nakopíruje do dalších buněk.

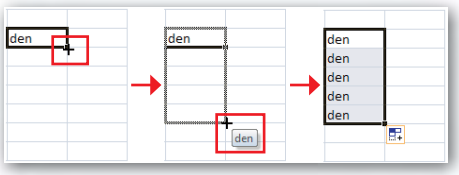

OBR. 2 U normálních slov Excel pouze zkopíruje obsah původní buňky.

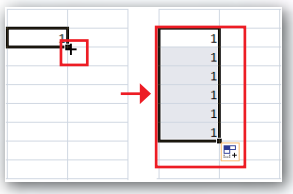

OBR. 3 Je-li označena pouze jedna buňka s číslem, Excel negeneruje žádnou číselnou řadu.

Podobně tomu bude například i u čísel (obr. 3), i když zde je trochu jiná příčina. Pokud do buňky napíšete číslo **1** a řadu pak vyplníte tahem myší, zjistíte, že do celé oblasti se takto nakopíruje také číslo **1**, a ne nějaké číselné pokračování. MS Excel totiž nepoznal, co byste si přáli, a proto údaj jen začal kopírovat.

JAK JE TO S ČÍSLY

Nyní zapište pod sebe dvě čísla, například **1** a **3**. Obě buňky nyní označte do bloku a táhněte myší za pravý dolní roh označené oblasti směrem dolů (obr. 4).

OBR. 4

Všimněte si přitom, že čísla se přímo u kurzoru myši opravdu zvětšují. Tahem myší dostanete v následujících buňkách čísla **5**, **7**, **9** atd. Čísla se zvětšují vždy o dvojku, což je právě rozdíl mezi čísly **1** a **3**, zadanými na začátku. To je právě příčina toho, že pouze u čísla **1** se čísla nezvětšovala. MS Excel nevěděl, o kolik se má každé další číslo zvětšit, a tak čísla jen nakopíroval. Když napíšete pouze jedno číslo a potřebujete v posloupnosti pokračovat vždy jen o jedničku, lze využít i klávesu **Ctrl**.

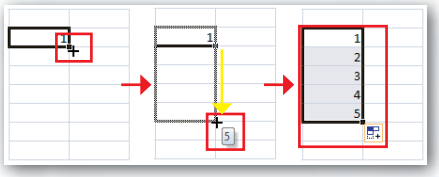

OBR. 5 Při tahu myší držte stisknutou klávesu **Ctrl**.

Napište nyní opět číslo **1** do buňky, táhněte myší za pravý dolní roh této buňky a zároveň držte stisknutou klávesu **Ctrl** (obr. 5). Postupně se začnou objevovat čísla **2**, **3**, **4** atd. Pokud byste klávesu **Ctrl** nedrželi, objevily by se opět samé jedničky.

Vlastnost se zadáním dvou buněk můžete použít i pro měsíce, dny či data. Pak hodnoty v následujících buňkách vzrostou o zjištěný rozdíl.

A CO DATUM?

Zkuste do buňky zapsat nějaké datum. Potom opět táhněte myší potřebným směrem, a hned zjistíte, že data budou automaticky vytvářet řadu (obr. 6).

Jestliže byste napsali dvě různá data pod sebe, například pondělí **14.6.2010** a opět pondělí, ale **21.6.2010**, pak po označení obou buněk a po následujícím tahu myší zjistíte, že se vytváří zajímavá datová řada. Jsou zde totiž data, která odpovídají pouze pondělí (obr. 7).

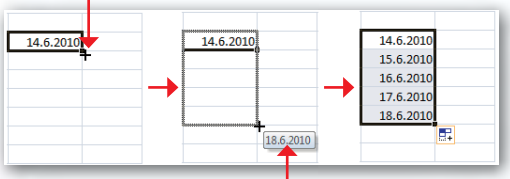

OBR. 6

OBR. 7

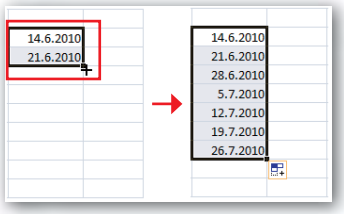

MS Excel si vezme rozdíl mezi dvěma daty a pokračuje podobně, jako by šlo o klasickou řadu číselnou.

JAK PRACOVAT POUZE S PRACOVNÍMI DNY

MS Excel umí vytvořit také řadu pracovních dnů. Stačí nejprve vytvořit normální datovou řadu a poté kliknout na ikonu, která se po dokončení tahu automaticky zobrazuje v pravém dolním rohu oblasti (obr. 8).

Tato ikona se nazývá **Možnosti automatického vyplnění** a po kliknutí na ni se zobrazí možnosti toho, jak lze danou řadu ještě změnit. Pokud si vyberete volbu **Vyplnit pracovní dny**, zůstanou v dané oblasti dny, z nichž budou automaticky vynechány soboty a neděle.

Poznámka: Nabídka ikony **Možnosti automatického vyplnění** je pro každý typ řady jiná!

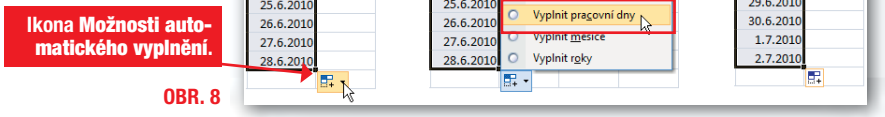

OBR. 8

NĚCO K ŘADOVÝM ČÍSLOVKÁM

Napište do buňky označení pro položku příjmů – **P1**. Potom táhněte myší směrem dolů (obr. 9).

Zjistíte, že čísla za textem (**P**) se postupně zvětšují. MS Excel předpokládá, že se jedná o určité pořadí, a takto se vám snaží pomáhat.

Napíšete-li číslo na začátek textu, např. **1V**, pak po vytvoření řady zjistíte, že všude zůstalo **1V** – číslo se nezměnilo (obr. 10). Pokud ale zapíšete označení s mezerou mezi číslem a textem (tedy **1 V**), uvidíte, že natažení postupné řady proběhne bez problémů (pravý sloupec na obrázku 10).

Nyní zapište text ve tvaru **1.výdaj** a pak do sousední buňky text **1. výdaj**. Pokud začnete řadu natahovat (obr. 11), v prvém případě se texty jen nakopírují (bez číselného zvýšení), kdežto v případě druhém (s mezerou) se vytvoří postupná řada. V prvém případě chybí za tečkou mezera, a tak MS Excel se domnívá, že se nejedná o číslo udávající pořadí, ale pouze o neznámý text, a do jednotlivých buněk jej jen zkopíruje. Pokud je za tečkou mezera, MS Excel pozná, že se jedná o pořadí, a pokračuje v číslování správně dál. Z toho je vidět, že i při používání řad je třeba dodržovat určitá pravidla, aby vám program správně pomáhal a nezlobil vás.

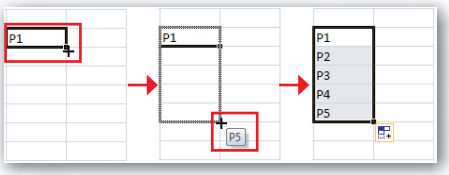

OBR. 9

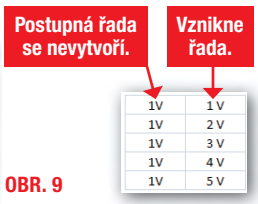

OBR. 10

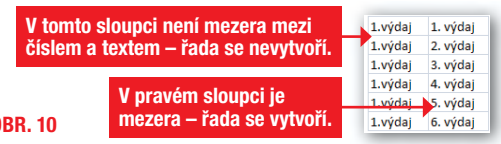

OBR. 11

JAK JE TO S KOPÍROVÁNÍM VZORCŮ

Pokud se nyní zamyslíte nad různými způsoby použití řad, možná že vás napadne otázka: „Co se stane, když v buňce, ze které se řada natahuje, bude vzorec?“ Například počítáte cenu s DPH a vytvoříte vzorec u prvního řádku (obr. 12).

Pomocí levého tlačítka myši zkuste vzorec natáhnout na další buňky v tabulce. Výsledkem budou buňky se správným vzorcem a vzorec přitom nemusíte kopírovat ani znovu tvořit. Odkazy použité ve vzorci se správně posunou. To znamená, že tvar vzorce v následujícím řádku již bude **=A3+A3*20%**, na dalším řádku **=A4+A4*20%**.

OBR. 12

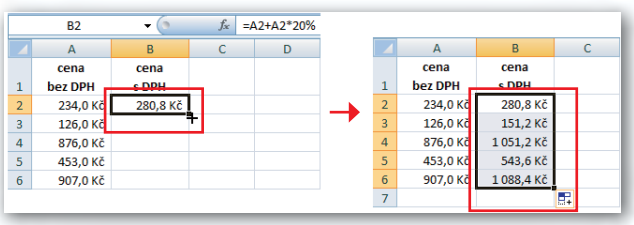

Pokud byste však hodnotu 20 % řešili odkazem, pak by tento odkaz musel být zapsán pomocí absolutní adresy. Jestliže by adresa zůstala relativní, odkaz na buňku s hodnotou 20 % by se také změnil a výsledky by nebyly správné.

Marie Franců, francu@atlas.cz

Tipy pro MS Word

Pro vytvoření nového dokumentu používá MS Word šablony. Šablony jsou dokumenty MS Wordu a můžete je editovat stejně jako jiné dokumenty. Vhodnou úpravou šablony si můžete ušetřit práci při úpravách nového dokumentu.

MS WORD 2007

součást MS Office 2007
jazyk: čeština
info: www.microsoft.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- jak změnit písmo ve výchozí šabloně
- jak ve výchozí šabloně upravit formát odstavce
- jak ve výchozí šabloně upravit vzhled stránky
- jak všechny změny provést bez vyhledávání a otevírání výchozí šablony
- jak obnovit původní nastavení

stupeň obtížnosti: snadné

NASTAVENÍ PÍSMA

Možná že jste si ve starší verzi Wordu zvykli na typ písma Times New Roman nebo jste používali více technické písmo typu Arial a nyní vám nevyhovuje typ Calibri, který je standardně používán ve Wordu 2007. Pokud tomu tak je, pak na kartě **Domů** u skupiny ikon **Písmo** klikněte na malou šipku vpravo dole (obr. 1).

Tím se zobrazí dialogové okno **Písmo** pro nastavení typu, řezu, barvy, velikosti či jiných vlastností písma (obr. 2). Jakmile všechny potřebné vlastnosti nastavíte, dialogové okno nepotvrzujte standardně kliknutím na tlačítko **OK**, protože taková změna by platila jen pro označený text v daném dokumentu. Nyní tedy klikněte vlevo dole na tlačítko **Výchozí**. Zobrazí se tak dotaz, zda opravdu chcete provedené změny uložit do normální šablony (obr. 3). Jestliže kliknete na tlačítko **Ano**, změny se uloží a váš nový dokument příště již bude obsahovat právě nastavené vlastnosti písma. To znamená, že příště již nemusíte zaměňovat standardně používané písmo Calibri za písmo, které máte rádi.

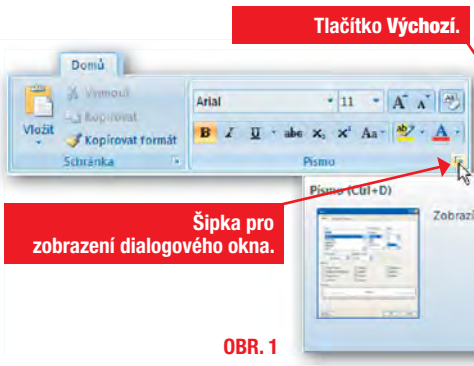

OBR. 1

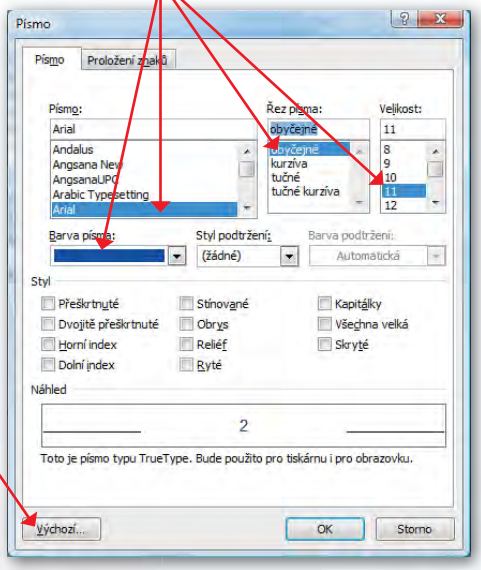

OBR. 2

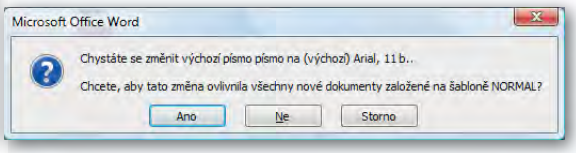

OBR. 3 MS Word si vyžádá potvrzení.

INFO

• CO OVLIVNÍ TLAČÍTKO VÝCHOZÍ?
Pracujete-li v programu MS Word převážně na základě normální šablony (normal.dot nebo normal.dotm), možná vás už někdy napadlo, že byste rádi používali jiné písmo, zarovnání, řádkování či nastavení stránky. Prostě už při každém nově otevřeném dokumentu nechcete některé vlastnosti hned měnit. Pokud tedy nepotřebujete vytvářet vlastní šablonu se spoustou změn a chcete jen změny dílčí, které v dokumentech běžně používáte, můžete právě změnit normální šablonu. Jak? Podívejte se na následující text, protože změny se mohou dělat ve třech základních dialogových oknech.

ODSTAVCOVÉ ZMĚNY

Mezi odstavcové změny patří například řádkování a mezery mezi odstavci. Určitě jste si hned po nainstalování MS Wordu 2007 všimli, že při psaní se vytváří větší řádkování nebo po skončení odstavce větší mezera. Společnost Microsoft to tak zařídila kvůli snadnému publikování na webových stránkách, aby text byl přehledný a snadno čitelný. Pro běžné psaní dokumentů se však toto nastavení většinou nehodí. A pokud byste museli nastavení měnit při každém novém dokumentu, práci vám to určitě neusnadní.

Podobně jako u písma i zde můžete vytvořit změnu v normální šabloně, aby se příště už nenabízelo původní nastavení, ale aby se nový dokument otevřel s vaším nastavením. Jak na to?

Na kartě **Domů** u skupiny ikon **Odstavec** klikněte na malou šipku vpravo dole (obr. 4). Zobrazí se dialogové okno **Odstavec** (obr. 5), ve kterém můžete nastavit zarovnání, například i to, aby se běžně psaný text zarovnával hned do bloku, a ne doleva.

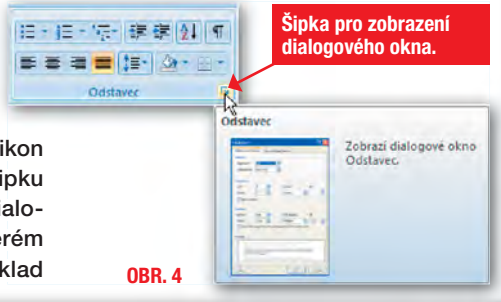

OBR. 4

OBR. 5

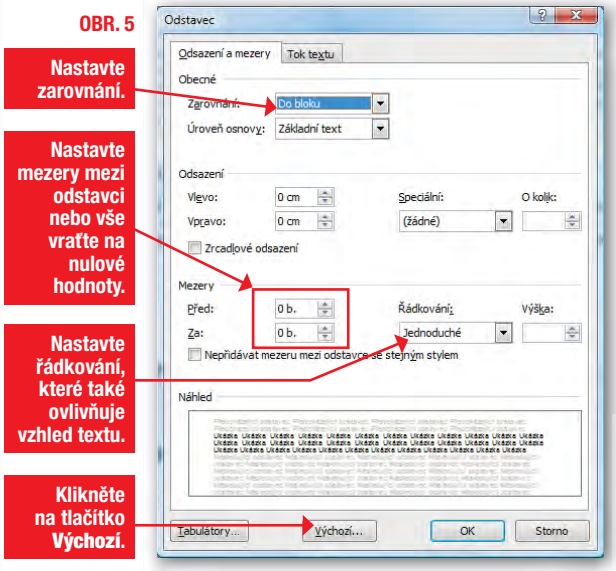

Důležité je nastavit i řádkování, které je u MS Wordu standardně větší než jedna. A pak určitě nezapomeňte na mezery mezi odstavci. Ty právě způsobují to, že po stisknutí klávesy **Enter** (ukončení odstavce) se mezi odstavci vytvoří větší mezera, než na jakou jste běžně zvyklí ze starších verzí MS Wordu.

Když jste si jednotlivá nastavení prohlédli a vše změnili podle vlastních potřeb, pak opět nesmíte kliknout na tlačítko **OK** pro potvrzení, ale na tlačítko **Výchozí**. Tím se zobrazí dotaz (obr. 6), zda opravdu chcete daná nastavení uložit do normální šablony. Kliknete-li na tlačítko **Ano**, vaše nastavení se uloží a příště vám již bude při tvorbě dokumentů pomáhat. Kliknete-li na tlačítko **Ne**, změny se neuloží, a kliknete-li na tlačítko **Storno**, vrátíte se zpět do dialogového okna **Odstavec** a zde můžete nastavení opět změnit.

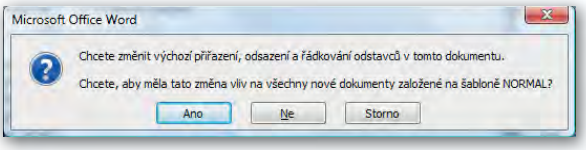

OBR. 6 MS Word si vyžádá souhlas se zadanou akcí.

ZMĚNY NASTAVENÍ STRÁNEK

A jak je to s nastavením celé stránky? Pokud otevřete nový, čistý dokument, pak při standardním nastavením se zobrazí stránka o velikosti A4 na výšku a okraje budou ze všech stran nastaveny na 2,5 cm. Jestliže ale často používáte jiné nastavení, přejděte na kartu **Rozložení stránky** a ve skupině ikon **Vzhled stránky** klikněte vpravo na malou šipku (obr. 7).

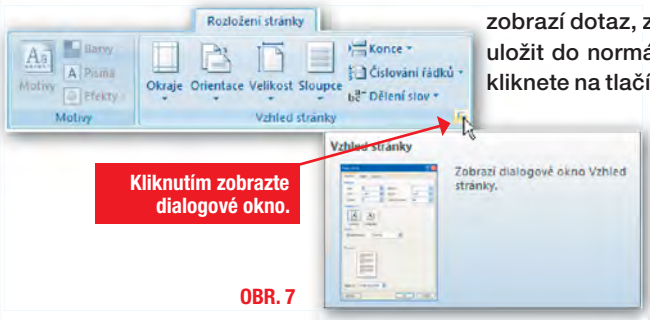

OBR. 7

Zobrazí se dialogové okno **Vzhled stránky** (obr. 8), ve kterém můžete změnit jednotlivá nastavení, tedy nejenom velikost papíru či jeho orientaci, ale především netiskové okraje. Na ostatních kartách pak můžete nastavit i vzdálenost záhlaví či zápatí nebo třeba zarovnání textu na stránce ve směru svislém.

Až budete mít vše nastaveno, opět klikněte na tlačítko **Výchozí**. Znovu se zobrazí dotaz, zda nastavení chcete uložit do normální šablony. Jestliže kliknete na tlačítko **Ano**, vše se uloží do normální šablony a příště se bude zobrazovat dokument s vlastnostmi odpovídajícími vašim požadavkům.

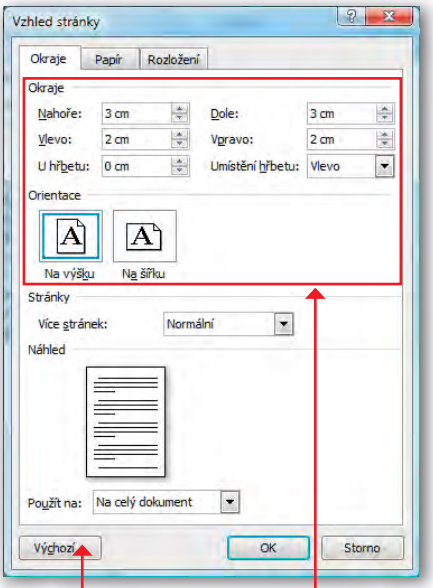

OBR. 8

JAK SE VRÁTIT K PŮVODNÍMU NASTAVENÍ

Časem se může stát, že se budete chtít vrátit k původnímu nastavení. Pokud se jedná o jednu, dvě nebo tři věci, přejděte do daného dialogového okna (**Písmo**, **Odstavec** nebo **Vzhled stránky**), dané možnosti vraťte na původní hodnotu (popř. na jinou hodnotu) a klikněte na tlačítko **Výchozí**. Tím se změny uloží do normální šablony a hned je budete moci používat.

Druhá možnost je trochu radikálnější: Vše vraťte do stavu, ve kterém to bylo po instalaci MS Wordu. Jak? Vymažte normální šablonu v rámci svého uživatelského profilu a poté spusťte program MS Word, který vytvoří šablonu novou.

Jak postupovat? Ukončete program MS Word. Spusťte program Průzkumník a v něm zapněte zobrazení skrytých souborů (**Nástroje** a **Možnosti složky**).

Vyhledejte adresář **Templates**, nacházející se v rámci uživatelského profilu na cestě: **C:\Users\jmeno:uzivatele\AppData\Roaming\Microsoft\Templates**.

Zde se nachází šablona **Normal.dotm** (má koncovku **dotm**, a ne **dotx**, protože obsahuje makra).

Tuto šablonu označte a smažte. Pozor, pokud používáte MS Outlook, najdete zde i šablonu **NormalEmail.dotm** – ponechejte ji zde.

Ukončete program Průzkumník a znovu spusťte textový editor MS Word.

Otevře se nový, čistý soubor a MS Word zároveň vytvoří novou normální šablonu, tedy takovou, jaká se původně vytvořila při instalaci programu.

Budete-li nyní chtít v této šabloně něco upravovat, lze opět použít tlačítko **Výchozí** v jednotlivých dialogových oknech.

Výhoda je, že i když změníte něco, co si nepřejete, smazáním normální šablony se můžete vrátit k výchozímu stavu. Jen mějte na paměti to, že normální šablona se dá smazat jen tehdy, když program MS Word není spuštěný.

Marie Franců, francu@atlas.cz

Záložky zrychlí práci

Program najdete na PPK CD 17/10

Pro správu souborů můžete použít průzkumník nebo některý z mnoha programů třetích stran. Ukážeme si několik tipů na usnadnění práce s programem FreeCommander.

FREECOMMANDER

jazyk: čeština
licence: freeware
info: www.freecommander.com
Článek o FreeCommanderu z PPK 15/10 najdete ve formátu PDF na PPK CD 17/10 v rubrice **Obsah CD\PPK plus\ Články a podklady**.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- jak vytvořit novou záložku
- jak ochránit záložku před změnou
- jak povolit zobrazení záložek ve více řadách
- jak upravit vzhled a barvu záložek

stupeň obtížnosti: snadné

VYTVOŘENÍ NOVÉ ZÁLOŽKY

Záložky (obr. 1) jsou umístěny v horní části panelů s obsahem disků. Každá záložka představuje odkaz na konkrétní disk nebo na složku disku a umožňuje rychle zobrazit obsah tohoto disku nebo obsah složky ve FreeCommanderu. Pro vytvoření první záložky klikněte do panelu, ve kterém chcete záložku vytvořit, a z nabídky **Zobrazit** vyberte příkaz **Nová záložka** (obr. 2). Další možností je po kliknutí do vybraného panelu stisknout kombinaci kláves **Ctrl+T**. Máte-li alespoň jednu záložku již vytvořenou, klikněte na ni pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Nová záložka**. FreeCommander vytvoří novou záložku a jako nadpis použije název aktuální složky. Nově vytvořenou záložku ponechte jako aktivní (v její horní části je zobrazen oranžový pruh) a v panelu zobrazte obsah složky, ke které má záložka vést.

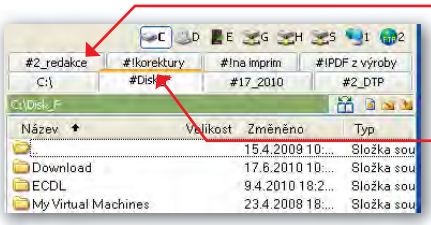

OBR. 1

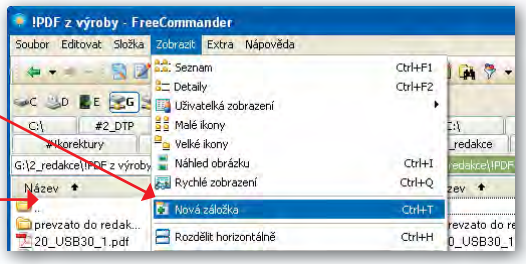

OBR. 2

UZAMKNUTÍ ZÁLOŽKY

Z předchozího popisu je zřejmé, že FreeCommander automaticky upravuje cílovou složku záložky. To není ve většině případů příliš žádoucí. Popisovanému jevu lze snadno zabránit uzamknutím záložky. Příkazy, které se týkají uzamknutí nebo odemknutí záložky, najdete v její místní nabídce – stačí na požadovanou záložku kliknout pravým tlačítkem myši (obr. 3).

Příkazem **Uzamknout** uzamknete odkaz na cílovou složku, ale v panelu můžete libovolně měnit jeho obsah. Chcete-li v panelu znovu zobrazit obsah složky, ke které záložka vede, klikněte na libovolnou jinou záložku a pak na záložku vedoucí k požadované složce.

Příkazem **Uzamknout – navigace do podsložek** povolíte v rámci této záložky procházení obsahu složky, na kterou záložka ukazuje, a procházení jejích podsložek. V případě, že vystoupíte ze složky, na kterou záložka ukazuje, a přejdete do složky vyšší, vytvoří se nová, neuzamčená záložka a v ní se zobrazí obsah dané složky (obr. 4).

Příkazem **Uzamknout – nepovolit navigaci** zakážete jakoukoliv změnu obsahu složky. Zobrazíte-li obsah složky pomocí takto uzamčené záložky, pak pro zobrazení nadřízené složky nebo libovolné podsložky se otevře nová záložka stejně jako v předchozím případě. Uzamčenou záložku poznáte podle toho, že je před jejím názvem znak **#**. Pozor, toto nastavení ale můžete změnit, jak si dál ukážeme.

Položky pro uzamknutí záložky (v místní nabídce) pracují jako vypínače – prvním kliknutím je aktivujete (položka je označena zatržítkem), dalším kliknutím je vypnete. Tím je dána možnost odemknutí záložky: Klikněte v místní nabídce na tu položku, která je právě zaškrtnutá.

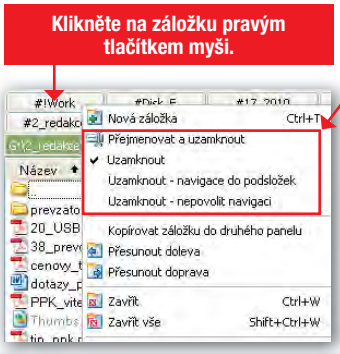

OBR. 3

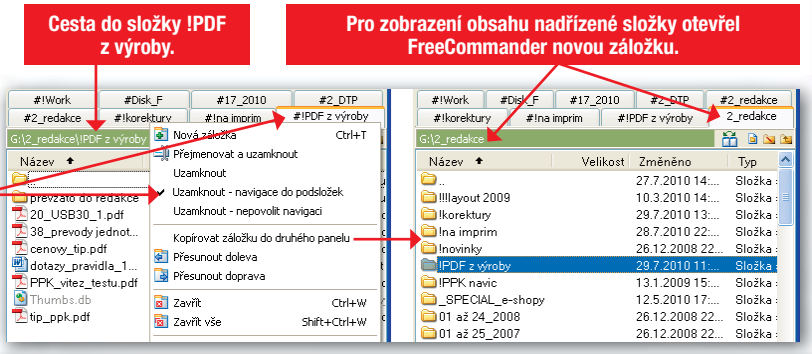

OBR. 4

KOPÍROVÁNÍ ZÁLOŽEK MEZI PANELY A ZRUŠENÍ ZÁLOŽKY

Podíváte-li se na další příkazy místní nabídky (obr. 5), najdete tam příkaz pro zkopírování záložky na druhý panel (příkaz **Kopírovat záložku do druhého panelu**) a příkaz pro zrušení záložky (**Zavřít**). Chcete-li zavřít uzamčenou záložku, FreeCommander vás na to upozorní, ale po potvrzení záložku smaže.

V místní nabídce je také dvojice příkazů **Přesunout doleva** a **Přesunout doprava**. Tyto příkazy slouží ke změně pořadí záložek. Druhý (a jednodušší) způsob přesunutí spočívá v tom, že záložku přetáhnete na požadované místo myší. V tomto případě sledujte ukazatel myši, který ukazuje, kam bude záložka přemístěna.

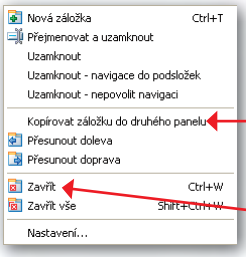

OBR. 5

Příkaz pro zkopírování záložky do druhého panelu.

Příkaz pro zrušení záložky.

DALŠÍ MOŽNOSTI NASTAVENÍ ZÁLOŽEK

Posledním příkazem místní nabídky (obr. 5) je příkaz **Nastavení**. Tímto příkazem vyvoláte okno **Nastavení** (obr. 6), které nabízí další možnosti, jak změnit nastavení záložek.

Vytvoříte-li více záložek, je možné, že se všechny nevejdou nad daný panel. V takovém případě se na konci řádku záložek zobrazí dvojice šipek, pomocí kterých záložky posunete tak, aby se zobrazila záložka, kterou právě potřebujete (obr. 7). Chcete-li se tomuto řešení vyhnout, zaškrtněte v okně **Nastavení** položku **Povolit víceřádkové zobrazení záložek**. Výsledek tohoto zobrazení vidíte např. na obrázku 4.

Chcete-li mít přehled o tom, na kterém disku je která složka umístěna (například máte-li záložky vytvořeny i pro složky na přenosných médiích, jako je např. USB flash disk a CD), můžete pro jednodušší orientaci zobrazit před názvem složky také označení disku (obr. 8). V takovém případě zaškrtněte položku **Zobrazit v titulku záložky písmeno jednotky**.

FreeCommander zobrazuje na začátku názvu uzamčených záložek znak #. To můžete upravit – stačí, když do pole **Označit uzamčenou záložku znakem** zapíšete buď vlastní znak, kterým chcete uzamčené záložky označit, nebo když toto pole necháte prázdné.

V takovém případě nebude FreeCommander odlišovat uzamčené a neuzamčené záložky.

Máte-li u záložek nastaveny zámky, které znemožňují navigaci (**Uzamknout – navigace do podsložek** a **Uzamknout – nepovolit navigaci**), může se snadno stát, že FreeCommander vytvoří větší množství neuzamčených záložek. V takovém případě zvažte možnost použití položky **Uzavřít všechny neuzamčené záložky při ukončení programu**. Zaškrtnete-li tuto položku, FreeCommander všechny neuzamčené záložky při svém ukončení smaže. Zdá-li se vám okno FreeCommanderu příliš strohé, můžete změnit barvu záložek. Ve výchozím stavu jsou záložky bílé, jen aktivní záložka má nahoře oranžový proužek. Toto nastavení můžete doplnit zobrazením ikon (obr. 9). Stačí, když v dolní části okna **Nastavení** zaškrtnete položku **Zobrazit ikony**. Další možností je změnit barvu záložek. Nejprve

OBR. 7

Při zobrazování záložek v jediném řádku je třeba použít tlačítka pro jejich posun.

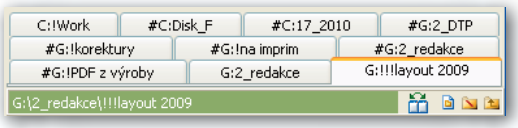

OBR. 8 V názvech záložek jsou zobrazeny i názvy disků.

OBR. 9 Na záložkách jsou spolu s názvy zobrazeny také ikony složek nebo disků.

Zrušte zaškrtnutí u této položky.

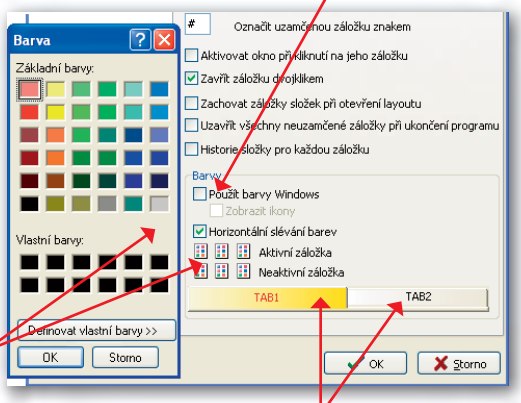

OBR. 10

Kliknutím na toto tlačítko vyvoláte paletu pro výběr barvy.

Na náhledech tlačítek vidíte změny, které jste v nastavení barev provedli.

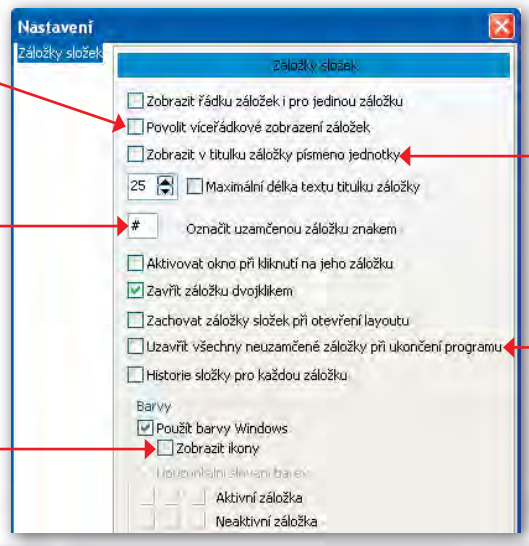

Zaškrtnutím povolíte zobrazení záložek ve více řádcích.

Do tohoto pole zapište znak, kterým má FreeCommander označovat názvy uzamčených položek.

Zaškrtnutím této položky zobrazíte na záložkách také ikony složek a disků.

Zaškrtnutím zobrazíte v názvu záložky také označení disku, na kterém složka je.

Chcete-li zrušit všechny neuzamčené záložky při ukončení programu, zaškrtněte tuto položku.

OBR. 6

zrušte zaškrtnutí položky **Použít barvy Windows** (obr. 10). Poté sledujte náhled tlačítek a zrušte a znovu zaškrtněte položku **Horizontální slévání barev**: Pomocí této položky ovlivňujete způsob barevného přechodu.

Pod touto položkou jsou dvě řady tlačítek: Pomocí tlačítek v horní řadě nastavujete barvy pro aktivní záložku, pomocí tlačítek v dolní řadě nastavujete barvy pro neaktivní záložky. Levým a prostředním tlačítkem se nastavují krajní barvy záložky, pravým tlačítkem barva písma.

Miroslav Ziegler

Snadné mazání důvěrných dat

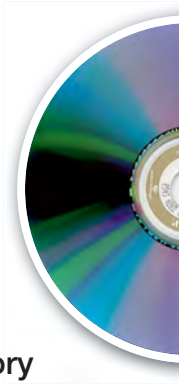

Program najdete na PPK CD 17/10

EAST-TEC ERASER

jazyk: angličtina
cena: zdarma pro čtenáře PPK
rubrika na CD: Obsah CD / Bonusy
info: www.east-tec.com

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- jak program nainstalovat a zaregistrovat
- jak používat nabídkové okno Quick Start
- jak používat ochránce soukromí
- jak bezpečně odstranit smazaná data

stupeň obtížnosti: obtížnější

Snaha různých programů a internetových prohlížečů usnadnit vám práci s sebou nese riziko uchovávání mnoha citlivých dat, prozrazujících, se kterými soubory pracujete nebo které internetové stránky navštěvujete. Bezpečné smazání těchto citlivých dat nabízí program East-Tec Eraser, který najdete na přiloženém PPK CD.

JAK PROGRAM NAINSTALOVAT A ZAREGISTROVAT

Registrace tohoto produktu probíhá po internetu (dostupná bude minimálně do konce září 2010). East-Tec Eraser nainstalujte běžným způsobem, v instalačním průvodci není třeba nic nastavovat či měnit. Stačí jen potvrdit souhlas s licenčním ujednáním. Po dokončení instalace se program rovnou spustí a je třeba jej zaregistrovat. V úvodním okně programu klikněte na tlačítko **FREE Registration** (obr. 1), které otevře registrační stránku, jinak dostupnou také na adrese *www.east-tec.com/offers/ppkcz/2009/eraser/register.htm*. Do prvního prázdného pole zadejte svoje jméno (nepoužívejte diakritiku) a do druhého funkční e-mailovou adresu (obr. 2). Označte zaškrtávací políčko **I agree to the terms...** a registrační formulář odešlete kliknutím na tlačítko **Submit**. Během okamžiku vám na zadanou adresu dorazí e-mail s potvrzovacím odkazem. (Pokud do vaší schránky delší dobu nedorazí e-mail s potvrzovacím odkazem, zkontrolujte si také složku s nevyžádanou poštou a nastavení antispamového filtru.) Klikněte na odkaz a na otevřené internetové stránce pak na tlačítko **GET FREE KEY!** ve sloupci **East-Tec Eraser 2009**. Na následující stránce se pak zobrazí registrační údaje – jméno (**Name**) a klíč (**Key**). Vraťte se k úvodnímu oknu programu East-Tec Eraser a klikněte na odkaz **Enter Key...** V nově otevřeném okně vložte do připravených políček získané registrační údaje a potvrďte je tlačítkem **OK**. Tím je plná verze programu East-Tec Eraser zaregistrována a připravena k neomezenému použití.

OBR. 1 Úvodní registrační okno programu.

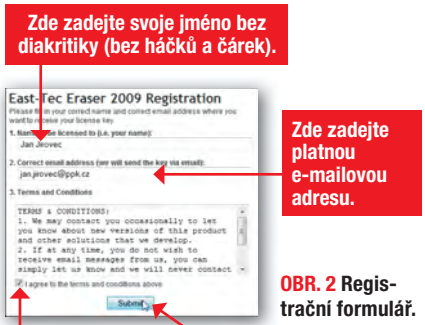

OBR. 2 Registrační formulář.

NABÍDKOVÉ OKNO QUICK START

Program můžete nyní ihned začít používat k ochraně svého soukromí při používání počítače. Při prvním spuštění se nejdříve zobrazí nabídkové okno **Quick Start** pro rychlý přístup ke třem základním funkcím programu (obr. 3). V první řadě jde o vymazání historie surfování na internetu, dočasných souborů, seznamů naposledy otevřených dokumentů a seznamů přehrávaných hudebních souborů a filmů (**Protect your computer and Internet privacy**). Dále zde najdete funkci pro spolehlivé a neobnovitelné odstranění dříve smazaných souborů (**Erase previously „deleted" files beyond recovery**) a nástroj na trvalé odstranění nepotřebných souborů a složek z disku počítače (**Erase specific files and folders beyond recovery**). Kliknutím na poslední položku nabídkového okna (**Start East-Tec Eraser 2009 with a full range of features**) otevřete hlavní okno programu s kompletní nabídkou funkcí a nástrojů. Zrušíte-li pak označení zaškrtávacího políčka **Show this Welcome...**, při příštím spuštění se rovnou zobrazí hlavní okno programu.

OBR. 3 Nabídkové okno **Quick Start**.

OCHRANA SOUKROMÍ

Hlavní okno programu East-Tec Eraser nabízí funkce na ochranu soukromí uživatele. Tlačítkem **Privacy Guard** otevřete průvodce bezpečným odstraněním všech pozůstatků po vaší práci s počítačem (obr. 4). Na výběr máte mezi automatickým provedením přednastavených akcí (**Basic**) a uživatelským nastavením (**Advanced**). Při použití prvního módu vytvoří program bod obnovy operačního systému a spolehlivě zlikviduje všechny stopy po vaší předchozí práci. East-Tec Eraser spolehlivě smaže seznam stránek navštívených na internetu, dočasně stažená data i seznamy naposledy otevřených souborů v různých programech. Zároveň se také bezpečně odstraní smazané soubory, složky a e-maily, aby nebylo možné je obnovit vyjmutím z koše nebo pomocí nástrojů na obnovu smazaných dat. Jestliže si chcete sami zvolit, která uživatelská data se mají při čištění odstranit, použijte mód **Advanced**, který nabízí podrobný výběr čisticích aktivit programu. Vždy je třeba jen pamatovat na to, že odstranění dat pomocí nástroje East-Tec Eraser je **skutečně důkladné a nevratné**!

OBR. 4 Průvodce bezpečným odstraněním důvěrných dat.

LIKVIDÁTOR DAT

Velké bezpečnostní riziko v sobě skrývají smazaná data, která ovšem dále zůstávají na disku počítače, dokud nejsou přepsána novými soubory. I s tím si ale East-Tec Eraser hravě poradí. Stačí v hlavním okně programu kliknout na tlačítko **Erase Deleted Data** a v nově otevřeném dialogovém okně nastavit parametry bezpečného odstranění smazaných souborů (obr. 5). Po označení prvního zaškrtávacího políčka se odstraní soubory a složky z koše. Další volba slouží k odstranění smazaných dat z vybraných disků. Podrobnosti týkající se odstranění dat můžete nastavit v části okna **Deleted Data – Wipe Options**. K dispozici je funkce pro odstranění všech dat z neobsazené části pevného disku počítače (**Wipe the Free...**) a pro odstranění prázdného místa, které zůstává po zapsání dat v jednotlivých klastrech na pevném disku (**Wipe the Slack...**), dále je k dispozici zakódování popisků souborů a složek (**Scramble deleted files...**) a zakódování záznamů o transakcích se systémovými soubory (**Scramble system transaction...**). Možnost obnovení smazaných dat se těmito kroky snižuje na naprosté minimum. Zároveň se ovšem prodlužuje doba potřebná na likvidaci dat. Další možnosti nastavení najdete pod dvěma tlačítky ve spodní části okna programu. Pomocí tlačítka **Erasure Settings...** můžete vybrat metodu spolehlivé likvidace smazaných dat. K dispozici je hned několik způsobů, které se liší důkladností a časem potřebným k likvidaci dat. Pod tlačítkem **Priority Settings...** lze upravit nastavení priority procesu likvidace dat, tak abyste mohli i při jeho delším trvání v klidu dále pracovat. Dříve než funkci **Erase Deleted Data** použijete, velmi **dobře zvažte**, zdali se mezi smazanými daty na disku skutečně nenachází žádný soubor, který by se vám v budoucnu mohl hodit. Zlikvidovaná data už žádným běžně dostupným způsobem nezískáte zpět!

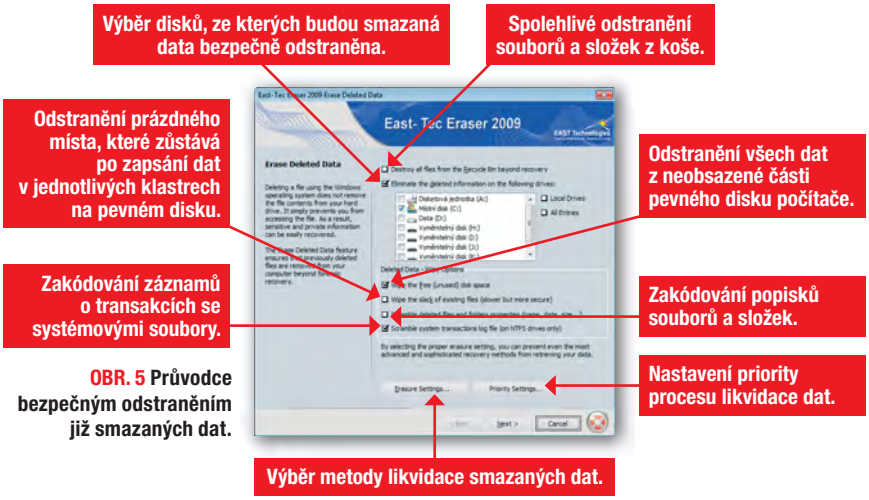

OBR. 5 Průvodce bezpečným odstraněním již smazaných dat.

DALŠÍ FUNKCE PROGRAMU

Mezi další užitečné funkce patří například nástroj pro bezpečné (nevratné) smazání souborů a složek. K tomu slouží tlačítko **Add Files & Folders**, pomocí kterého soubory a složky nejprve přenesete na seznam v hlavním okně programu (obr. 6). Poté klikněte na tlačítko **Erase Files & Folders** a pak smazání souborů ještě jednou potvrďte kliknutím na tlačítko **Continue**.

K dalším důležitým funkcím programu East-Tec Eraser se dostanete přímo z hlavního okna programu (viz obr. 6). Po kliknutí na **Recycle Bin Files** se spolehlivě odstraní všechny soubory a složky z koše. Tlačítko **Delete Email** použijte pro bezpečné odstranění smazaných e-mailů z běžných e-mailových klientů, jako je např. Microsoft Outlook, Outlook Express, Thunderbird a Opera Mail. Pomocí tlačítka **Scheduler** můžete nastavit pravidelnou likvidaci pozůstatků po práci s počítačem i pravidelnou likvidaci smazaných dat.

Jan Jírovec

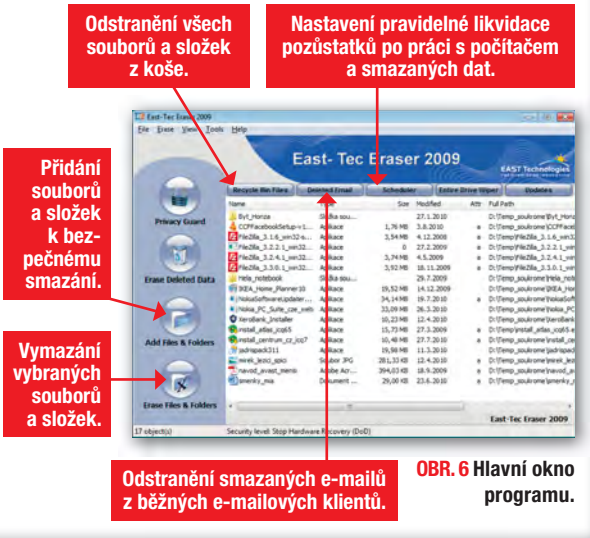

OBR. 6 Hlavní okno programu.

NEJLEPŠÍ 24PALCOVÉ LCD MONITORY DO 13 000 KČ

	Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Kvalita obrazu	Výbava	Spotřeba energie	Jas (cd/m²)	Šachovnicový kontrast	Doba odezvy (ms)	Rozlišení (body)	Vstupy DVI / / D-Sub / HDMI
1	**Dell UltraSharp U2410**	13 000 Kč	**87,5**	**86**	**96**	35	**406**	**166 : 1**	8	1 920 × 1 200	ano/ano/ano
2	**Samsung SyncMaster 2494HM**	6 200 Kč	80,8	74	76	**58**	240	154 : 1	**3**	1 920 × 1 080	ano/ano/ano
3	**Iiyama ProLite B2409HDS**	6 300 Kč	79,5	77	61	56	285	113 : 1	10	1 920 × 1 080	ano/ano/ano
4	**LG Flatron W2442PA**	5 600 Kč	78,9	81	61	55	270	110 : 1	**3**	1 920 × 1 080	ano/ano/ano
5	**Acer D241H**	9 000 Kč	78,1	81	72	53	246	157 : 1	**3**	1 920 × 1 080	ne/ano/ano
6	**NEC MultiSync EA241WM**	9 500 Kč	77,2	70	70	55	385	84 : 1	11	1 920 × 1 200	ano/ano/ne
7	**Asus 24T1E**	6 000 Kč	76,7	76	91	54	251	160 : 1	12	1 920 × 1 080	ne/ano/ano
8	**BenQ MK2442**	5 600 Kč	76,4	80	78	55	227	144 : 1	7	1 920 × 1 080	ne/ano/ano

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

Dell UltraSharp U2410

Monitor Dell nabízí v našem výběru nejlepší kvalitu obrazu. Díky tomu, že displej je založen na vyspělé technologii S-IPS, nabízí monitor široký barevný prostor a také velké zorné úhly. Podsvícení displeje je rovnoměrné, připomínky nemáme ani k vysokému kontrastu. Monitor nabízí také mnoho portů a menu se velmi snadno obsluhuje.

HODNOCENÍ:

+ velmi dobrá kvalita obrazu, výbava, snadné ovládání

− vyšší spotřeba energie, nenabízí úsporný režim

LG Flatron W2442PA

Díky kvalitnímu obrazu, velmi krátké době odezvy (3 ms) a nízké ceně je v tomto přehledu držitelem našeho ocenění Cenový tip monitor LG. Tento monitor se hodí i pro zobrazování rychlých scén ve filmech nebo při hraní her. V jeho výbavě figurují porty D-Sub, DVI i HDMI a jeho obsluha je snadná. Pouze reproduktor nezní moc dobře.

HODNOCENÍ:

+ velmi dobrá kvalita obrazu, stabilní podstavec, krátká doba odezvy, nízká cena

− nekvalitní reproduktor

NEJLEPŠÍ PŘENOSNÉ PŘEHRÁVAČE DO 5 000 KČ

	Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Výbava	Mobilita	Ergonomie	Kvalita signálu	Rádio	Doba provozu na akumulátor (hod.)	Rozměry (mm)	Hmotnost (g)
1	**iRiver P7 (16 GB)**	3 600 Kč	**88,2**	**76**	84	**100**	98	ano	37:50	112 × 73 × 13	173
2	**Cowon iAudio D2+ (16 GB)**	4 600 Kč	84,6	69	88	93	86	ano	**44:40**	78 × 55 × 17	86
3	**Apple iPod Touch 3G (8 GB)**	4 900 Kč	82,8	64	89	89	**100**	ne	35:20	62 × 111 × 8	107
4	**Apple iPod Nano 5G (16 GB)**	4 200 Kč	81,6	58	**100**	84	94	ano	34:20	39 × 91 × 6	**35**
5	**Apple iPod Nano 5G (8 GB)**	3 600 Kč	80,8	54	**100**	84	94	ano	34:20	39 × 91 × 6	**35**
6	**Cowon iAudio 9 (16 GB)**	4 000 Kč	80,2	58	86	93	80	ano	28:30	43 × 95 × 9	41
7	**Cowon iAudio 9 (8 GB)**	3 300 Kč	79,5	55	86	93	80	ano	28:30	43 × 95 × 9	41
8	**Sony NWZ-A845 (16 GB)**	4 900 Kč	79,2	58	88	93	81	ano	28:20	47 × 104 × 7	60

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

iRiver P7

Pro ovládání přehrávače iRiver P7 slouží dotykový displej s úhlopříčkou dlouhou 4,3 palce (10,9 cm), který pracuje v rozlišení 480 × 272 bodů. Je vybaven slotem pro paměťovou kartu microSD a kromě zvuku (MP3, WMA, OGG, WAV) přehrává i videa a zobrazuje obrázky. V jeho výbavě nechybí ani rádiový tuner. Nevýhodou jsou na přenosný přehrávač větší rozměry a také poměrně ostré hrany přístroje.

HODNOCENÍ:

+ vysoká kvalita přehrávání, velký dotykový displej

− větší rozměry a hmotnost, ostré hrany přístroje

Cowon iAudio 9

Cowon iAudio 9 je multimediální přehrávač hudby a videa, který poslouží i pro prohlížení obrázků a pro poslech rozhlasového vysílání. Je vybaven barevným displejem s úhlopříčkou dlouhou 2 palce (5,1 cm), na němž se vykresluje obraz v rozlišení 320 × 210 bodů. K dispozici jsou modely s pamětí 4 GB, 8 GB a 16 GB. Díky menším rozměrům a hmotnosti je přehrávač Cowon iAudio 9 snadno přenosný, není však vybaven slotem pro paměťovou kartu.

HODNOCENÍ:

+ dobrá mobilita a ergonomie, příznivá cena

− nemá slot pro paměťovou kartu

NEJLEPŠÍ MULTIFUNKČNÍ TISKÁRNY DO 2 000 KČ

	Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Kvalita tisku	Tiskové náklady	Rychlost tisku	Rychlost tisku 5 str. textu / foto A4 (min.)	Rychlost kopírování: text / / foto A4 (min.)	Rozlišení tisku (dpi)	Rozhraní
1	**Canon Pixma MP550**	2 000 Kč	**77,4**	89	62	58	0:48 / 3:57	**0:11** / 3:59	**9 600 × 2 400**	USB 2.0, PictBridge
2	**Canon Pixma MP490**	1 500 Kč	73,5	88	53	64	0:58 / 4:19	0:15 / 4:27	4 800 × 1 200	USB 2.0
3	**Canon Pixma MP250**	1 000 Kč	71,8	**93**	51	63	0:57 / 4:17	0:15 / 2:58	4 800 × 1 200	USB 2.0
4	**HP Photosmart B109a**	1 700 Kč	71,1	89	**73**	57	**0:44** / 3:25	0:12 / 3:00	4 800 × 1 200	USB 2.0
5	**Canon Pixma MX320**	1 700 Kč	71,1	92	43	54	1:01 / 4:22	0:15 / 4:30	4 800 × 1 200	USB 2.0, PictBridge
6	**Epson Stylus SX410**	1 600 Kč	69,7	79	53	55	1:16 / 3:56	0:18 / 4:13	5 760 × 1 440	USB 2.0, PictBridge
7	**Lexmark Impact S305**	1 600 Kč	69,6	82	62	**75**	0:54 / **1:34**	0:21 / **2:05**	4 800 × 1 200	USB 2.0, Wi-Fi, PictBridge
8	**Brother DCP-385C**	2 000 Kč	65,1	81	48	47	1:38 / 4:17	0:28 / 4:29	6 000 × 1 200	USB 1.1, PictBridge

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

Canon Pixma MP550

Ve své cenové kategorii pracuje model Canon Pixma MP550 velmi rychle – a to jak při tisku a při skenování, tak i při kopírování. Tisková kvalita a náklady na tisk jsou rovněž velmi dobré. Zejména při tisku fotografií usnadňuje ovládání tiskárny výklopný barevný displej s 2palcovou úhlopříčkou.

počítač PRO KAŽDÉHO VÍTĚZ TESTU

HODNOCENÍ:

+ rychlý tisk textu a fotografií, snadné ovládání, povedené ovladače

– hlučnější práce s papírem

Canon Pixma MP250

Tento držitel našeho ocenění Cenový tip produkuje fotografie ve velmi dobré kvalitě a texty v dobré kvalitě. Při tisku tiskárna pracuje spíše v mírném tempu, kvalitní kopie a skeny však produkuje velmi rychle. Výbava je chudší, ale obsahuje textový displej. Kvůli vyšším tiskovým nákladům se však tento model hodí spíše pro uživatele, kteří netisknou velké objemy barevných výtisků.

počítač PRO KAŽDÉHO CENOVÝ TIP

HODNOCENÍ:

+ dobrá kvalita tisku, rychlé kopírování a skenování, nízká cena

– chudší výbava

NEJLEPŠÍ WI-FI ROUTERY DO 6 000 KČ

	Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Výbava	Výkon	Spotřeba energie	Standardy sítě Wi-Fi	2,4 GHz a 5 GHz zároveň	Propustnost sítě Wi-Fi (Mb/s)	Porty LAN/USB	Připojení tiskárny
1	**D-Link DIR-825**	2 500 Kč	**70,0**	72	**84**	23	802.11 a/b/g/n	ano	99,8	4/1	ano
2	**Linksys WRT610N**	4 300 Kč	68,4	73	**84**	25	802.11 a/b/g/n	ano	114,7	4/1	ne
3	**Netgear WNDR 3700**	3 300 Kč	67,4	74	78	26	802.11 a/b/g/n	ano	111,1	4/1	ne
4	**D-Link DIR-655**	2 400 Kč	65,9	69	68	34	802.11 b/g/n	ne	73,8	4/1	ano
5	**D-Link DIR-685**	5 900 Kč	65,8	72	73	25	802.11 b/g/n	ne	130,7	4/2	ano
6	**D-Link DIR-855**	5 500 Kč	65,5	**76**	71	20	802.11 a/b/g/n	ano	88,4	4/1	ano
7	**DrayTek Vigor 2710Vn**	4 500 Kč	63,4	72	55	33	802.11 b/g/n	ne	80,9	4/1	ano
8	**Belkin F5D8235**	2 100 Kč	62,4	61	76	**37**	802.11 b/g/n	ne	107,1	4/1	ne
9	**SMC WGBR14-N**	2 800 Kč	62,2	68	64	28	802.11 b/g/n	ne	70,2	4/1	ano
10	**Intellinet 524315**	1 900 Kč	61,9	54	83	34	802.11 b/g/n	ne	**134,0**	4/0	ne

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

D-Link DIR-825

Wi-Fi router D-Link DIR-825 nabízí vysokou přenosovou rychlost a pracuje i ve dvoupásmovém provozu (při současném přenosu dat ve frekvenčních pásmech 2,4 GHz a 5 GHz). Nastavení přístroje je díky přehlednému webovému rozhraní snadné. K dispozici jsou i čtyři gigabitové porty LAN a port USB pro připojení tiskárny. Ale při práci není Wi-Fi síť chráněna heslem.

počítač PRO KAŽDÉHO VÍTĚZ TESTU

HODNOCENÍ:

+ vysoká přenosová rychlost, přehledné webové rozhraní, port USB

– síť Wi-Fi není v provozu chráněna heslem

Intellinet 524315

Wi-Fi router Intellinet pracuje ve frekvenčním pásmu 2,4 GHz a podporuje rychlý standard 802.11n. Pro zabezpečení bezdrátové sítě můžete použít šifrování WEP a WPA/WPA2. Čtyři porty RJ-45 podporují i gigabitový Ethernet. Tento router vyniká rychlým přenosem dat – v testu jsme naměřili 134 Mb/s. Není však vybaven portem USB.

počítač PRO KAŽDÉHO CENOVÝ TIP

HODNOCENÍ:

+ nízká cena, vysoká rychlost přenosu dat, zabezpečení sítě Wi-Fi

– nemá port USB, nelze připojit tiskárnu

V příštím vydání PPK: přehrávače Blu-ray, multifunkční laserové tiskárny, GPS navigace, interní pevné disky

VYBRALI JSME PRO VÁS: produkty, které zaujaly redaktory PPK

INTERNET

Jídelníčky na internetu

Pro mnohé z nás nabývá otázka zdraví na důležitosti. Jednou z možností, jak zdraví upevnit, je hlídat si tělesnou hmotnost. Na adrese www.zijzdrave.cz najdete stránky, které se právě tímto tématem zabývají. Více napoví odkazy na hlavní témata: Kila navíc, Co jíst, Náš pohyb a Rady odborníků. Jednotlivá témata jsou rozdělena do mnoha přehledných článků. Registrovaní uživatelé mohou přispívat do diskusí pod uveřejněnými články.

Tip Miroslava Zieglera
Žij zdravě
více info: www.zijzdrave.cz

POPULÁRNÍ SLUŽBA V NOVÉM

Lepší vyhledávání obrázků

Společnost Google významně vylepšila vyhledávání obrázků: Dnes už nemusíte svůj výběr omezovat pouze velikostí hledaného obrázku, ale také můžete přibližně určovat jeho obsah – zda jde o fotografii, kresbu, jaká barva převládá a podobně. To vše samozřejmě vede k lepším výsledkům. Pochvalu si zaslouží i nové rozhraní služby, které nabízí daleko více výsledků najednou, ovšem postupně se načítajících tak, jak uživatel roluje stránkou. Díky tomu nemusíte

mezi jednotlivými stránkami s výsledky proklikávat a dlouho čekat nemusí ani uživatelé s pomalejším připojením.

Tip Aleše Havlase
Google obrázky
více info: images.google.com

BENQ E1260

Levný foťák

BenQ E1260 je levný fotoaparát, který kromě lákavé ceny a parametrů zaujme i díky technologii HDR (High Dynamic Range), jež vám pomůže zachytit kvalitní snímky i při fotografování za zhoršených světelných podmínek. Snímač fotoaparátu dokáže zachytit 12 milionů obrazových bodů a 28mm širokoúhlý objektiv nabízí 4násobný optický zoom.

Tip Martina Semráda
BenQ E1260
cena s DPH: 2 599 Kč
více info: www.benq.cz

INZERCE

3D VIDEOKAMERA PANASONIC

Trojrozměrné domácí video

Společnost Panasonic letos na podzim uvede na trh první amatérskou videokameru schopnou natáčet video s trojrozměrným efektem. Speciální přídavný stereoskopický objektiv snímá scénu ze dvou úhlů pohledu podobně jako lidské oči a kamera HDC-SDT750 pak ze dvou obrazů vytvoří 3D obraz v kvalitě full HD. Na zobrazení 3D efektu musíte mít odpovídající televizor, schopný 3D zobrazit. Bez použití 3D objektivu kamera natáčí video v nejvyšší kvalitě full HD. Kamera je tříčipová (3MOS), je vybavena kombinovaným (optickým a elektronickým) systémem stabilizace obrazu a nabízí jak plně manuální ovládání, tak inteligentní automatiku. Objektiv Leica Dicomar má 12násobný optický zoom. Záznam se ukládá na paměťové karty SD, SDHC nebo SDXC. Cena zatím nebyla stanovena, ale očekává se na úrovni 1 400 USD.

Tip Ivana Heislera
3D videokamera Panasonic HDC-SDT750
přibližná cena s DPH: 32 000 Kč
více info: www.panasonic.cz, 3d.panasonic.net

Schránka na Gmailu

INFO
GMAIL
- **cena:** zdarma
- **jazyk:** čeština
- **info:** www.gmail.com, www.google.cz
- **stupeň obtížnosti:** snadné

G jako Google. Písmeno G na začátku názvu ukazuje, že popisovanou službu nabízí společnost Google. Ukážeme si, jak si můžete vytvořit bezplatnou poštovní schránku.

1. KDE SE SCHRÁNKA VYTVOŘÍ

Pro vytvoření schránky je potřeba založit Google účet. Následující popis vás přivede na stránku, kde můžete tento účet založit. V prohlížeči WWW stránek zobrazte stránku s adresou **www.google.cz**. V levé horní části stránky klikněte na odkaz **Gmail** a v pravé dolní části další stránky klikněte na tlačítko **Vytvořit účet**. Tím zobrazíte stránku, do které zapíšete údaje potřebné pro vytvoření e-mailové schránky.

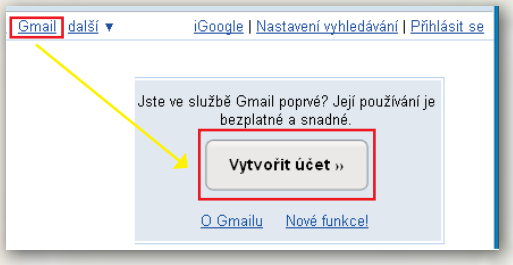

2. PŘIHLAŠOVACÍ JMÉNO

Pro vytvoření účtu vyplňte postupně jednotlivá pole zobrazeného formuláře. **Požadované přihlašovací jméno** tvoří první část vaší e-mailové adresy. Pozor: Vaše uživatelské jméno nesmí obsahovat mezery a jeho délka musí být mezi 6 až 10 znaky. Toto jméno musí být na serveru Google jedinečné. Proto po vyplnění této položky klikněte na tlačítko **Zkuste, zda je k dispozici**. Pokud se zobrazí zpráva, že jméno používá už jiný uživatel, musíte zadat jiné. V takovém případě se pod tlačítkem zobrazí několik navrhovaných možností. Můžete si vybrat jednu z nich nebo do editačního pole zapsat jiné jméno a opět ověřit, zda je volné.

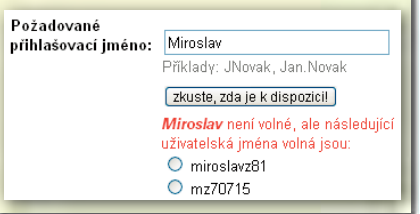

3. HESLO A PŘIHLAŠOVÁNÍ KE SLUŽBĚ

Heslo slouží k ověření totožnosti při přihlašování k e-mailu nebo k dalším službám Googlu. Heslo zapište do pole **Zvolte heslo**. Při zápisu se místo jednotlivých znaků zobrazují puntíky, aby heslo nemohly přečíst další osoby kolem vás. Aby se včas přišlo na případný překlep, je třeba to samé heslo zapsat ještě jednou do pole **Znovu zadat heslo**. Jsou-li zadání odlišná, Google vás na to upozorní. Pod editačními poli jsou dvě zaškrtávací položky. Necháte-li položku **Neodhlašovat** zaškrtnutou, budete při dalších spuštěních prohlížeče automaticky připojeni ke své poštovní schránce. To je sice pohodlné, ale je to nebezpečné: Každý, kdo na vašem počítači spustí prohlížeč, tak má přístup k vaší e-mailové korespondenci, a proto doporučujeme zaškrtnutí položky **Neodhlašovat** zrušit.

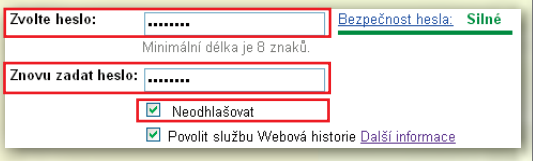

4. OCHRANA PROTI ZAPOMENUTÍ HESLA

Může se stát, že své heslo zapomenete nebo že budete mít problémy s připojením ke svému účtu. V případě zapomenutí hesla si můžete heslo vyžádat. Google vám položí bezpečnostní otázku, a pokud odpovíte správně, heslo vám pošle. Vyberte ze seznamu **Bezpečnostní otázka** jednu z nabízených možností a do pole **Odpověď** zapište svoji odpověď. Tato odpověď nemusí být pravdivá, ale musíte si ji pamatovat. V případě žádosti o heslo vám Google položí vybranou otázku a vaši odpověď porovná s odpovědí, kterou jste nyní zadali.

Druhá možnost, jak získat ztracené heslo, spočívá v tom, že vám jej Google zašle na e-mailovou adresu uvedenou v poli **E-mail pro obnovu**. Chcete-li tuto možnost využít, pak do pole **E-mail pro obnovu** zapište e-mailovou adresu té schránky, ke které máte přístup. **E-mail pro obnovu** není povinná položka.

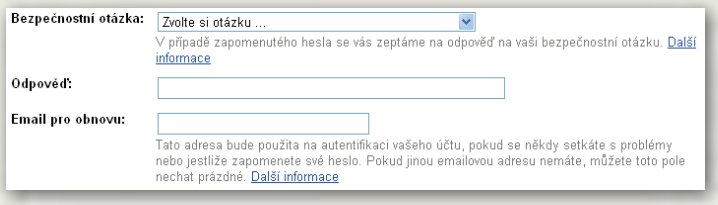

5. ODESLÁNÍ INFORMACÍ

Aby bylo jasné, že položky vyplnil člověk, a ne automat, je třeba do pole **Ověření slova** opsat zobrazený text. Po jeho opsání klikněte v dolní části schránky na tlačítko **Přijímám. Vytvořit účet**. V případě, že jste nevyplnili všechny požadované položky nebo jste špatně opsali ověřovací text, požádá vás Google o nové zadání hesla, případných chybějících parametrů a ověřovacího textu. Nedostatky jsou na stránce zobrazeny červeným písmem. Po úspěšném odeslání se zobrazí stránka s tlačítkem **Zobrazit můj účet**. Po kliknutí na toto tlačítko se zobrazí obsah vaší e-mailové schránky.

Miroslav Ziegler

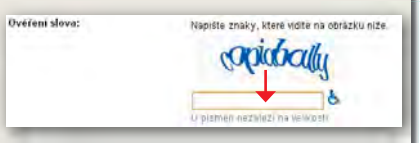

Inzerce

Třídíme a ukládáme fotografie

Máte-li nový digitální fotoaparát, jistě jste celí dychtiví neustále tvořit nové a nové snímky. Jenže co potom s nimi? Jak správně fotografovat, jak snímky uložit na disk, jak je zveřejnit na internetu nebo jak z nich udělat klasické fotografie, to vše se dozvíte, pokud budete číst dále.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- jak stáhnout fotografie do počítače
- jak fotografie třídit a upravovat
- kde fotografie zveřejnit nebo vytisknout
- jak digitální fotografie archivovat

NEŽ STISKNETE SPOUŠŤ

Celé to začíná stisknutím spouště fotoaparátu. Možná si říkáte, že na této fázi nelze nic vylepšit, pokud tedy pomineme obecné zásady, jako je např. motiv, perspektiva a kompozice snímku, které možná dodržujete, aniž byste o tom věděli.

Nicméně digitální fotoaparáty přinesly jeden výrazný nešvar a tím je pořizování nadbytečných snímků. Vzhledem k ceně paměťových karet, která neustále klesá, je možné si z dovolené přivézt i stovky, či dokonce tisíce fotografií. Jenže to následně znechutí jak vás při jejich třídění, tak i zbytek rodiny či vaše přátele poté, co se rozhodnete všechny fotografie jim ukázat.

Raději proto fotografujte méně, zato kvalitněji. Každý současný fotoaparát zobrazí na displeji živý náhled toho, co právě fotografujete, a před finálním stiskem spouště dokonce ukáže, zda má zaostřeno. Využívejte těchto vlastností! Nejste-li si jisti, zda se snímek povedl, můžete si jej okamžitě dát zobrazit, zvětšit požadovanou část obrazu, případně snímek ihned smazat a pořídit jej znovu. Zapřemýšlejte, kolik fotografií jste si z dovolené přivezli dříve na běžném kinofilmu a kolik nyní v digitálním fotoaparátu.

> „Zapřemýšlejte, kolik fotografií jste si z dovolené přivezli dříve na běžném kinofilmu a kolik nyní v digitálním fotoaparátu.“

PŘENOS SNÍMKŮ A PROHLÍŽENÍ

Pořízené snímky si za pomoci kabelů dodávaných s fotoaparátem můžete prohlédnout na televizoru. Ale přece jen, dostat je do počítače je jistě častější požadavek. Možností máte hned několik. Nejobvyklejší je opět použití (jiného) dodávaného kabelu. Ale není to nejjednodušší varianta. Cestou nejmenšího odporu je vyjmutí paměťové karty a její přemístění do čtečky.

Možná že to na první pohled jednodušeji nevypadá, ale odpadají mnohé a časté starosti s kabelem. Nemusíte neustále myslet na to, kde ho máte, kde ho budete potřebovat, jestli ho vzít s sebou na víkend apod. Čtečku paměťových karet dnes naleznete ve většině notebooků i ve velkých domácích počítačích – v obou případech čtečka úspěšně nahradila archaickou disketovou mechaniku. Nemáte-li ji dosud ve svém počítači, pak rozhodně zvažte malou investici do jejího nákupu. Novou čtečku dnes pořídíte za cenu do tří stokorun.

Na prohlížení fotografií můžete použít již zmíněný kabel k propojení s televizorem, ale rozlišení běžných televizorů je daleko za rozlišeními, jaká poskytují dnešní počítačové monitory.

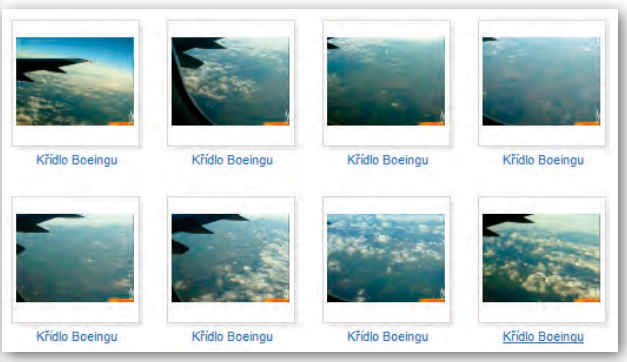

Nepořizujte desítky stejných fotografií. A pokud jste jich pořídili velké množství, neprezentujte je.

Čtečka paměťových karet dnes v počítačích nahrazuje disketovou mechaniku.

Výhodou televizoru je tak snad jen větší obraz při prezentaci babičkám, tetičkám atp. Pro všechny ostatní představuje prohlížení na displeji počítače výhodu. K prohlížení můžete použít standardní program na prohlížení fotografií, obsažený již v základní instalaci Windows, nebo zvolit program specializovaný. Nabízí se například velmi kvalitní a navíc bezplatný program IrfanView.

TŘÍDĚNÍ FOTOGRAFIÍ

Nejjednodušším způsobem, jak fotografie třídit je ukládat je do složek podle data vzniku, případně podle události, ke které se váží. Složka se jménem „2010 12 24 Vánoce u babičky“ na první pohled informuje o všem podstatném. Datum v obráceném pořadí je zvoleno proto, že při abecedním řazení dojde i k řazení podle data, tedy nejdříve podle let, potom podle měsíců a konečně podle dní.

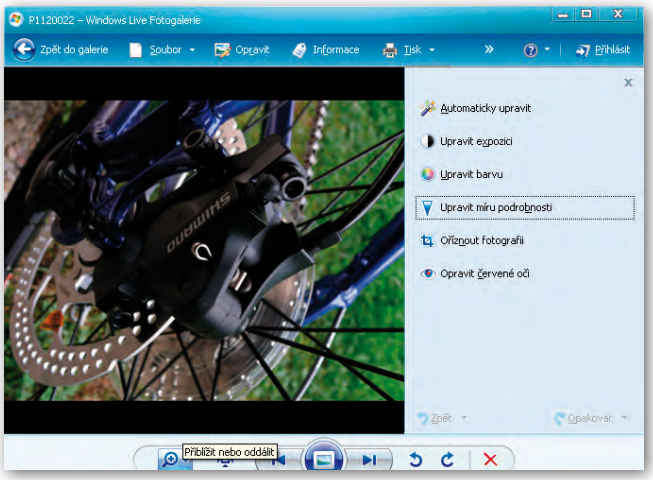

I bezplatné programy umožňují třídění a editaci fotografií.

Takovéto třídění může vyhovovat ze začátku, ale s přibývajícími fotografiemi, byť pořizovanými střídmě, začne být i tento systém značně nepřehledný. Proto existují specializované programy na třídění fotografií. Za zmínku stojí například bezplatné programy, jako je Windows Live Fotogalerie od firmy Microsoft nebo Picasa od firmy Google.

Oba tyto programy umožňují navíc základní úpravy, jako je jas, kontrast, oříznutí nebo zmenšení fotografie. Nikdy ale nezapomeňte zachovat originální snímek, nevíte totiž, zda v budoucnu nebudete chtít snímek upravit jinak. A protože fotografie nejčastěji ukládáme ve formátu JPG, je důležité také vědět, že při každém uložení dojde k (drobnému) snížení kvality fotografie.

Pokročilejší funkce pro úpravu snímků nabízejí programy, jako jsou ArtViewer nebo Gimp, ale ty zase neobsahují

CO TO JSOU METADATA?

Ke každému pořízenému snímku přidává váš digitální fotoaparát ještě další informace, (označované jako EXIF nebo metadata), které se při běžném prohlížení nikde nezobrazují, ale přesto by vás měly zajímat Jedná se i o datum a čas pořízení, typ vašeho fotoaparátu, nastavení fotoaparátu při pořízení snímku a o mnoho dalších údajů. V budoucnu se dočkáme ke každé fotografii taktéž GPS souřadnic místa, kde jste snímek pořídili. Není proto potřeba, aby vaši fotografii hyzdilo datum (přidané do rohu), kterého se již nikdy nezbavíte.

INZERCE

Pro zveřejnění fotografií na internetu můžete využít specializovaných fotoalb nebo i Facebook.

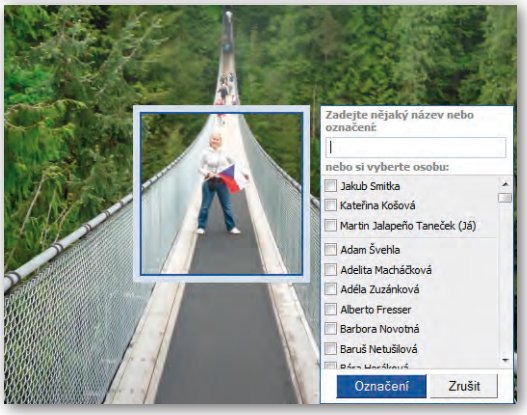

Na Facebooku je možné přímo označit lidi na fotografii.

> „Babičky či tetičky si raději prohlédnou „fyzické“ fotografie, než aby se dívaly na monitor nebo na televizor.“

nástroje pro třídění fotografií. V případě vážnějšího zájmu o digitální fotografování tak nejspíše sáhnete po placeném programu, jako je například Photoshop Elements. Ten je určen jak pro náročnější úpravy digitálních fotografií, tak i pro jejich třídění.

ZVEŘEJNĚNÍ FOTOGRAFIÍ NA INTERNETU

Mnohé své digitální fotografie patrně budete chtít zveřejnit, aby si je mohli prohlédnout i vaši přátelé, kamarádi a příbuzní, kteří zrovna nebydlí blízko nebo nemají čas vysedávat na „promítacích dnech“. Výše zmíněné programy (Windows Live Fotogalerie a Picasa) umožňují export do webových fotoalb Flickr a Picasa Web Albums. Tím ale výčet webových fotoalb nekončí a byla by škoda omezovat se pouze na tato dvě. Z českých fotoalb lze zmínit například Fotoalba.cz nebo Rajce.net.

Své fotografie ale můžete zveřejnit i na sociální síti Facebook. Díky integrovaným nástrojům je publikace fotografií otázkou několika minut. Nicméně další desítky minut strávíte přidáváním popisků a zejména označováním lidí na fotografiích. Můžete totiž u každého snímku uvést, kdo je na něm zobrazen. Dozví se to pak jak označená osoba, tak například i její známí. Proto je tuto službu nutné používat s rozumem, zda zobrazené osobě neuškodíte. Například fotografie ze silvestrovské oslavy mohou uškodit při hledání nové práce. (Mnohý personalista rád prověří přijímanou osobu i na sociálních sítích.)

TISK FOTOGRAFIÍ

Tisk fotografií na papír má stále význam. Babičky či tetičky si stále raději prohlédnou „fyzické“ fotografie, než aby se dívaly na monitor nebo na televizor. Stejně tak věta „Tak si ty fotky nech“ zní pro babičku výrazně srozumitelněji než „Mám to jen na počítači, ale jestli chceš, tak ti je objednám“.

Fotolaboratoře se potýkají s odlivem zákazníků, a proto se snaží nabízet nové služby. Svou fotografii si dnes už nemusíte objednat pouze na běžném papíru, ale můžete si nechat udělat vlastní kalendář nebo plakát, případně můžete mít fotografii na hrníčku, polštáři nebo tričku.

ARCHIVACE FOTOGRAFIÍ

Mohlo by se zdát, že zveřejněním na internetu a vytištěním život fotografie končí. Jenže to je hrubý omyl. Na internetu nemáte nikdy nic jisté a každá služba může jednou svůj provoz ukončit. Proto se nespoléhejte na internet jako na zálohu fotografií, ale zálohujte je aktivně sami.

Uložení z paměťové karty na pevný disk je pouze první fáze archivace fotografií. Jednou za čas můžete vytvořit záložní kopii na optický disk, jako je CD nebo DVD, u moderních počítačů na Blu-ray, zde je ale nutné pamatovat na to, že tato varianta není příliš trvanlivá. Data na vypálených médiích jsou čitelná zhruba 5 až 10 let, ale vy byste chtěli uchovat déle.

Taktéž rozhodně nepoužívejte k zálohování flash disk, protože ten není projektován jako záložní médium, ale pouze jako přenosné úložiště na rychlé přenesení dat z místa A na místo B. Navíc cena v poměru ke kapacitě je v současné době ještě celkem vysoká.

Doporučujeme tedy nákup externího pevného disku a vytvoření zálohy na něj. Podle testů jsou na tom z hlediska trvanlivosti dat nejlépe pevné disky, uložené fotografie na nich vydrží i desítky let. Problém zde může být, stejně jako v případě interního disku, s fyzickým poškozením, ale pokud jej budete využívat opravdu pouze jako zálohu cca jednou za měsíc, nemusíte se obávat. Nebezpečí, že by se nevratně poškodily naráz oba disky (interní i externí), téměř nehrozí.

Martin Taneček, martin@tanecek.eu

TIPY REDAKCE

IrfanView
IrfanView (*www.irfanview.com*) je univerzální prohlížeč obrázků a fotografií. Navíc nabízí i některé základní editační funkce, jako je otáčení obrázků, změna jejich velikosti, změna počtu barev, redukce jevu červených očí, efekt negativu nebo reliéfu, efekt sépiové barvy a zaostřování. Užitečnou funkcí je dávková konverze mezi formáty a dávkové přejmenovávání souborů.

Windows Live Essentials
Pod značkou Windows Live nabízí Microsoft několik služeb a programů, nezi nimiž je i editor fotografií Windows Live Fotogalerie (*essentials.live.com*). Ten umožňuje základní úpravy fotografií, jejich třídění, ale i například zveřejnění na internetovém fotoalbu Flickr.

Google Picasa
Picasa (*picasa.google.com*) je komplexní řešení pro správu a úpravu digitálních fotografií. Kombinuje jednoduchý editor fotografií s mocným nástrojem pro vyhledávání a katalogizování fotografií na pevném disku. Fotografie můžete zveřejnit na Picasa Web Albums.

Internetová fotoalba
www.flickr.com
picasaweb.google.com
www.rajce.net
www.fotoalba.cz
www.facebook.com

Fotolaboratoře
www.fotolab.cz
www.fotostar.cz

Inzerce

eset chráníme vaše digitální světy SPONZOR RUBRIKY BEZPEČNOST

Braňte své soukromí!

V našich končinách platí, že anonymita na internetu je chimérou – pokud je důvod vás dohledat, existují k tomu postupy, a to i když jste na internetu nikdy neuvedli své skutečné jméno.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- kdo a jak může identifikovat uživatele internetu
- jak přistupovat k internetu anonymně
- jak se bránit „odposlouchávání" dat
- jak ochránit počítač před zvědavci
- jak si na internetu uchovat soukromí

Při jakékoliv internetové aktivitě sděluje váš počítač identifikační údaj: tzv. IP adresu (identifikační číslo), přidělenou poskytovatelem připojení. Internetové služby přitom IP adresu většinou zaznamenávají. Se znalostí IP adresy se poté lze přes záznamy poskytovatele připojení dobrat vašeho jména a adresy – ze smlouvy podepsané při objednání služby nebo třeba menší oklikou přes účet, z něhož za služby platíte. Určitou možností je připojení přes mobil s předplacenou kartou – v tomto případě neexistuje žádná smlouva. Proto také policejní složky chtějí napříč Evropou dlouhodobě dosáhnout zákazu anonymních „předplacenek".

Ale ani tehdy, máte-li uzavřenu smlouvu, nemusíte propadat paranoii. Existuje totiž zákon na ochranu osobních údajů, kterým se poskytovatelé pod hrozbou tvrdých trestů musí řídit. Výše uvedené platí pro součinnost poskytovatelů s policií. Nemusíte se tedy bát, že by poskytovatelé rozdávali informace o vás a vaší internetové aktivitě komukoliv nebo že by je někde zveřejňovali.

Řadový uživatel nemůže na základě IP adresy zjistit, kdo se za ní skrývá. Může zjistit nanejvýš to, prostřednictvím kterého poskytovatele jste k internetu připojeni a ve kterém městě se nacházíte. Pokud vám ale vadí i to, lze použít anonymizér, což je služba, která při surfování zamaskuje vaši skutečnou IP adresu. Obecně platí, že opodstatněnou potřebu maskovat svou IP adresu řadový uživatel nemá. Nicméně pokud jste jiného názoru, můžeme doporučit anonymizér *www.anonymouse.org*.

> „V našich končinách nemá řadový uživatel opodstatněnou potřebu maskovat svou IP adresu."

Anonymizér ale vaši IP adresu zná, takže to není stoprocentní ochrana, jak si třeba myslí někteří nepříliš chytří podvodníčci. O to větší je pak jejich překvapení, když je dopadne policie. Provozovatelé těch seriózních anonymizérů totiž nemají zájem být zázemím pro kriminální živly. Sami by se totiž vystavovali sankcím, takže spolupracují s vyšetřovateli.

ODPOSLOUCHÁVÁNÍ DAT

Poskytovatel připojení má také možnost sbírat data, která po internetu přenášíte. Teoreticky může sledovat, které webové stránky navštěvujete nebo jaká přístupová hesla používáte k jednotlivým službám. Na to byste měli pamatovat hlavně při surfování přes veřejné bezdrátové sítě. Obranou proti takovému špehování je šifrovaný přenos dat, který zcela běžně používají služby typu internetového bankovnictví. Využívání šifrovaného přístupu se postupně rozšiřuje i na další služby. Dnes je již vcelku běžně poskytováno i pro přístup do e-mailové schránky – alespoň volitelně. To, že komunikace mezi vaším počítačem a webovou stránkou je šifrována, se projeví v řádku s adresou prohlížeče – na začátku adresy vidíte *https://* namísto *http://*. Prohlížeče indikují šifrování různě: např. žlutým podbarvením řádku s adresou nebo zobrazením symbolu zámečku.

Právě šifrování ochraňuje před odposlechem dat na jejich cestě mezi počítačem a webovou stránkou (službou). Dnes už můžete využít i šifrovaný přístup k vyhledávači. Google nedávno spustil verzi využívající SSL šifrování (*https://encrypted.google.com*). To se může hodit jako ochrana před zvědavým šéfem (v kombinaci s anonymním režimem v prohlížeči) nebo v případě neprověřených veřejných bezdrátových sítí.

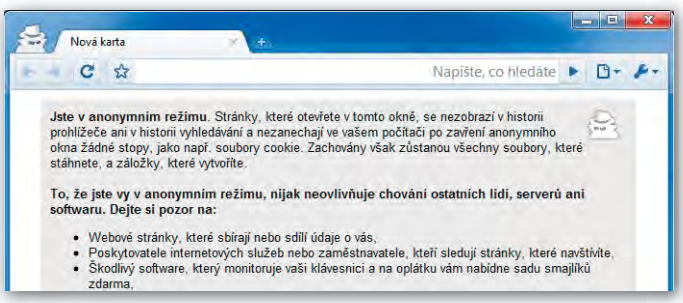

Anonymní režim poslouží při surfování na cizím/veřejném počítači.

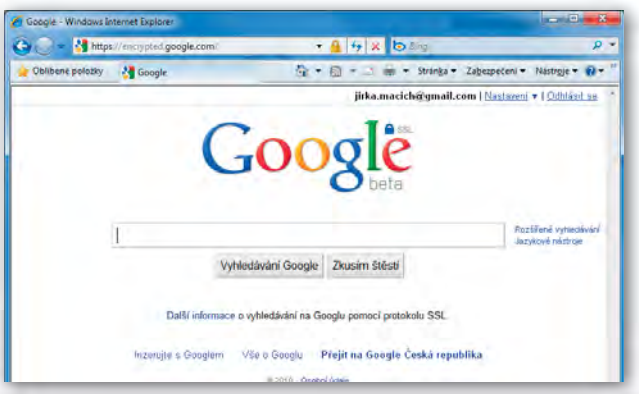

Už i vyhledávač Google nabízí šifrované spojení.

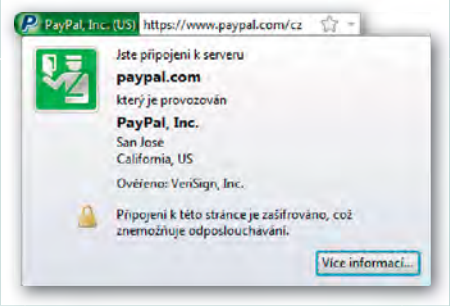

Šifrované spojení identifikují prohlížeče ikonou zámku.

KOLEGA SLÍDILEM

Velké riziko představuje počítač, pomocí něhož se připojujete k internetu. Webový prohlížeč zaznamenává historii navštívených stránek a volitelně si může pamatovat i přístupová hesla nebo informace zadávané do formulářů. To je velmi praktické, ovšem pouze dokud se k daným informacím nedostane někdo nepovolaný. Proto by měl být počítač řádně zabezpečen i před fyzickým přístupem jiné osoby.

Rozhodně byste neměli opouštět zapnutý počítač, když jste přihlášeni k uživatelskému účtu. Základem je ochrana uživatelského účtu heslem, které třeba kolega v práci nemůže snadno uhodnout. Dále je vhodné nastavit systém tak, aby vyžadoval heslo po deaktivaci spořiče obrazovky nebo třeba po probuzení počítače z režimu spánku / z úsporného režimu. Tak lze zmírnit riziko v situacích, kdy jste se zapomněli sami odhlásit.

Jestliže na počítači pracuje více uživatelů, každý by měl mít svůj vlastní účet s heslem. Tak bude mít každý z uživatelů vlastní uživatelský účet ve webovém prohlížeči a nedostane se k historii navštívených stránek ani k dalším datům jiného uživatele. Pokud pracujete s veřejným počítačem, doporučujeme využít v prohlížeči tzv. anonymní režim/mód (v Internet Exploreru se ukrývá pod názvem InPrivate, v konkurenčních prohlížečích jej naleznete snadno).

Jeho cílem je, aby na počítači nezůstaly žádné stopy, resp. uložená data. Během surfování buď nejsou ukládána žádná data na pevný disk, nebo se automaticky smažou po zavření prohlížeče (záleží na prohlížeči). Jestliže jste anonymní režim zapomněli spustit, můžete citlivá data smazat i zpětně.

OPATRNĚ S FORMULÁŘI

Nejvíce problémů v oblasti narušení soukromí je s informacemi, které o sobě uživatelé dobrovolně prozrazují. Ještě před pár lety byly největším problémem příliš zvědavé registrační formuláře různých služeb: od e-mailových schránek až po internetové obchody.

I zde samozřejmě funguje zákon na ochranu osobních údajů, ale ne každý jej stoprocentně dodržuje (občas hřeší třeba různé „garážové“ e-shopy), a mnozí uživatelé dokonce dají souhlas k dalšímu nakládání s osobními údaji, takže se tak do značné míry vzdají ochrany ze strany zákona. Kolikrát jste třeba při objednávání zboží na internetu zaškrtli, že souhlasíte se zpracováním osobních údajů dle uvedených podmínek, aniž byste si je skutečně přečetli? Ruku na srdce, alespoň jednou to v životě asi udělal každý (čestným výjimkám tímto vzdáváme hold). Někteří lidé si myslí, že když nejde o vlastnoruční podpis, pak takové odsouhlasení právně nic neznamená.

> „Co se na internetu jednou prozradí, to se už nikdy nemůže se stoprocentní jistotou zase utajit.“

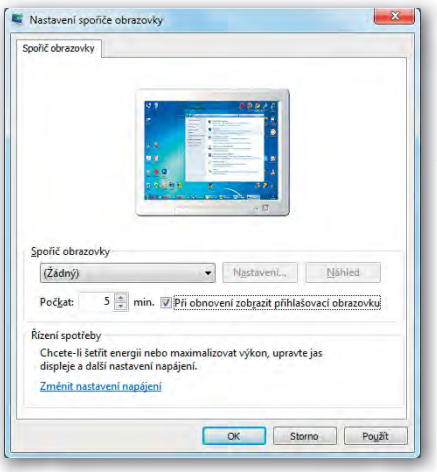

Nutnost zadat heslo po zrušení spořiče uchrání soukromí zapomnětlivých uživatelů.

To je ovšem velký omyl. I na internetu platí, že než něco odsouhlasíte, měli byste si to podrobně přečíst. Do formulářů pak nedoporučujeme zbytečně zadávat informace, které jsou volitelné (které není nutné zadat).

HŘEBÍK DO RAKVE SOUKROMÍ

Zvědavé registrační formuláře už ale opravdu nejsou tím největším problémem. Jsou jím různé komunitní servery a sociální sítě, kde o sobě uživatelé uvádějí řadu velmi osobních informací. Důrazně doporučujeme tyto informace sdělovat s rozmyslem, a to zejména v případech, kdy se zapojujete pod svým občanským jménem. Vždy byste si také měli dopředu podrobně přečíst podmínky užívání daného komunitního serveru, zejména tu část, ve které si obě smluvní strany (vy a provozovatel serveru) vymezují svá práva a povinnosti. Zvýšenou pozornost věnujte hlavně nakládání s osobními údaji.

Dále se pak vždy vyplatí alespoň dvakrát ověřit, s kým zadané informace vlastně sdílíte, resp. kdo je uvidí. Málokdy existuje rozumný důvod, aby vaši skutečnou adresu nebo telefonní číslo viděl náhodný návštěvník vašeho profilu. Proto třeba Facebook a další podobné servery umožňují vybrané informace sdílet jen s přáteli. Ovšem pořád jsou tam tyto informace uloženy, a pokud dojde k narušení bezpečnosti nebo k technickému selhání, může k prozrazení dojít (příklady by se našly).

Obecně platí, že co se na internetu jednou prozradí, to se už nikdy nemůže se stoprocentní jistotou zase utajit, takže při uvádění jakýchkoliv osobních informací – zejména na dnes tolik populárních komunitních serverech – buďte opatrní a sdělení každé informace si raději důkladně promyslete. Položte si vždy otázku: Opravdu to musím uvádět?

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

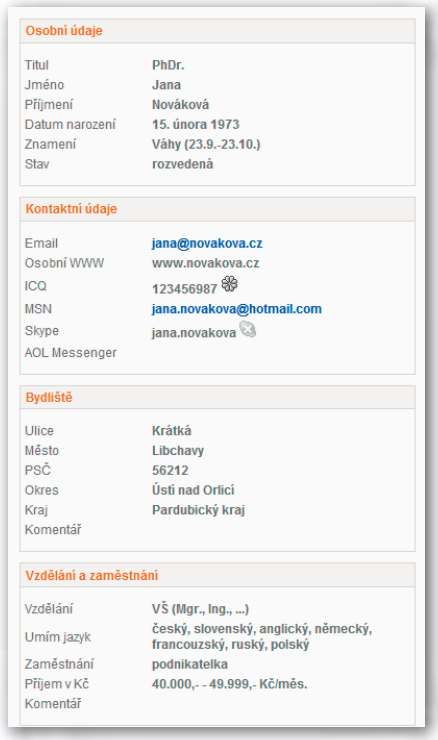

Do internetových profilů není vhodné zadávat vše.

Prezentujte (se) na internetu

Pryč jsou ty časy, kdy vlastní webové stránky potřebovaly jen velké korporace. Prezentace formou vlastních webových stránek je dnes důležitá i pro živnostníky a malé firmy. Prezentovat se na internetu ovšem mohou i zájmová sdružení, sportovní kluby nebo třeba amatérské kapely.

počítač PRO KAŽDÉHO TIP REDAKCE

TIP PPK

Protože možnosti služby **Webnode.cz** jsou opravdu široké a výjimečné, rozhodli jsme se jí udělit redakční ocenění „Tip PPK".

JEDNODUCHÉ STRÁNKY ZDARMA

Doménu si lze zaregistrovat prostřednictvím některého z tzv. doménových registrátorů, kterých na našem trhu působí celá řada. Přehled těch největších spolu se srovnáním jejich cen naleznete na adrese *domeny.lupa.cz/porovnani*. Registrátoři se však liší i poskytovanými službami. Například při registraci domény prostřednictvím regZone.cz (*www.regzone.cz*) můžete využít bezplatnou službu MiniWeb a zdarma si vytvořit jednoduchou prezentaci.

MiniWeb lze použít k vytvoření vizitky, na které vaši návštěvníci naleznou kontakty a volitelně třeba i krátký popis nabízených služeb. Pokud byste chtěli poněkud obsáhlejší webovou prezentaci, i s její přípravou vám MiniWeb pomůže, a to díky jednoduchému editoru, který si můžete otevřít přímo ve svém webovém prohlížeči. Příprava vlastní stránky není o nic složitější než psaní dokumentu ve Wordu.

WEB NA MÍRU ZDARMA

Existuje hned několik služeb pro vygenerování složitějších stránek. Tyto služby může přitom využít kdokoliv se základními znalostmi práce na počítači. Mnoho uživatelů si oblíbilo službu eStránky.cz (*www.estranky.cz*), ale ta v bezplatném režimu nenabízí mnoho funkcí. Služba Google Sites (*sites.google.com*) zase neposkytuje moc v praxi použitelných šablon. Zajímavější je konkurenční Webnode.cz (*www.webnode.cz*).

Webnode.cz poslouží dobře při generování i správě osobních webových stránek, firemní prezentace, a dokonce i vlastního e-shopu. I v bezplatném režimu můžete využít nejen subdoménu (*nejakafirma.webnode.cz*), ale také doménu vlastní. Na výběr máte již připravené šablony stránek profesionálního vzhledu, které si podle potřeby můžete přizpůsobit. Pro firemní prezentace jsou k dispozici desítky šablon rozdělených do kategorií podle oboru podnikání. Podle toho je pak nabídnut adekvátní design (s odpovídajícími motivy) a také jsou předem připraveny základní části webu, které si pak naplníte vlastním obsahem. Samozřejmě že se těchto předem připravených „mantinelů" nemusíte držet a web si můžete přizpůsobit podle svých představ. Více se dozvíte v návodu na stranách 21 až 22.

> „Stránka na Facebooku vždy není adekvátní plnohodnotnou náhradou za klasickou webovou prezentaci – je to spíše doplněk."

Webnode.cz lze určitě doporučit živnostníkům i firmám, ale třeba také amatérským hudebním kapelám, zájmovým sdružením, sportovním klubům... Bezplatný režim je omezen hlavně poskytovaným prostorem. Prezentace firem získají zdarma jen 10 MB, ostatní typy prezentací pak 100 MB. Ale ani placené varianty nestojí mnoho – jejich cena začíná na 99 korunách měsíčně pro firemní stránky nebo na 49 korunách měsíčně pro ostatní typy prezentací.

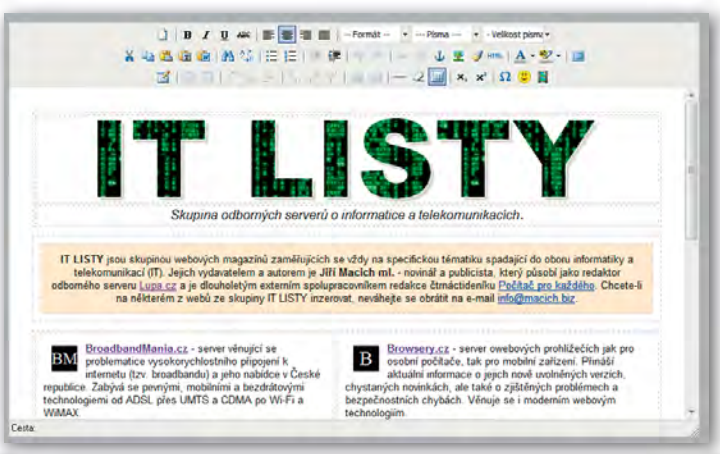

Za použití služby MiniWeb vytvoříte internetové stránky stejně jednoduše jako dokument ve Wordu.

JAK ZVIDITELNIT SVŮJ WEB

Určitě nedoporučujeme zkoušet přivábit návštěvníky přes odkazy, které budete vkládat do každé webové diskuse, na kterou narazíte. Namísto vyšší návštěvnosti se dočkáte spíše pověsti spamera. Totéž samozřejmě platí o hromadném posílání odkazů e-mailem – v tomto případě se navíc můžete dostat do křížku s Úřadem pro ochranu osobních údajů.

Pro firmy a živnostníky je jednou ze základních možností zviditelnění formou registrace v internetových katalozích, v nichž potenciální zákazníci hledají například řemeslníky ve svém okolí. Díky těmto katalogům si vašich webových stránek všimnou i vyhledávače, jako je Google nebo Seznam. Ovšem pozor – mezi provozovateli katalogů se pohybuje řada pochybných subjektů, které proklamují registraci zdarma, nicméně posléze se dožadují nesmyslně velké částky, a to dosti nevybíravými způsoby.

Jak jim nenaletět? Registrujte se (resp. své stránky) jen v renomovaných katalozích, které své (alespoň základní) služby poskytují opravdu zdarma. Doporučit můžeme třeba katalogy Firmy.cz (*www.firmy.cz*), Zlaté stránky.cz (*www.zlatestranky.cz*), Najisto.cz (*www.najisto.cz)*, 1188.cz (*www.1188.cz*) nebo také databázi na serveru Podnikatel.cz (*www.podnikatel.cz/databaze-zivnostniku-a-osvc*).

Pokud máte kamennou provozovnu, můžete ji také (opět zdarma) nechat zanést do internetových map. Záznam na Mapy.cz (*www.mapy.cz*) se umístí automaticky registrací v již zmíněném katalogu Firmy.cz. Do Google Maps (*maps.google.com*) můžete zadat svou provozovnu přes odkaz „*Zařaďte svoji firmu do služby Mapy Google*“, zobrazující se v levém sloupečku na titulní stránce služby.

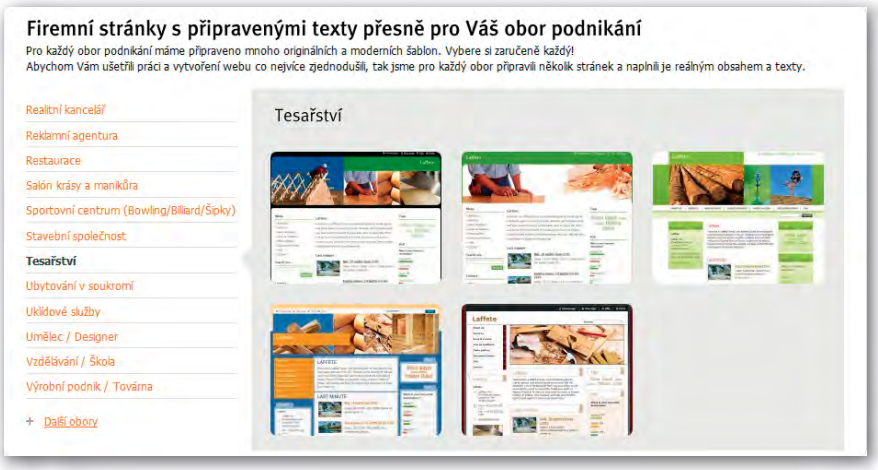

Služba Webnode.cz nabízí velký počet předpřipravených profesionálních designů stránek.

NA FACEBOOK S ROZVAHOU

Facebook a další komunitní servery a sociální sítě mohou být vhodnou formou prezentace hlavně pro různá zájmová uskupení, jejichž členové (či příznivci) sem mohou přesunout vzájemnou on-line komunikaci. Speciálně na Facebooku si kromě uživatelských účtů a uživatelských skupin lze založit i tzv. stránky (pages), což je ideální formát právě pro prezentace školních kroužků nebo místních sportovních oddílů.

V rámci stránek na Facebooku můžete publikovat základní informace, ale také zveřejňovat fotografie nebo videa. Třeba fotbalový klub může publikovat základní fakta o sobě a přiložit také fotografie hráčů nebo videa ze svých zápasů. Dále je možné v rámci stránek na Facebooku upozorňovat na různé události: v případě fotbalového klubu tedy například na další utkání, v případě filatelistického kroužku pak třeba na chystanou výstavu a tak podobně.

Je však třeba počítat s tím, že se stránky na Facebooku zobrazují vždy v jeho „erárním“ designu. A aby stránka na Facebooku mohla optimálně plnit svou roli, musí se na něm pohybovat i cílová skupina uživatelů, pro které je prezentace určena. Proto stránka na Facebooku není vždy adekvátní plnohodnotnou náhradou za klasickou webovou prezentaci – je to spíše doplněk. Na Facebooku a dalších komunitních serverech se mohou doplňkově prezentovat i firmy, je však třeba zvážit, jestli to má smysl – tedy zda pro účinkování na Facebooku máte ještě jiné vysvětlení než jen to, že Facebook je dnes módní. Pokud nemáte jasnou představu, co a proč chcete na komunitních serverech prezentovat, raději se jejich využití pro prezentaci firmy vyhněte. Nešikovné účinkování na komunitních serverech totiž působí velmi kontraproduktivně, protože je to ztráta času, která navíc může nevhodně ovlivňovat image firmy.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

CO JE TO DOMÉNA?

Doména je základní součástí adresy webových stránek, kterou si kdokoliv může za mírný poplatek pronajmout a využít ji právě pro účely svých webových stránek. Například u hypotetické webové prezentace s adresou *www.nejakafirma.cz* je právě *nejakafirma.cz* doménou. Skládá se z vlastního doménového jména (*nejakafirma*) a z koncovky (*.cz*).

Lze si vybrat libovolné doménové jméno, které ještě nepoužívá někdo jiný. Množství koncovek za tečkou, z nich si lze vybírat, je omezené. Počtem převládají tzv. geografické koncovky, které naznačují příslušnost webových stránek ke konkrétní oblasti – například ke státu. Českou národní doménovou koncovkou je právě *cz*. Slovensko má *sk*. Je také koncovka pro Evropskou unii (*.eu*).

Kromě těchto geografických koncovek pak existují i obecné koncovky, jako je *com*, *net*, *info* či *org*. Některé doménové koncovky jsou rezervovány pro konkrétní kategorie webových prezentací. Veřejnost si může zvolit třeba koncovku *biz* pro komerční prezentaci firmy nebo *name* pro osobní webovou stránku. Prezentaci firmy nebo osobní web lze samozřejmě provozovat i na dalších zmíněných doménových koncovkách. Přehled doménových koncovek naleznete na adrese *www.lupa.cz/texty/seznam-tld-domen*.

Je-li třeba doménové jméno s jednou koncovkou již obsazeno, zkuste jeho kombinaci s jinou z dostupných koncovek. Doména není pro vlastní webové stránky nutností. Mnohé služby pro generování webových stránek nabízejí jejich umístění na tzv. subdoménu v rámci své vlastní domény, tedy třeba *nejakafirma.sluzba.cz*. Domény jsou však dnes levné (řádově stokoruny na rok pronájmu) a vlastní doména vypadá mnohem profesionálněji.

Firmy a organizace s kamennou provozovnou by neměly chybět v internetových mapách.

Google není jen vyhledávač

Google neustále uvádí nějaké novinky, ať už v podobě zbrusu nových služeb, nebo alespoň drobných vylepšení těch stávajících. Výsledkem je tedy široká paleta služeb, z nichž však mnozí uživatelé některé vůbec neznají. Právě některé méně známé počiny si představíme.

Google si udělal dobré jméno jako kvalitní fulltextový vyhledávač a postupem času nabídl i další služby a produkty. Připomenout můžeme e-mailovou schránku Gmail, webovou kancelářskou sadu Google Docs doplněnou o Google Calendar, dále on-line RSS čtečku Google Reader, program Picasa pro správu fotografií a službu Picasa Web Albums pro jejich publikování na internetu a webový prohlížeč Google Chrome. Ale to je jen špička hodně velkého ledovce.

> „Můžete dohledat nějakou dříve navštívenou stránku, kterou jste si neuložili mezi záložky.“

HLAVNÍ STRÁNKA NA MÍRU

Vyhledávač Google proslul svou velmi jednoduchou hlavní stránkou, kterou si dokonce nechal patentovat. Úplně opačnou filozofii ale razí služba iGoogle, jejímž prostřednictvím si každý uživatel může vytvořit vlastní hlavní stránku přesně s těmi informacemi, které potřebuje. Smysl služby je jasný: nabídnout uživateli přístup k informacím a nástrojům na jednom místě, třeba hned po spuštění webového prohlížeče. IGoogle věnuje značný prostor pro tradiční vyhledávací formulář, ale můžete si doplnit i tzv. gadgety, tedy boxy plnící různou úlohu. Můžete si zvolit třeba gadget s nejnovějšími zprávami z oblíbeného zpravodajského serveru, box s předpovědí počasí a aktuálním kurzem vybraných měn nebo třeba s horoskopem pro svoje znamení. K dispozici jsou i nástroje pro propojení s populárními komunitními servery Facebook a Twitter. Hned na úvodní stránce tak uvidíte, co právě dělají vaši přátelé. Můžete se s nimi spojit pomocí toho gadgetu, který na iGoogle přidává podporu pro ICQ či pro jiné komunikační služby.

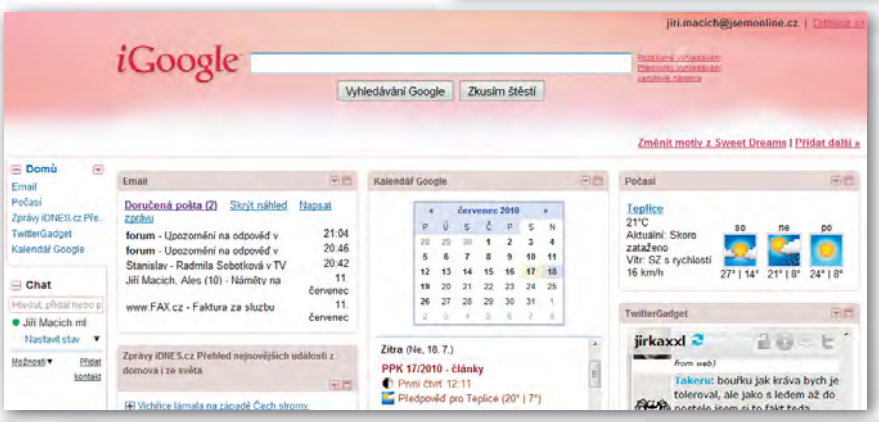

Služba iGoogle je vlastně personalizovaný Google.

PŘEDSTAVOVANÉ SLUŽBY:

- iGoogle (personalizovaná hlavní stránka vyhledávače)
- Google Bookmarks (on-line záložky webových stránek)
- Google Alerts (upozornění na nový internetový obsah)
- Google Translate (překladač nejen webových stránek)
- Google Dictionary (praktický slovníček)

Samozřejmostí jsou pak gadgety propojující iGoogle s dalšími službami Googlu. Na své vlastní hlavní stránce tak můžete vidět nové e-maily, které byly doručeny do vaší schránky na Gmailu, nebo nejbližší schůzky a úkoly zaznamenané prostřednictvím služby Google Calendar. Gadgety lze na stránce srovnat podle potřeby. Pokud by vám prostor stránky nestačil, rozdělíte si ji pomocí karet do dílčích sekcí. Dále iGoogle podporuje volbu vlastního motivu vzhledu, včetně takových vzhledů, které se mění podle denní doby.

ZÁLOŽKY NEUSTÁLE PŘI RUCE

Zajímavou stránku lze uložit mezi záložky (oblíbené položky) v libovolném webovém prohlížeči. Jenže záložka je uložena jen v rámci daného počítače, a tak pokud pracujete s více počítači, může to být problém. Služba Google Bookmarks umožňuje uchovávat záložky přímo na Googlu, takže k nim lze přistupovat z libovolného počítače s přístupem na internet (nebo i z mobilu).

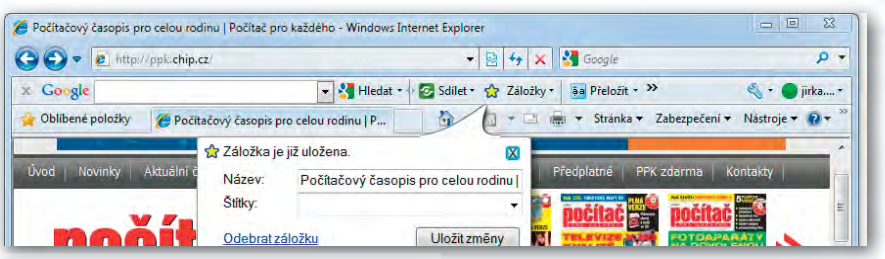

Google Bookmarks využijete nejlépe ve spojení s lištou Google (Google Toolbar).

Se záložkami lze pracovat přes jednoduché webové rozhraní. Toto rozhraní je vhodné pro nárazové využití, tedy třeba na dovolené v internetové kavárně nebo na návštěvě u přátel.

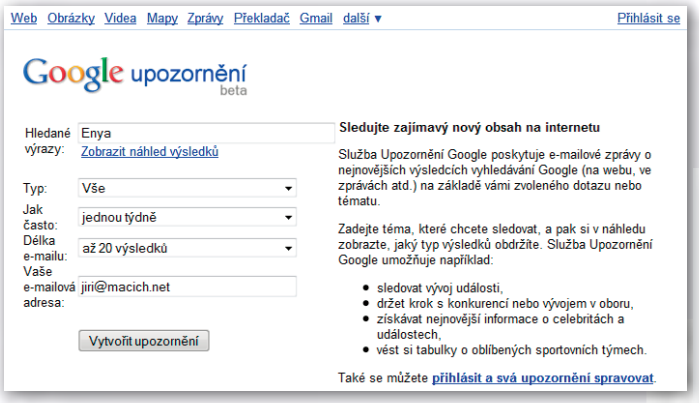

Služba Upozornění Google sleduje za vás, co je nového na internetu.

Služba Google Alerts není však jen službou pro firmy. Využít ji může kdokoliv, a to k jakémukoliv účelu. Jejím prostřednictvím lze třeba sledovat zprávy ze světa showbyznysu a celebrit nebo nejnovější vývoj v různých kauzách. Sledování je možné kdykoliv zastavit a dopředu jej omezit třeba jen na blogy, diskuse nebo zpravodajství. Dozvíte se tak přesně to, co chcete vědět.

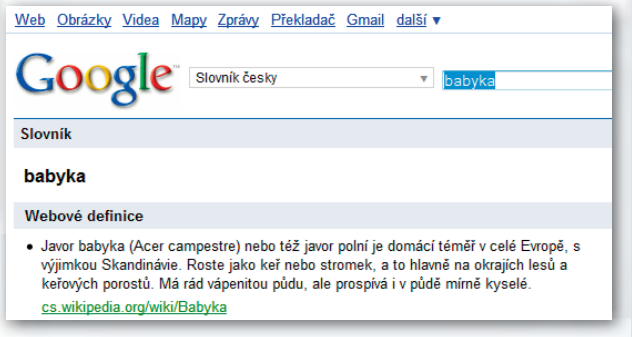

Slovník Google nejenže slova překládá, ale také vysvětluje jejich význam.

Pro každodenní práci se záložkami je mnohem praktičtější využít nástrojovou lištu Google Toolbar pro Internet Explorer nebo pro Firefox. Jednou z jejích funkcí je právě usnadnění přístupu a správy on-line záložek.

Zřejmě nepřekvapí, že nové záložky lze přidávat i přes gadget určený pro výše zmiňovanou službu iGoogle. Pokud používáte zpravodajský agregátor (čtečku zpráv) Google News nebo webovou RSS čtečku Google Reader, pak i jejich prostřednictvím můžete přidávat obsah mezi záložky.

Služba Google Bookmarks je kombinovaná také s historií uživatelské aktivity. Pokud jste při práci s vyhledávačem Google přihlášeni na svůj uživatelský účet, dochází k zaznamenávání vaší aktivity a zpětně ji tak můžete procházet. Je to podobné jako historie dříve navštívených stránek ve webovém prohlížeči. Můžete tak třeba dohledat nějakou v minulosti již navštívenou stránku, kterou jste zapomněli uložit mezi záložky.

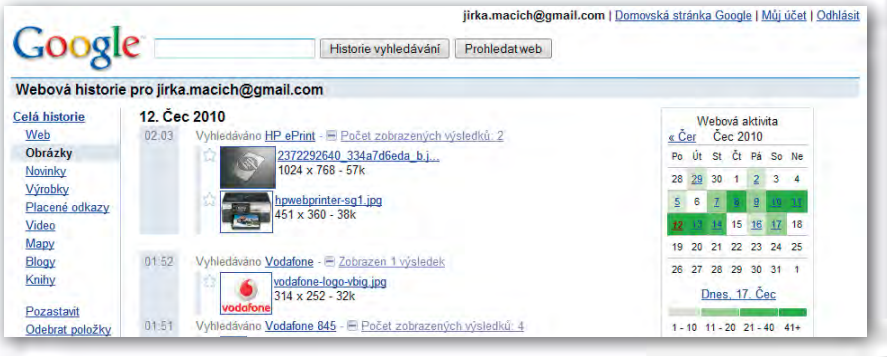

Díky Google Bookmarks se můžete zpětně podívat, co jste kdy hledali.

ADRESÁŘ SLUŽEB GOOGLU

Gmail – *www.gmail.com*

Google Alerts (Upozornění Google) *alerts.google.com*

Google Bookmarks (Záložky Google) *bookmarks.google.com*

Google Calendar (Kalendář Google) *calendar.google.com*

Google Dictionary (Slovník Google) *dictionary.google.com*

Google Docs (Dokumenty Google) *docs.google.com*

Google Chrome – *chrome.google.com*

Google News (Zprávy Google) *news.google.com*

Google Reader – *reader.google.com*

Google Toolbar – *toolbar.google.com*

Google Translate (Překladač Google) *translate.google.com*

IGoogle – *www.igoogle.com*

Picasa – *picasa.google.com*

Picasa Web Albums *picasaweb.google.com*

Upozornění: Adresy zadávejte přesně v této podobě – pokud není uvedena předpona „www“, nedoplňujte ji!

TÉMĚŘ DETEKTIVNÍ PRÁCE

V našich končinách skoro neznámou službou je služba Google Alerts (Upozornění Google). Jak známo, Google pro účely svého vyhledávače neustále prochází webové stránky a analyzuje jejich obsah, aby mohl nabízet co možná nejpřesnější výsledky vyhledávání. Díky Google Alerts však můžete této aktivity využít i jinak: pro sledování vývoje ve své oblasti zájmu. Prostřednictvím služby Google Alerts si můžete každý den či týden dát automaticky posílat e-mailem pravidelný souhrn nejnovějších výsledků vyhledávání k předem zadanému klíčovému slovu, respektive k vyhledávacímu dotazu. Firmy mohou Google Alerts využít pro sledování zmínek o sobě a o svých službách či produktech de facto kdekoliv na internetu. Včas se tedy mohou dozvědět třeba o pomlouvačné kampani konkurence či o negativním ohlasu nespokojených zákazníků a adekvátně zareagovat. Nebo se naopak mohou těšit z pozitivních ohlasů zákazníků.

PŘEKLADY A SLOVNÍČEK

Google Translate (Překladač Google) slouží k orientačnímu strojovému překladu vloženého textu nebo i celých webových stránek. Podporuje překlady mezi desítkami jazyků, mezi nimiž nechybí ani čeština. Proto tato služba získala značnou popularitu u českých uživatelů. Vedle služby Google Translate ale funguje také služba Google Dictionary, tedy tradiční slovníček, který pohříchu zas až tak známý není. Podporuje mnoho jazyků (téměř tři desítky), včetně několika exotických. Slovník Google alias Google Dictionary zobrazí k zadanému slovu jeho možné významy i příklady typického užití. Dohledat lze synonyma a antonyma. U většiny hlavních jazyků, včetně angličtiny a němčiny, je pak k nalezeným slovíčkům k dispozici zvuková nahrávka se správnou výslovností. Google Dictionary umí u vybraných pojmů dohledat i podrobnější definice – třeba v rámci encyklopedie Wikipedia a dalších internetových zdrojů.

Jiří Macich ml., jiri@macich.net

KŘÍŽOVKA

VYHRAJTE NETBOOK NEBO DIGITÁLNÍ FOTOAPARÁT

Bezpečí pro děti

Národní centrum bezpečnějšího internetu je projekt, který pracuje s podporou Evropské unie v rámci programu Safer Internet. Jeho cílem je zvyšovat povědomí českých uživatelů internetu, zejména dětí, o možných hrozbách světové sítě a o způsobech, jak jim čelit. V rámci projektu byly zřízeny a zahájily svoji činnost internetová horká linka na boj proti on-line kriminalitě a internetová linka pomoci dětem, které se na internetu dostaly do nesnází. Důležitým nástrojem projektu je zábavně-vzdělávací web Bezpečně-online.cz, který obsahuje soutěže pro děti, informace pro rodiče a řadu výukových materiálů pro učitele.

www.saferinternet.cz

VAŠE VÝHRA

Národní centrum bezpečnějšího internetu věnuje šesti výhercům hodnotné ceny. Vyhrát můžete **netbook**, **digitální fotoaparát**, **přehrávač MP3** nebo **bezdrátovou myš**. Další tři výherci dostanou **roční předplatné PPK**.

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA

Webové stránky Bezpečně-online.cz nabízejí novinky, praktické rady i zábavu z on-line světa. Kterou z následujících rubrik na těchto stránkách *nenajdete*?
a) Poradna, b) Diskuse, c) Internetové rádio, d) Výukové materiály.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 6. září 2010** na korespondenčním lístku označeném heslem **Saferinternet** na adresu Burda Praha, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu *krizovka17@ppk.cz*. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v PPK č. 20/2010.

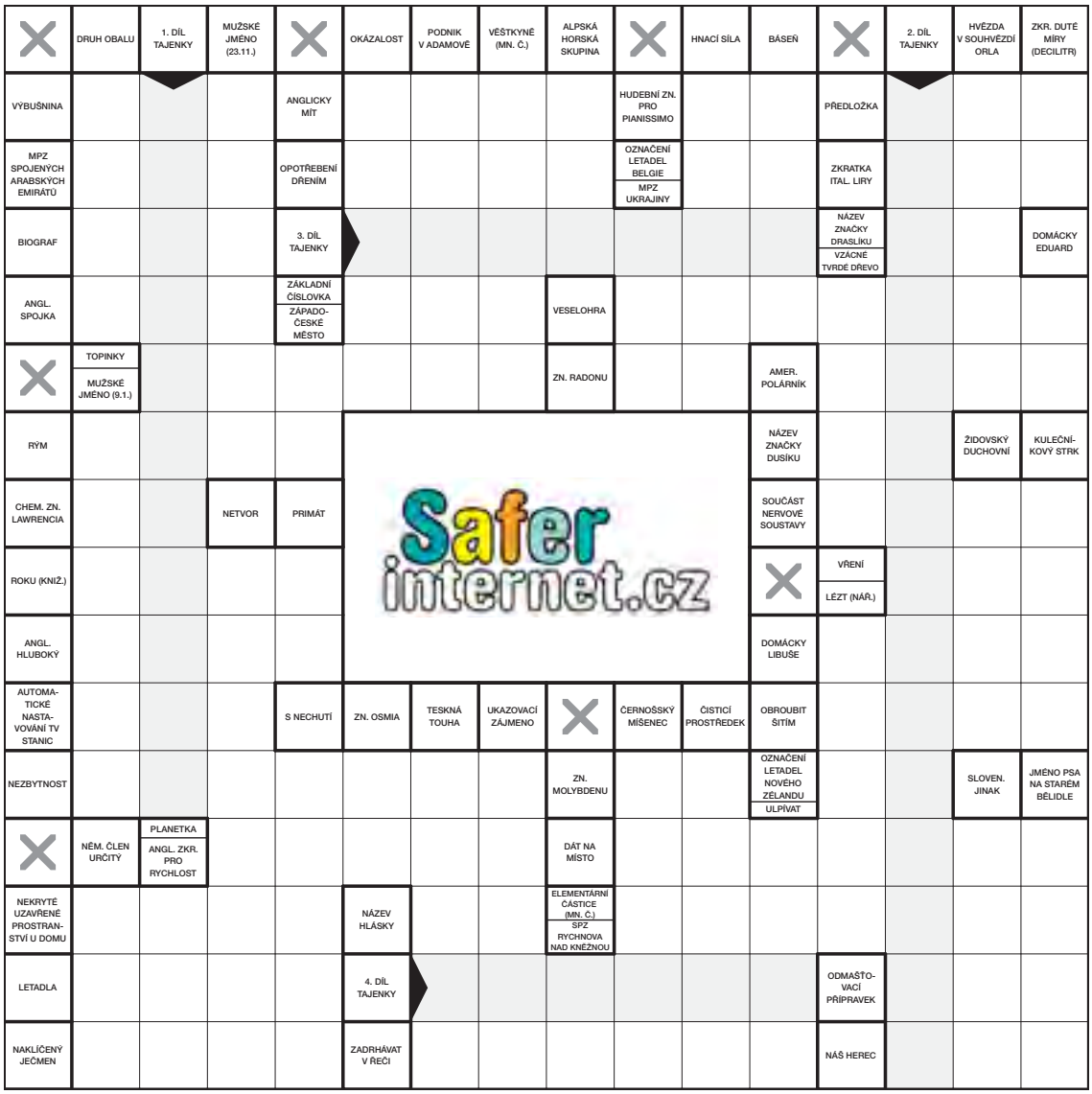

Tajenka křížovky z PPK 14/2010 zní:
Na prázdniny se hodí dobrá mapa. A dobré mapy s navigací od firmy Nokia jsou v nových telefonech s GPS zadarmo.

Správná odpověď na soutěžní otázku:
V Ovi Mapách jsou zadarmo také turističtí průvodci Lonely Planet a Michelin (odpověď c – oba dva).

Mobilní telefon od společnosti Nokia dostanou tito výherci:
E. Valentová z Rantířova (Nokia 5800), J. Stehlík z Tečovic (Nokia 3720) a Z. Černý ze Straškova (Nokia 2730). Gratulujeme!

LISTÁRNA

dotazy zasílejte na e-mailovou adresu redakce@ppk.cz

Za redakci odpovídal **ALEŠ HAVLAS**

Otázka čísla

Chci poslat e-mailem fotografie, které bude příjemce tisknout. Snímky mám katalogizované v programu Picasa, a když je přímo z něj odešlu, adresátovi dorazí prý v nízkém rozlišení. Na disku mám ovšem uloženy originální, neupravované fotografie (tak, jak jsem je stáhl z fotoaparátu). Kde je problém?

Problém je v programu Picasa. U programů ke správě fotografií je zvykem, že snímky, které chce uživatel odeslat e-mailem, jsou automaticky zmenšovány. To proto, aby jejich odesílání netrvalo dlouho, respektive aby se jich do jednoho e-mailu vešlo hodně, aniž by uživatel narazil na strop daný maximální možnou velikostí přílohy zprávy. Takto zmenšené fotografie k prohlížení bohatě stačí, pro tisk je to však už málo.
Pomoc je tedy jednoduchá. Neodesílejte snímky přímo z programu Picasa, ale vyhledejte je na disku a vložte je do e-mailu jako běžnou přílohu.

? Některé programy hlásí, že je možné je nainstalovat jen na operační systémy Windows XP s aktualizací Service Pack 3. Kde mohu získat tuto aktualizaci pro svá Windows XP?

Aktualizace Service Pack by se měla stáhnout automaticky, pokud máte povoleny automatické aktualizace systému (viz **Start / Ovládací panely / Automatické aktualizace** – obr. 1).
Pokud nemáte počítač s přístupem k internetu, stáhněte si (v práci, u známého, v internetové kavárně…) aktualizaci Service Pack (ve formě instalačního balíčku) ze stránek společnosti Microsoft – viz *http://odkaz.ppk.cz/XPSP3*. Pozor, balíček má velikost bezmála 310 MB!

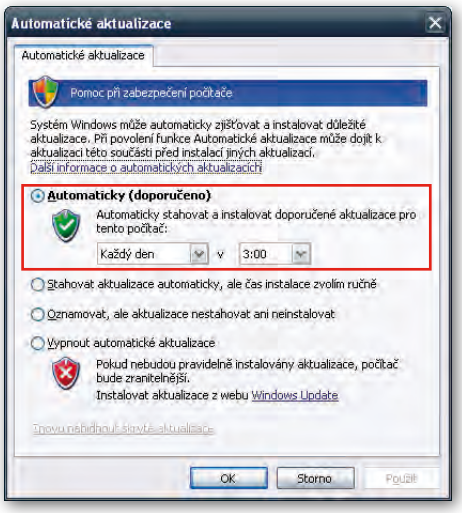

OBR. 1

? Jak velké mohou být prezentace v PowerPointu 2007, aby je bylo možné bez problémů prohlížet v počítači? Někde jsem slyšel, že nad 200 MB jsou s nimi už problémy. Nikde se mi nepodařilo zjistit, do jaké velikosti fungují prezentace správně.

Pokud vím, maximální velikost prezentace v PowerPointu určena není. Nicméně tvrzení, že s těmi opravdu velkými jsou problémy, bych věřil. PowerPoint totiž optimálně využívá výkon počítače při běžných velikostech prezentací (cca jednotky, maximálně desítky megabajtů), ale pokud mu předložíte nějaké opravdu „velké sousto“, může si snadno nárokovat takový výkon počítače, kterému nemůže na žádném běžném stroji dostát.
Je to také trochu otázka volby správného formátu. U běžných prezentací nemáte šanci se na velikost v řádu stovek megabajtů dostat. Pokud chcete prezentovat dejme tomu velké množství fotografií a celou prezentaci ozvučit, měl byste něco takového vytvářet jako video, nikoliv jako prezentaci v PowerPointu.

INZERCE

Počítač hlásí, že má málo virtuální paměti. Jak ji zvětšit?

Klikněte pravým tlačítkem myši na ikonu **Tento počítač** a zvolte možnost **Vlastnosti**. V zobrazeném okně přepněte na záložku **Upřesnit** a zde na tlačítko **Nastavení** v části **Výkon** (obr. 2). V dalším okně opět přepněte na kartu **Upřesnit** a klikněte na tlačítko **Změnit** v části **Virtuální paměť** (obr. 3). V následujícím okně (obr. 4) označte možnost **Vlastní velikost** a do pole **Počáteční velikost** zadejte alespoň dvojnásobnou velikost, než jakou má virtuální paměť nyní (**Aktuálně přidělená hodnota**), resp. dvojnásobnou velikost, než jakou má vaše operační paměť.

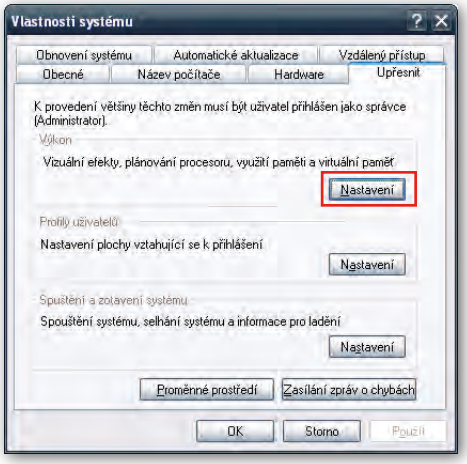

OBR. 2

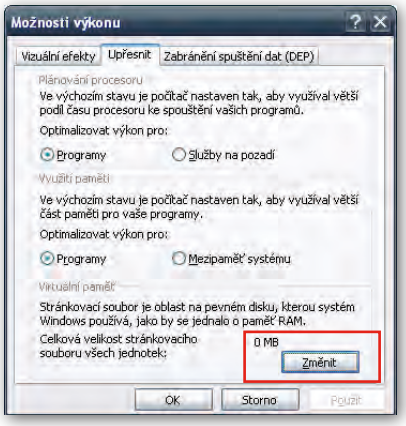

OBR. 3

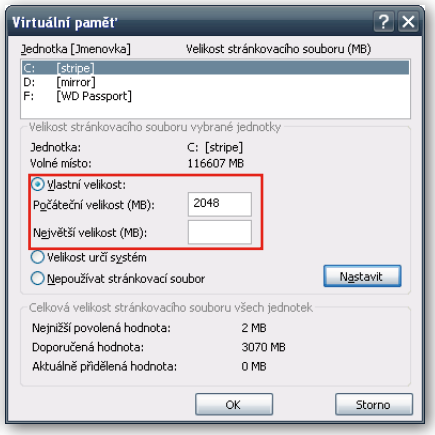

OBR. 4

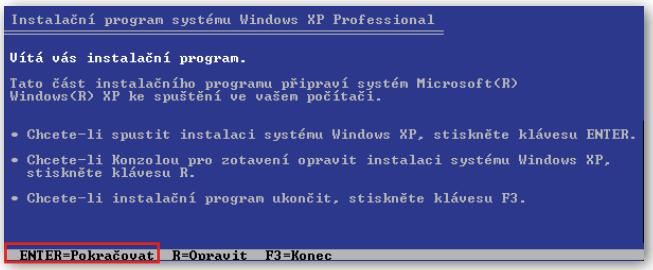

OBR. 5

Potřebuji provést opravu systému Windows XP. Postupuji následovně: Vložil jsem instalační CD do mechaniky a provedl restart. Stiskem klávesy jsem spustil instalaci Windows z disku CD. Ze zobrazené nabídky jsem stiskem klávesy *R* vybral konzolu pro zotavení a opravu instalace systému Windows XP. Objevil se nápis: „*Konzola pro zotavení systému Windows XP. Konzola pro zotavení zajišťuje opravu systému a funkci obnovení*.“ A dále se neděje nic. Jak tedy spustit uvedenou konzolu pro zotavení, aby provedla opravy?

Konzolu pro zotavení nespouštějte – to je relativně složitý nástroj, který pomůže provést náročnější opravy, ale zároveň také vyžaduje, abyste věděl, co máte udělat. Ve chvíli, kdy je vám nabídnuta konzola pro zotavení, pokračujte dále stiskem klávesy **Enter** (jako byste chtěl nainstalovat operační systém znovu – obr. 5). Instalátor poté zjistí, že systém je už nainstalován, a nabídne jeho automatickou opravu (klávesa **R** – obr. 6). To je přesně to, co hledáte...

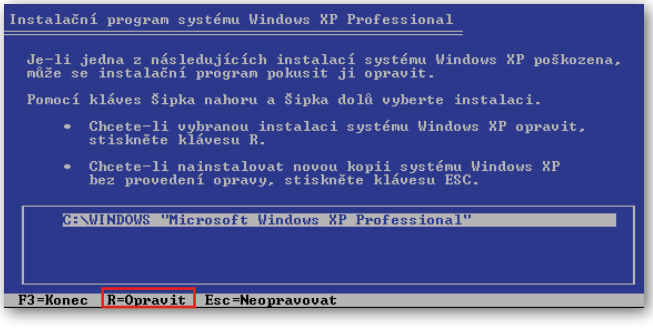

OBR. 6

Při odstraňování doručené, odeslané a odstraněné pošty se tato pošta z počítače neodstraní, ale asi někde uloží do nějakého souboru. Tedy místo toho, aby se uvolnilo místo na disku, disk se „úspěšně“ zaplňuje dál. Existuje nějaký způsob, jak odstranit tuto poštu z počítače úplně?

Neupřesnil jste, který klientský program pro elektronickou poštu používáte. Vámi zmíněný problém se však objevuje u programu Microsoft Outlook, který používám já. Outlook ukládá poštu na pevný disk do souborů s příponou .pst (jde o tzv. soubory osobních složek) a je pravda, že takový soubor se po odstranění zpráv nezmenší. Jako by sám v sobě nechával prázdné krabice po odstraněných zásilkách. Aby se takový prostor uvolnil, je nutno soubor osobních složek čas od času komprimovat.

Klikněte pravým tlačítkem myši na název složky v levém poli programu (pozor, musí jít o složku, která představuje samostatný soubor osobních složek .pst, nikoli o její podsložku) a z místní nabídky vyberte příkaz **Vlastnosti složky**. V dialogovém okně vlastností složky pak na kartě **Obecné** klikněte na tlačítko **Upřesnit**. V dalším okně, nazvaném **Osobní složky** (obr. 7), klikněte na tlačítko **Komprimovat**. Soubor se přeskládá tak, že uvolní místo po odstraněných položkách, a jeho velikost se zmenší. Buďte trpělivý, tato operace může v závislosti na objemu uložených zpráv trvat poměrně dlouho (i několik hodin).

Ivan Heisler

OBR. 7

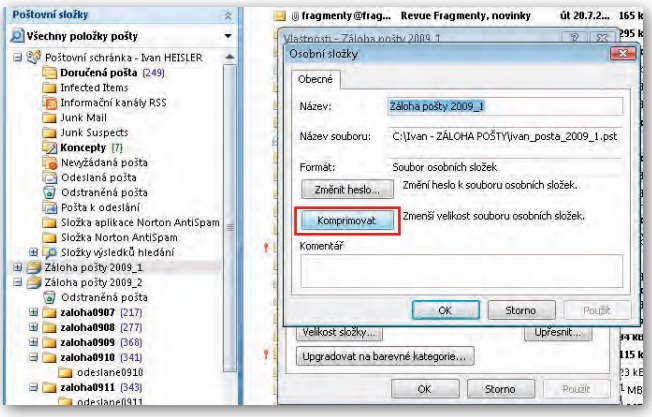

Inzerce

PŘÍŠTĚ

▶ 30. SRPNA 2010

PPK DVD 18/10

PLNÉ VERZE

Marine Park Empire

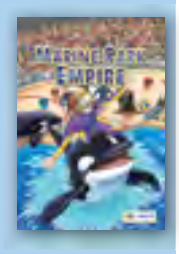

Přílohou příštího čísla PPK bude již čtvrté letošní DVD, na kterém opět najdete hned několik bonusů v podobě plných verzí programů. Jedním z bonusů bude i výborná strategická hra Marine Park Empire, ve které se vodní a suchozemský svět doplňují jako v žádné jiné zoo. Hra umožňuje výběr celkem z 60 zvířecích druhů a 450 budov a užitných či dekoračních předmětů. Postarejte se o každodenní provoz svého parku: výstavbou výběhů a akvárií a krmením zvířat počínaje a poskytováním všemožných služeb návštěvníkům a najímáním nových zaměstnanců konče.

Hrady, zámky, zříceniny

Mezi bonusy najdete i čtvrtý díl výukového videokurzu Video-Office 2003&2007, plnou verzi programu Paragon System Upgrade Utilities 2010 a elektronickou verzi turistického průvodce Hrady, zámky, zříceniny. Dále pro vás připravujeme rubriku „Nejlepší bezplatné programy“ a rubriku „Vypalování CD/DVD“.

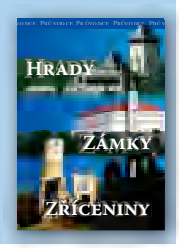

TEST

Levné notebooky

Při nákupu počítače do domácnosti dnes většina uživatelů namísto velkého stolního PC volí notebook. Zabírá málo místa, můžete s ním pracovat v křesle a není problém ho vzít s sebou na dovolenou či na chalupu. Dobře vybavený přenosný počítač pořídíte i za cenu kolem 15 000 Kč. V příštím čísle PPK vám několik zajímavých notebooků představíme.

DOTAZY ČTENÁŘŮ

„Megalistárna“

Do příštího vydání PPK připravujeme opět několik desítek kvalitně zpracovaných odpovědí na otázky, které v uplynulém půlroce nejvíce trápily čtenáře PPK. Pomůžeme vám vyřešit problémy s během počítače, problémy se spouštěním programů, odpovíme na otázky týkající se internetu a mnohého dalšího.

NETRADIČNÍ FOTOAPARÁTY

Vybočují z davu

Většina fotoaparátů se liší jen v drobných detailech a maličkostech, vypadají podobně, mají téměř stejné funkce a vlastnosti. Ale u některých modelů výrobci popustí více uzdu své fantazii a vypustí na trh jedinečné modely, na které běžně nenarazíte, které se od ostatních viditelně odlišují a které si nespletete s jinými typy běžné produkce. A právě na tyto netradiční fotoaparáty se zaměříme a popíšeme jejich jedinečné funkce a vlastnosti.

SOFTWARE

Základní vybavení počítače

Chystáte se koupit nový počítač nebo přeinstalovat starý a ponechat v něm pouze ty nejpotřebnější programy? V příštím PPK se zaměříme na to, jak by měla vypadat základní výbava počítače – doporučíme vám pouze ty nejlepší z nejlepších programů, řekneme vám, které systémové nástroje stojí za to využít a které byste raději měli obcházet obloukem, a dozvíte se mnoho dalších zajímavých informací.

počítač PRO KAŽDÉHO

TOTO ČÍSLO VYŠLO: 16. 8. 2010
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Praha, spol. s r. o.

Managing Director: Petra Fundová
Publisher: Jan Lodl
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce@ppk.cz): Aleš Havlas, Jan Jírovec, David Nesiba, Martin Semrád, Miroslav Ziegler
Grafická úprava: DTP Burda Praha
Foto: Martin Tryščuk
Ilustrační foto: Fotolia
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci: Marie Franců, Michaela Kadlecová, Milan Loucký, Jiří Macich, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Martin Taneček

Osvit a tisk: Česká unigrafie, a. s.

Předplatné: Mediaservis, s. r. o., Zákaznické centrum, Kounicova 2b, 659 51 Brno
Příjem objednávek: tel.: 840 200 260, 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: ppk@mediaservis.cz
Příjem reklamací: tel.: 800 800 890

Předplatné na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5 tel.: +421 267 201 931 fax: +421 267 201 910 e-mail: predplatne@press.sk Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3 tel.: +421 244 458 816 fax: +421 244 458 819 e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková tel.: 225 018 762, fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1

V prodejní síti rozšiřuje: V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o. Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Burda Praha, spol. s r. o.
Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3
tel.: 225 018 566
IČO 15273598

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami. Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě. Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě. Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.